

“समुन्नत इलाम, सम्पन्न इलामेली”

इलाम नगरपालिका इलाम सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५(३) बमोजिमको स्वतः प्रकाशन विवरण २०८३/०४/१५ मा अद्यावधिक

प्रमुख श्री केदार थापा

९८५२६८५०६२, ९८५२६८०१९१
mayorilammun@gmail.com

उप-प्रमुख श्री विष्णुकुमारी लिम्बु

९८५२६८५०६१, ९८५२६८०११८
upamayorilam@gmail.com

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्री गणेशकुमार खड्का

९८५२६२४१११

khadkakganesh@gmail.com

सूचना अधिकारी : प्रशासकीय अधिकृत श्री बबुल भक्त राज

९८५२६८५०६६

babulrajlawat608@gmail.com

इलाम नगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
इलाम

०२७-५२००६५, ०२७-५२००६०, ०२७-५२००३०, ०२७-५२००३१

www.ilammun.gov.np
mun.ilam@gmail.com

Ilam Municipality

Legend

२०७८ सालको जनगणना अनुसार इलाम नगरपालिकाको वडागत जनसंख्या विवरण

वडा नं.	पुरुष	महिला	जम्मा	क्षेत्रफल
१	2226	2343	4569	
२	1206	1247	2453	
३	1551	1574	3125	
४	1501	1533	3034	
५	2561	2626	5187	
६	2162	2349	4511	
७	2411	2598	5009	
८	2200	2366	4566	
९	3068	3356	6424	
१०	2262	2349	4611	
११	1775	1760	3535	
१२	1488	1573	3061	
Total	24411	25674	50085	
		51.30%	48.70%	

लैङ्गिक अनुपात ९५.०८ पुरुष प्रति १०० महिला
जनघनत्व- २८९

कूल साक्षरता दर- ८६.७ प्रतिशत

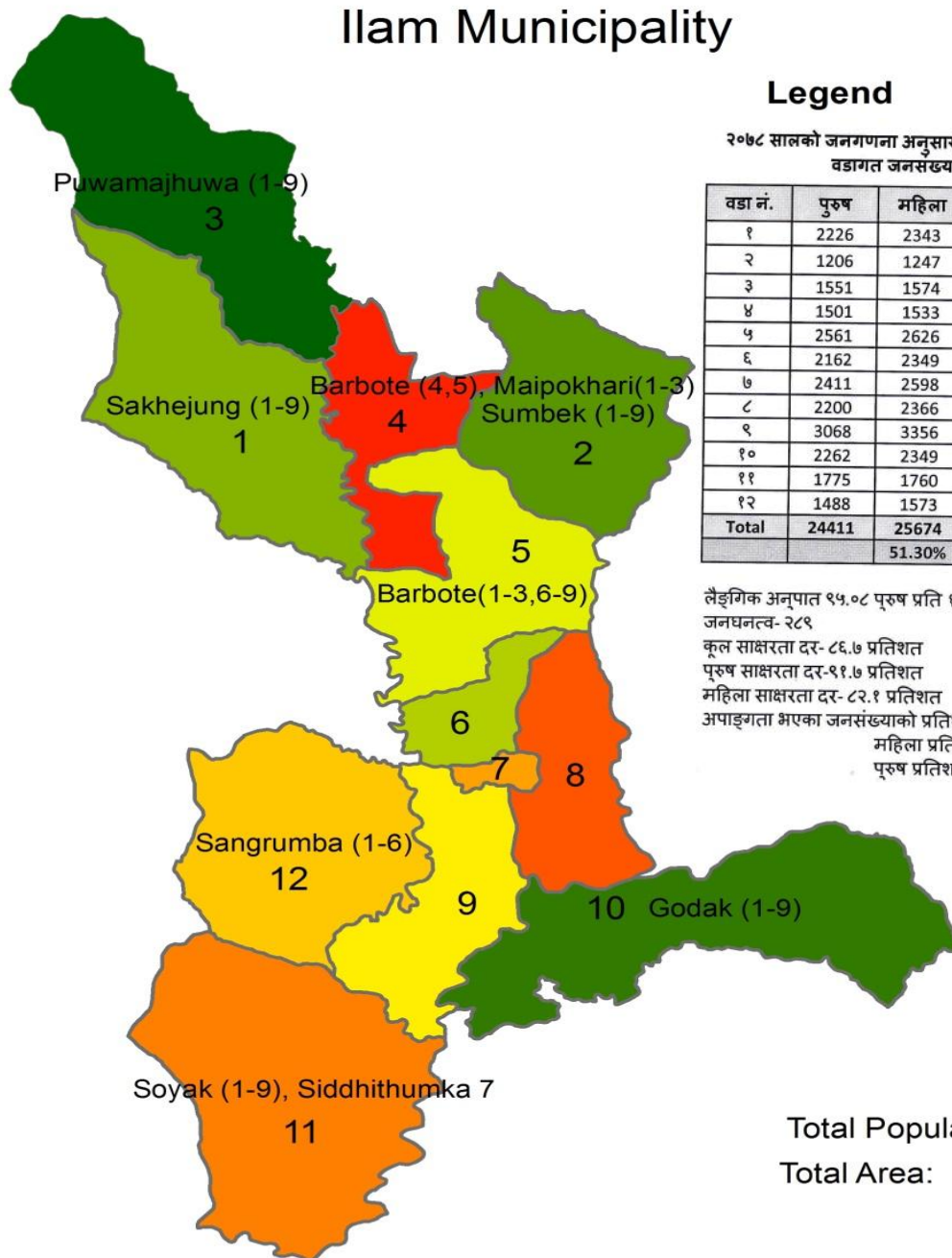
पुरुष साक्षरता दर-९१.७ प्रतिशत

महिला साक्षरता दर- ८२.१ प्रतिशत

अपाङ्गता भएका जनसंख्याको प्रतिशत- २.४ प्रतिशत

महिला प्रतिशत- २.३ प्रतिशत

पुरुष प्रतिशत- २.६ प्रतिशत

Total Population: **50085**

Total Area: **173.35 Sq KM**

Prepared By: Ranjan Dahal
ICTV Ilam Municipality

0 1 2 4 Kilometers

स्थानीय तहको स्वरूप र प्रकृति

नगरपालिका

परिचय

- स्थानीय नेतृत्वको विकास गरी जनताको दैनिक आवश्यकता जन जनजीवनलाई असर पार्ने विषयहरूमा निर्णय गर्न सक्ने गरी स्थानीय स्वायत्त शासन पद्धतिको विकासको लागि स्थानीय निकायहरूको गठन हुने प्रावधान अनुसार स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ अनुसार स्थानीय निकायको रूपमा नगरपालिकाको व्यवस्था भएकोमा नेपालको संविधानमा स्थानीय तहको संवैधानिक व्यवस्था भएपश्चात साविकका स्थानीय निकायहरू स्थानीय तहमा रुपान्तरण भई स्थानीय सरकारको रूपमा स्थापित छन् ।
- नेपालको संविधान बमोजिम संघ, प्रदेश र स्थानीय तह बिचको सहकारित, सहअस्तित्व र समन्वयलाई प्रवर्द्धन गर्दै जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी सुलभ र गुणस्तरीय सेवा प्रवाह गर्न, लोकतन्त्रका लाभहरूको समानुपातिक समावेश र न्यायोचित वितरण गरी कानुनी राज्य र दिगो विकासको अवधारणा अनुरूप समाजवादउन्मुख संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन प्रणालीलाई स्थानीय तहदेखि नै सुदृढीकरण गर्न, स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारिणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत अभ्यासलाई संस्थागत गर्न स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ जारी भएको छ ।
- स्थानीय तहका रूपमा नगरपालिकाले विकेन्द्रीकरणको माध्यमद्वारा सार्वभौमसत्ता सम्पन्न जनतालाई शासन प्रक्रियामा अधिकाधिक मात्रामा सम्मिलित हुने अवसर जुटाई प्रजातन्त्रका लाभहरूको उपभोग गर्न सक्ने व्यवस्था गर्ने, आफ्नो क्षेत्रको विकासको लागि साधनको परिचालन, विनियोजन र विकासको प्रतिफलको सन्तुलित तथा समान वितरणमा सामाजिक समानता ल्याउने कार्यमा जनजाति, आदिवासी, दलित र सामाजिक तथा आर्थिक दृष्टिकोणले पिछडिएका वर्ग समेतका समग्र जनताको सहभागितामा अभिवृद्धि गर्दै विकास प्रक्रियालाई संस्थागत गर्ने, योजनाहरूको तर्जुमा र सञ्चालन गर्न आवश्यक जिम्मेवारी र अधिकार स्थानीयस्तरमा नै प्रदान गरी जवाफदेही बहन गर्न सक्ने स्थानीय तहहरूको संस्थागत विकास गर्ने कार्यलाई अगाडि बढाउँछ ।
- विकेन्द्रीकरण भनेको अधिकारको निक्षेपण हो, विकेन्द्रीकरणको अर्को रूपमा संघीयता हो र संघीयता स्थानीय आवश्यकतामा आधारित हुन्छ । संघीयतालाई संस्थागत गरी लोकतन्त्र, विकास र मानव अधिकारको प्रत्याभूत गर्न स्थानीय सरकारको विशेष भूमिका रहन्छ ।
- इलाम नगरपालिका, नेपालको कोशी प्रदेशअन्तर्गत पहाडी क्षेत्रको एक नगरपालिकाको रूपमा वि.सं.२०१५ सालदेखि नै स्थापित रहेको छ ।

नगरपालिकाको स्वरूप

- नगर सभा – प्रमुख, उपप्रमुख, वडाध्यक्ष, नगर कार्यपालिका सदस्य, वडा सदस्य
- नगर कार्यपालिका – प्रमुख, उपप्रमुख, वडाध्यक्ष, नगर कार्यपालिका सदस्य
- नगर प्रमुख

इलाम नगरपालिकाको छोटो परिचय

- इलाम जिल्ला, निर्वाचन क्षेत्र नं. २ पहाडी भेगमा स्थापित इलाम नगरपालिका वि.सं. १८७५ मा सदरमुकाम तथा गौडा हुँदै वि.सं. २०१५ नगरपालिका, वि.सं. २०१९ नगर पंचायत, वि.सं. २०४७ मा पुनः नगरपालिका भएको हो ।
- राज्य पुनर्संरचनाको क्रममा गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको पुनर्संरचना हुँदा २०७३ फागुनदेखि इलाम नगरपालिकाको क्षेत्र विस्तार भएको छ । साविकका इलाम नगरपालिकाको क्षेत्रफल २७ वर्ग कि.मि. रहेकोमा हाल १७३.३५ वर्ग कि.मि पुगेको छ ।
- इलाम नगरपालिकाको वार्ड विभाजन १ देखि १२ सम्म छ । राष्ट्रिय जनगणना २०६८ को तथ्याङ्कले पुनर्संरचित इलाम नगरपालिकाको जनसंख्या ४८५३६ (महिला २५२३६ पुरुष २३३००) र घरसंख्या ११४३९ थियो भने राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को तथ्याङ्क अनुसार इलाम नगरपालिकाको जनसंख्या ५०,०८५ (महिला-२५६७४ पुरुष-२४,४११), परिवार संख्या-१२,९५२ रहेको छ ।
- इलाम नगरपालिका एउटा पर्यटकीय नगरको रूपमा विकसित पर्यटकीय नगर हो ।
- यस क्षेत्रमा पर्यटकीय पूर्वाधारका लागि विमानस्थल, जैविक विविधताले युक्त विभिन्न पर्यटकीय स्थल, सभागृह र शैक्षिक संस्थाहरूको व्यवस्थापन कार्य तीव्रतर गतिमा भइरहेको छ ।
- आफ्नो क्षेत्रका नागरिकहरूको दैनिक तथा आवधिक आवश्यकता परिपूर्ति गर्ने स्थानीय सरकारको रूपमा सेवा प्रधान गर्दै आएको संस्था हो ।
- मुलुकमा विद्यमान कानुनी प्रावधान अनुसार स्थापना भएको र स्थानीय सरकारले गर्नुपर्ने काम कर्तव्य र अधिकार प्रयोग गर्दै आएको निकाय हो ।
- नगरवासीहरूको आर्थिक, सामाजिक उन्नतिका लागि अग्रगामी दिशोन्मुख गराउने तर्फ लगाउने निकायको रूपमा प्रयासरत छ ।
- इलाम नगरपालिका नेपाल सरकारको आ.व. ०६७०६८ को बजेट, नीति तथा कार्यक्रममार्फत हरितनगर घोषणा गरिएको नगर हो । हरितनगरको रूपमा संसारभर इलामको पहिचान स्थापित हुँदै गइरहेको अवस्था छ ।
- इलाम नगरपालिकाको मिति २०७३१० मा बसेको सातौं नगर सभाको विशेष निर्णयबाट इलाम नगरपालिकालाई पर्यटकीय नगर घोषणा गरिएको छ ।

इलाम नगरपालिका, इलाम
जनसंख्या विवरण

वडा नं.	वडाको क्षेत्रफल वर्ग किमि	कुल घरधुरी			कुल जनसंख्या (सन्)			
		सन् २००१	सन् २०११	सन् २०२१	सन् २००१	सन् २०११	सन् २०२१ प्रारम्भिक	सन् २०२१ अन्तिम
१	20.61	७६१	९३२	१०५८	३७७९	४०४५	४३७९	४५६९
२	15.3	४७८	५९१	६०५	२५६४	२५६३	२४६३	२४५३
३	21.35	५५८	६३४	७१४	३०२०	२९२७	३१२१	३१२५
४	9.27	५३५	६३१	७४८	२८८४	३००८	३०९२	३०३४
५	14.38	९११	११३९	११८६	४५९१	५१०१	५१४१	५१८७
६	4.55	७४६	९६८	१०१७७	३२१६	३८२१	४३९७	४५११
७	1.03	१२७२	१४३५	१०३६	४७४२	५१३२	५००८	५००९
८	9.82	७१३	९०२	१०६३	३४६०	३९२२	४५९९	४५६६
९	11.37	१२७६	१४२७	१४४५	४८१९	५७५८	६४५०	६४२४
१०	21.११	९२४	११३७	१३६६	४६००	४९७८	४६८९	४६११
११	25.९३	७००	७९९	८५८	३७००	३६१६	३६०६	३५३५
१२	17.८३	६८३	७८८	८४७	३६३७	३६६५	३५१०	३०६१
जम्मा	173.35	९५५७	११३८३	११९४३	४५,०१२	४८,५३६	५०,४५५	५०,०८५

इलाम नगरपालिकाको १७ औं नगरसभाबाट पारित आ.व. ०८२/०८३ को नीति तथा कार्यक्रम

१. आर्थिक विकास क्षेत्र

१.१ कृषि विकास

- इलाम नगरपालिकालाई प्राङ्गारिक कृषिको नमूना क्षेत्रका रूपमा स्थापित गर्ने दीर्घकालिन सोच सहित रूपान्तरणकारी कार्यक्रम अघि बढाइने छ । सो अन्तर्गत आगामी आ.व.मा वडा नं १ देखि ६ सम्मको वडा क्षेत्रलाई र क्रमश अन्य वडा क्षेत्रलाई प्राङ्गारिक खेती क्षेत्र घोषणा गरि माटोको गुणस्तर कायम गरि उत्पादकत्व बृद्धि गर्न संघीय सरकार, प्रदेश सरकार, टि एलायन्स अफ नेपाल लगायतसंगको सहकार्यमा प्राङ्गारिक कृषि प्रबर्द्धन कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- वडा नं ७ देखि १२ सम्मका वडाहरूमा तुलनात्मक लाभ उच्च रहेका कृषि उत्पादनको प्रबर्द्धनका लागि नमूना कृषि कार्यक्रमहरू संचालन गरिने छ ।
- कृषकहरूको व्यवसायिक उत्प्रेरणा अभिवृद्धि गर्दै नगर क्षेत्रको कृषि उत्पादन र उत्पादकत्व बढाउन उच्च प्रतिस्पर्धात्मक लाभ भएका कृषि उपजहरूका लागि उत्पादनमा आधारित अनुदान कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- व्यवसायिक मौरी पालनलाई बिस्तार गरि महको उत्पादन तथा निर्यात बृद्धि गर्न चालु आ.व. मा संचालित रानी मौरी उत्पादन सम्बन्धी प्रशिक्षण कार्यक्रमबाट प्राप्त उपलब्धिको सदुपयोग गर्दै रानी मौरी उत्पादन बिस्तार तथा प्राकृतिक घर निर्माण कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- सरोकारवाला निकायहरूसँगको सहकार्यमा स्थानीय कृषि उत्पादनको प्रदर्शनी/ मेलाको आयोजना गरि कृषि उत्पादनलाई प्रोत्साहन गरिने छ ।
- कृषि उत्पादनमा बिषादीको बिक्री बितरण तथा प्रयोगलाई निरुत्साहन गर्दै उपभोक्ताको स्वास्थ्य संरक्षण गर्न रासायनिक बिषादी बिक्री बितरण तथा कृषकहरूका लागि बैधानिक मापदण्डको परिपालना सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम संचालन गर्नुका साथै सघन अनुगमनको व्यवस्था मिलाइने छ ।
- सम्भाव्य उत्पादनको उपादकत्व र बजार प्रतिस्पर्धा बृद्धि गर्नका लागि कृषक समुह गठन गरी प्रविधि हस्तान्तरण गरिनेछ ।
- कृषि क्षेत्रको एकीकृत गुरुयोजना निर्माणको आधार तयार गर्न किसान सूचीकरण र सूचीकृत किसानहरूलाई वर्गिकृत पहिचान सहितको परिचय-पत्र वितरण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।

- रैथाने बालीको संरक्षण तथा सम्बर्द्धन गर्दै कृषकलाई उच्च मुल्यका नगदेबालीको उत्पादनतर्फ आकर्षित गर्न राष्ट्रिय कृषक समुह महासंघ इलामसँगको सहकार्यमा रैथानेबाली प्रबर्द्धन कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- चालु आ.व. मा स्थापित अकबरे खुर्सानी पकेट विकास कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- इलाम नगरपालिका-२ मा कृषि बजार निर्माण तथा सुदृढिकरणका लागि थप कार्य अघि बढाइने छ ।
- इलाम नगरपालिका-११ मा केराको दाम्चाबाट रेशा उत्पादन कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- इलाम नगरपालिका वडा नं.६ र वडा नं.१० मा गोठ/खफ तगा भकारो सुधार कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- हरित शान्ति अभियान इलामसँगको लागत साझेदारीमा प्राङ्गारिक तरकारी उत्पादन तथा बजारीकरण कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिने छ ।
- प्रचलित कानुन र मापदण्ड बमोजिम स्थानीय मदिराको ब्राण्डिङ र बजारीकरण गरिने छ ।
- हेल्वेटास नेपालसँगको सहकार्यमा नगर क्षेत्र भित्र रहेका चिया कारखानाहरुको सर्वेक्षण गरि उत्पादन क्षमता विश्लेषण गरिने छ ।
- वडा नं १० मा चालु आ.व. मा उपचार गरिएका बाँसहरुको उपयोग गरि कृषकहरुका लागि कृषि उपज बिक्री स्थलको निर्माण गरिने छ ।
- चाँड पर्वको समयमा नगर क्षेत्र भित्रका पुष्प व्यवसायीहरुलाई बजार क्षेत्रमा निःशुल्क रुपमा बिक्री स्थल उपलब्ध गराइने छ ।
- वडा नं. १२ मा कफि खेती बिस्तार कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- प्रचलित कानुनको अधिनमा रहि भाङ्गोबाट हस्तकला तथा दैनिक जीवनमा उपयोग हुने सामग्रीहरु उत्पादन गरि आय आर्जनका अवसर बृद्धि गर्न सकिने संभावना अध्ययन गरि आवश्यक कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।

१.२ पशु विकास

- व्यवसायिक पशुपालनलाई प्रबर्द्धन गर्न कृषकहरुको गोठ तथा व्यवसायीक फर्महरुमा नै भिडियो एक्से मेटल डिटेक्टर एम पि डि सहितको घुम्ती विशेषज्ञ सेवा उपलब्ध गराइने छ ।
- नगरपालिकालाई खोरेत रोग मुक्त क्षेत्र बनाई यस क्षेत्रमा उत्पादित दुग्धजन्य पदार्थ र मासु तथा मासु जन्य पदार्थ तेस्रो मुलुक निर्यात गर्ने आधार तयारीका लागि खोरेत रोग मुक्त अभियान संचालन गरिनेछ ।
- उच्च उत्पादन क्षमता भएका पशु नश्वको विकास गरि उत्पादन तथा उत्पादकत्व क्षमतामा बृद्धि गर्न उन्नत जातको सेक्सड सिमेन प्रयोग गरि कृतिम गर्भाधान सेवा बिस्तार गरिने छ ।
- नगरपालिकालाई रेविज रोग मुक्त क्षेत्र बनाई रेविज रोगका कारण हुने क्षतिको न्युनीकरण गर्न सामुदायीक कुकुर बन्ध्याकरण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- दुग्ध उत्पादक सहकारी/ समूह तथा डेरी व्यवसायमा संलग्न कृषकहरुको व्यवसायीक क्षमता अभिवृद्धि गर्न जैविक सुरक्षा र थुनेलो परिक्षण सम्बन्धी प्रशिक्षण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

१.३ सिंचाई

- आगामी आ.व. मा निर्माण सम्पन्न हुने थप ४ वटा साना सिंचाई आयोजनाहरुको माध्यमबाट थप ४४६० रोपनी कृषि योग्य जमिनमा सिंचाई सुविधा पुर्याइ कुल सिंचित क्षेत्र ३९४८० रोपनी पुर्याइने छ ।
- नगर क्षेत्रमा मझौला सिंचाई आयोजनाहरुको संभाव्यता अध्ययन, बिस्तृत अध्ययन र सिंचाई प्रणालीको निर्माणका लागि सम्बन्धित निकायहरुमा समन्वय तथा सहजिकरण गरिने छ ।

१.४ पर्यटन

- इलाम सदरमुकाम स्थित ऐतिहासिक चिया बगान क्षेत्रलाई गजराजसिंह थापा पार्कका रुपमा विकास गरेर पर्यटकहरुको आवागमन बढाउन चियावारी क्षेत्र सौन्दर्यीकरण योजनाको DPR बमोजिमका थप कार्यहरु अघि बढाइने छ ।
- नेपाल पर्यटन बोर्ड, दिगो पर्यटन परियोजनासँगको सहकार्यमा ड्राइभर पोर्टर तथा टुरिस्ट गाइडका लागि प्रशिक्षण र होटल व्यवसायीका लागि भाषा तथा अतिथी सत्कार सम्बन्धी प्रशिक्षण कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।

- इलाम नगरपालिका वडा नं.३ साविक वडा नं.५ स्थित डाम्गुर मिड्या सामडुब च्छोलिङ गुम्बाको निर्माण कार्य अघि बढाइने छ ।
- इलाम नगरपालिका वडा नं.१० को असले झरना सौन्दर्यीकरण योजना कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- रामसार सूचीमा सूचीकृत माइपोखरीको बहुपक्षीय विकास मार्फत यस भेगको पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि त्रिधार्मिक पार्क निर्माणमा सन्दकपुर गाउँपालिका लगायत सरोकारवालाहरूसँगको सहकार्य गरिने छ ।
- इलाम नगरपालिका वडा नं. ३ मा फाल्गुनन्द पदमार्ग निर्माणको कार्य अघि बढाइने छ ।
- इलाम नगरपालिका वडा नं. ७ स्थित बहुतले पार्किङ भवनमा नगर पर्यटन प्रवर्द्धन समिति र निजी क्षेत्रसँगको सहकार्यमा पर्यटन सूचना केन्द्र संचालनलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- टि एलायन्स नेपालसँगको सहकार्यमा नगरका विभिन्न स्थानमा टि टेस्टिङ स्टेशन संचालन गरिनेछ ।

१.६ उद्योग तथा बाणिज्य

- नगरपालिकाले चालु आ.व. सम्ममा विभिन्न विषय क्षेत्रका सीप विकास सम्बन्धी प्रशिक्षण प्रदान गरेका व्यक्तिहरूलाई उद्यमी तथा स्वरोजगार व्यक्तिका रूपमा रूपान्तरण गर्न उप-प्रमुख उद्यमी तथा स्वरोजगारी सिर्जना कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- उद्योग बाणिज्य संघ इलामसँगको लागत साझेदारीमा करदाता शिक्षा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिनुका साथै खाद्य स्वच्छता एवं नापतौल गुणस्तर सम्बन्धी प्रशिक्षण संचालन गरिने छ ।
- नगर क्षेत्रका उत्कृष्ट उद्यमी, व्यवसायी तथा करदातालाई सम्मान गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- स्थानीय कच्चा पदार्थमा आधारित उद्योग संचालन गरि वेरोजगारीको नाजुक अवस्थालाई न्यूनीकरण गर्नको निमित्त इ.न.पा. १० मा औद्योगिक ग्राम स्थापनाका निमित्त संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट जग्गा लिजमा लिन सहमति प्राप्त भइसकेको हुँदा जग्गा उपलब्धताको थप प्रकृया पुरा गरि औद्योगिक ग्राम स्थापना कार्य अघि बढाइने छ ।
- महिला उद्यमशिलता विकास सहजीकरण केन्द्र मार्फत महिला उद्यमीहरूका लागि उद्यमशिलता तालिमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- नगरपालिकाले विगत ३ वर्ष सम्म उपलब्ध गराएका विभिन्न सिप विकास तालिममा सहभागीहरू मध्ये व्यवसायिक रूपमा क्रियाशील लघु उद्यमीहरूलाई व्यवसाय सुधार तथा विस्तार र स्तरोन्नती एडभान्स तालिम प्रदान गरिने छ ।

१.७ सहकारी तथा वित्तीय सेवा

- योजनाबद्ध रूपमा नगर क्षेत्रका सहकारी संस्थाहरूको संस्थागत सुदृढीकरणका लागि चालु आ.व. मा स्वीकृत भएको ५ वर्षे रणनीतिक योजना बमोजिमका कार्यक्रमहरू संचालन गरिने छ ।
- सहकारी ऐन २०७४, नियमावली २०७५ र इलाम नगरपालिकाको सहकारी ऐन २०७४, अनुसार नगरपालिका भित्र कार्यक्षेत्र कायम रहेका सहकारी संस्थाहरूलाई अनुगमन, निरीक्षण, नियमन गरी सुशासन कायम गर्न आवश्यक कार्यहरू गरिने छ ।
- सहकारी संस्थाहरूलाई एकिकृत सहकारी व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (COPOMIS) मा आवद्ध गरिने छ ।
- सहकारीको नियमन प्रणालीलाई चुस्त दुरुस्त बनाउँदै प्रचलित कानून विपरित सञ्चालनमा रहेका र निस्कृय रहेका सहकारी संस्थाहरूलाई खारेज गर्नुका साथै एकिकरण हुन चाहने सहकारी संस्थाहरूको एकिकरण कार्य अघि बढाइने छ । साथै एक वडा एक विषयगत सहकारी संस्थाको नीति अबलम्बन गरिने छ ।
- इलाम नगरपालिका भित्र रहेको सहकारीहरूको प्रवर्द्धन र क्षमता अभिवृद्धि गरि प्रोत्साहन गर्ने कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- उद्यम गर्न चाहने सहकारी संस्थाहरूलाई प्रोत्साहन र प्रवर्द्धन गर्न सहकारी व्यवस्थापक र बजार प्रतिनिधिहरूलाई उद्यमशिलता विकास, बजारीकरण र गुणस्तर प्याकेजिङ सम्बन्धी प्रशिक्षण प्रदान गरिने छ ।
- फरक क्षमता भएका व्यक्तिहरूद्वारा संचालित सहकारी संस्थाका सदस्यहरूको क्षमता विकासका लागि प्रशिक्षण कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।

२. सामाजिक विकास क्षेत्र

२.१ शिक्षा

- विज्ञान र गणित विषयको सिकाइलाई प्रभावकारी बनाउदै उक्त विषयहरूको सिकाइ उपलब्धिमा बढोत्तरी गरि उत्तीर्ण दरमा सुधार गर्न गणित, विज्ञान नतिजा सुधार नमूना कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- नगर क्षेत्रका उत्कृष्ट विद्यालयहरूलाई पुरस्कृत गर्ने तथा उत्कृष्ट शिक्षकहरूलाई नगर शिक्षा पदकबाट सम्मान गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- विद्यार्थीहरूमा अन्तरनिहित प्रतिभालाई उजागर र प्रोत्साहन गर्न प्रतिभा विकास कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- नगरको आकांक्षा, माटो सुहाउदो शिक्षाको अवधारणा बमोजिम तयार गरिएको स्थानीय पाठ्यक्रम बमोजिमका पाठ्य पुस्तक वितरण कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- विद्यालयहरूको संचालन र सुधारमा अभिभावकहरूको भूमिका तथा उत्तरदायित्व अभिवृद्धि गर्न अभिभावक शिक्षा कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- बालबालिकाहरूबाट कक्षागत सिकाइ कृयाकलापहरूका सम्बन्धमा रचनात्मक अनुपोषण तयार गराई सो को उपयोग गर्न कक्षा कोठा डायरी कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- कक्षा ५, ८ र १० का प्रश्न पत्र निर्माणलाई अझ गुणस्तरीय बनाउन प्रश्न पत्र निर्माण कार्यशालाको आयोजनालाई निरन्तरता दिइने छ ।
- विषय विज्ञ र सरोकारवालाहरूको संलग्नतामा पूर्व निर्धारित नतिजा सूचकका आधारमा विद्यालयहरूको नियमित अनुगमन र सुधार गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- रत्नकुमार वान्तवा पोलिटेक्निकल इन्स्टिच्युट र इलाम सामुदायिक कृषि क्याम्पसमा गरिब तथा जेहेन्दार विद्यार्थीका लागि मेयर छात्रवृत्ति कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिदै आगामी आ.व. मा प्राविधिक धार र विज्ञान विषयका विद्यार्थीका लागि समेत थप छात्रवृत्तिको व्यवस्था गरिने छ ।
- राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड अन्तर्गत जिल्ला स्तरीय प्रतियोगितामा इलाम नगरपालिकाले हासिल गर्दै आएको प्रथम स्थानलाई सुनिश्चित गर्दै प्रदेश स्तरीय प्रतियोगितामा समेत उच्चतम स्थान हासिल गर्नका लागि आवश्यक पूर्व तयारी, अभ्यास र प्रोत्साहनलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- प्राथमिक तहको शिक्षण कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन शैक्षिक सामग्री निर्माण कार्यशालाको आयोजना गरिने छ ।
- विद्यालयहरूको नियमित मर्मत संभारका लागि आवश्यक बजेट बिनियोजन गरिने छ ।

२.२ स्वास्थ्य

- बढ्दै गएको मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धी समस्या र त्यसले पारेको बहुपक्षीय प्रभावलाई नियन्त्रण गर्न सरोकारवाला पक्षहरूसँगको सहकार्यमा प्रबर्द्धनात्मक, रोकथाममूलक, उपचारात्मक तथा पूनर्स्थापनामूलक कृयाकलापहरू सहितको एकीकृत मानसिक स्वास्थ्य नमूना कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- विद्यालय तह देखि नै योग तथा आध्यात्मिक शिक्षालाई संस्थागत गर्दै स्वस्थ, सकारात्मक र संस्कारयुक्त मानव पूंजी निर्माणको आधार तयार गर्ने उद्देश्य सहित चालु आ.व. मा तयार गरिएका योग तथा आध्यात्मिक गुरु मार्फत विद्यालयहरूमा नियमित रूपमा योगाभ्यास तथा आध्यात्मिक प्रशिक्षण संचालन गरिने छ ।
- योग मार्फत समुदायको सोच, संस्कार र स्वास्थ्यमा सुधारको अभियान अन्तर्गत सदरमुकाम बाहिरका क्षेत्रहरूमा नियमित रूपमा सामुहिक योग अभ्यासका लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाइने छ ।
- इलाम अस्पतालमा विशेषज्ञ डाक्टरहरूको दरबन्दीको तुलनामा न्यून मात्र पदपूर्ति हुने र पदपूर्ति भएका डाक्टरहरू समेत प्रायः छोटो अवधिमा नै सरुवा भइ जाने कारण यस क्षेत्रका विरामीहरू स्वास्थ्य उपचारका लागि अन्यत्र जानु पर्ने बाध्यता रहि आएको यथार्थ सन्दर्भमा इलाम अस्पतालमा विशेषज्ञ डाक्टरहरूको सेवाको सुनिश्चितता, नियमितता र दीगोपनाका लागि उप-प्रमुख स्वास्थ्य सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत बाल रोग विशेषज्ञ र विशेषज्ञ जनरल फिजिसियन गरि दुइजना विशेषज्ञ डाक्टरहरूलाई पर्याप्त रूपले उत्प्रेरित गर्ने गरि कार्य सम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन भत्ताको व्यवस्था गरिने छ ।
- सरकारी तथा निजी अस्पतालहरूसँगको सहकार्यमा विशेषज्ञ घुम्ती स्वास्थ्य शिविर संचालनलाई निरन्तरता दिइने छ ।

- नसर्ने रोगहरुको समयमै पहिचानका लागि स्कृनिङ तथा रोकथाम कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- क्षयरोग मुक्त अभियान अन्तर्गत नगर क्षेत्रभित्रका क्षयरोगका जोखिम समूह तथा स्वास्थ्य सेवाको पहुँच कम भएको समुदायलाई लक्षित गरि सक्रिय क्षयरोग खोजपड्ताल कार्यक्रम संचालनलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- स्वास्थ्य परीक्षणका लागि सदरमुकाम आउनु पर्ने बाध्यतालाई कम गर्न स्वास्थ्य चौकी साखेजुडमा ल्याबको पूर्वाधार निर्माण गरि ल्याब सेवा उपलब्ध गराइने छ ।
- आमा सुरक्षा, गर्भवती उत्प्रेरणा सेवा, रक्तसंचार, न्यानो झोला वितरण, सुरक्षित तथा निःशुल्क गर्भपतन सेवा र नवजात शिशुको निःशुल्क उपचार कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- पोषणमैत्री स्थानीय शासनको आधार तयार गर्न विभिन्न कार्यक्रमहरु संचालन गरिने छ ।
- उप-प्रमुख स्वास्थ्य सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत नगरपालिकाका स्वास्थ्य संस्थाहरुको न्यूनतम सेवा मापदण्ड बमोजिमका कमजोर सूचकहरुको सुधारका लागि आवश्यक कृयाकलापहरु संचालन गरिने छ ।
- नगरपालिका अन्तर्गतका सबै स्वास्थ्य संस्थाहरुमा सूचना प्रविधि पूर्वाधारको व्यवस्था गरि पूर्णरूपमा डिजिटल प्रणाली मार्फत स्वास्थ्य सेवा प्रवाहको व्यवस्था मिलाइने छ ।
- जेष्ठ नागरिकहरुलाई घर दैलोमा नै आयुर्वेदिक उपचार सेवा उपलब्ध गराउन उप-प्रमुख जेष्ठ नागरिक आयुर्वेदिक शिविरलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- पर्याप्त रूपमा आयुर्वेदिक औषधीको व्यवस्था गरि आयुर्वेदिक नागरिक क्लिनिकको निरन्तर संचालन गरिने छ ।

२.३ खानेपानी तथा सरसफाई

- स्वीकृत कार्यविधि बमोजिम नगरपालिकाको Geo- referenced Water Supply sanitation and hygiene (WASH) Plan तयार गरि कार्यान्वयन गरिने छ ।
- नगर भित्रमा मागका आधारमा थप क्षेत्रमा खानेपानी आपूर्तिका लागि धारा बिस्तार गरिने छ ।
- हरित शान्ति अभियानसँगको सहकार्यमा सरसफाई तथा प्राङ्गारिक मल उत्पादन कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।

२.४ साहित्य, कला तथा संस्कृति प्रबर्द्धन

- नगर साहित्य, कला तथा संगीत प्रतिष्ठान लगायतका सरोकारवाला संस्थाहरूसँगको सहकार्यमा पर्यटनका लागि साहित्य भन्ने मुल नारा सहित इलाम साहित्य सम्मेलनको आयोजनालाई निरन्तरता दिइने छ ।
- नगर साहित्य, कला तथा संगीत प्रतिष्ठानको अगुवाइमा साहित्य, कला संगीतको प्रबर्द्धन सम्बन्धी कार्यक्रमहरु संचालन गरिने छ ।

२.५ लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण

- टेवा नेपालको प्राविधिक सहयोगमा तयार भएको इलाम नगरपालिकाको लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण मूल प्रवाहीकरण रणनीति कार्यान्वयन कार्ययोजना, २०८२ को कार्यान्वयनका लागि कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- महिला, किशोरी, बालिकाहरु तथा लक्षित वर्ग लगायतमा हुने सबै प्रकारका विभेदजन्य कार्यहरु अन्त्य गरिने छ ।
- रोजगारीका सबै क्षेत्रमा महिला, पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक उपर हुने श्रमको ज्यालामा विभेद पूर्ण रूपमा अन्त्य गरिने छ ।
- नगर क्षेत्रमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेदलाई रोक्न सबै निकायहरु बीच समन्वय र सहकार्य गरिने छ ।
- नगर क्षेत्रमा गठन हुने उपभोक्ता समितिहरुमा लक्षित वर्ग सहित कम्तिमा ४० प्रतिशत महिलाहरुको सहभागिताको व्यवस्था मिलाइने छ
- महिला, बालबालिका तथा सबै लक्षित समूहको अवस्था विश्लेषण समेतका आधारमा सो समूहलाई प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने गरी कूल पूँजीगत बजेटको कम्तिमा ५ प्रतिशत बजेट विनियोजन गरिने छ ।
- कार्यालयमा हुन सक्ने सबै प्रकारको दुर्व्यवहार, भेदभाव र महिला हिंसा नियन्त्रणका लागि इलाम नगरपालिकाको कार्यस्थलमा हुने यौनजन्य दुर्व्यवहार (निवारण) आचार संहिता, २०८० को प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिने छ ।

- लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणसँग सम्बन्धित कार्यहरूलाई प्रभावकारी रूपमा सम्पादन गर्न महिला बालबालिका शाखामा लैङ्गिक डेस्कको स्थापना गरिने छ ।
- वडा तथा वस्ती स्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत तथ्याङ्क तयार गरिने छ ।
- लैङ्गिक तथा समावेशी विकासका लागि क्षमता विकास कार्ययोजना र बजेट सहित कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- इलाम नगरपालिकामा लैङ्गिक हिंसा र महिला हिंसा विरुद्ध शुन्य सहनशीलताको नीति लिइने छ ।
- नगर क्षेत्रमा निर्माण हुने सबै सार्वजनिक संरचनाहरू महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिले निर्बाध प्रयोग गर्न सकिने गरी लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, बालबालिका र अपाङ्ग संवेदनशील हुने गरि निर्माण गरिनेछ ।
- गर्भवती महिलालाई जोखिमयुक्त तथा खतरायुक्त काममा लगाउन नदिन निरोधात्मक र प्रवर्द्धनात्मक प्रयास गरिने छ ।
- ग्रामीण महिला प्राविधिकहरू र सामाजिक परिचालक तयारीका लागि आवश्यक कार्यक्रमिक पहल गरिने छ ।
- लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासका लागि नगर क्षेत्र भित्रका सरोकारवाला निकायहरूबीच सञ्जाल निर्माण गरिने छ ।

२.६ सामाजिक सुरक्षा र संरक्षण

- बैङ्किङ सेवाबाट टाढा रहेका वडाका सामाजिक सुरक्षा भत्ताका लाभग्राहीहरूलाई गाउँघरमा नै गएर सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- बायोमेट्रिक्स डिभाइस, स्क्यानर लगायतका आवश्यक उपकरणहरू जडान गरि सामाजिक सुरक्षा भत्ता सम्बन्धी सेवा प्रवाहलाई प्रविधिमैत्री तथा थप सरल र सहज बनाइने छ ।
- गर्भवतीको साथमा उप-प्रमुख कार्यक्रम मार्फत दुर्गम वडाका गर्भवती महिलाहरूका लागि घुम्ती भिडियो एक्सरे सेवालाई निरन्तरता दिइने छ ।
- नगरको चाहना, जेष्ठ नागरिकको सु-स्वास्थ्यको कामना कार्यक्रम अन्तर्गत दलित जेष्ठ नागरिक र विपन्न जेष्ठ नागरिकहरूका लागि निःशुल्क स्वास्थ्य बीमाको कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- नगरको आकांक्षा, सुत्केरीको सुरक्षा कार्यक्रम मार्फत सुत्केरीहरूलाई निःशुल्क एम्बुलेन्स सेवा र प्रसुती पोषण भत्तालाई निरन्तरता दिइने छ ।
- नगरको हात, कडा रोगका बिरामीलाई साथ कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइ कडा रोगका बिरामीहरूलाई आर्थिक सहायता उपलब्ध गराइने छ ।
- इलाम नगरपालिकाको अगुवाइमा इलाम जिल्लाका सबै स्थानीय तहहरूको सहकार्यमा हिंसापीडित महिलाहरूका लागि स्थापना भएको आश्रय केन्द्रलाई संचालन अनुदान उपलब्ध गराइने छ ।
- माइ भगवती वृद्धाश्रम वडा नं १० र राहसल बाल अनाथलय वडा नं ९ लाई दिइदै आएको संचालन अनुदानलाई आगामी आर्थिक वर्षमा समेत निरन्तरता दिइने छ ।

२.७ महिला, बालबालिका, जेष्ठ नागरिक र अपाङ्गता

- महिलाहरूलाई सेयर कारोवार तर्फ आकर्षित गरि आय आर्जनका अवसर सिर्जना गर्न सेयर कारोवार सम्बन्धी आधारभूत प्रशिक्षणको आयोजना गरिने छ ।
- उप-प्रमुख महिला विकास कार्यक्रम अन्तर्गत टोल विकास संस्थाहरूलाई परिचालन गरि घरेलु हिंसा अन्त्यका लागि वहस, पैरवी र बेइजिड घोषणा पत्रको कार्यान्वयन सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण लेखापरीक्षणलाई निरन्तरता दिइ लेखापरीक्षण प्रतिवेदन बमोजिमका सुधारात्मक कार्यहरू अघि बढाइने छ ।
- सयुक्त राष्ट्र सघंको सुरक्षा परिषदको प्रस्ताव नं १३२५ र १८२० कार्यान्वयनका लागी आवश्यक कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- आगामी आ.व. भित्रमा नगरपालिकालाई वालमैत्री शासनयुक्त नगर घोषणा गर्ने गरि आवश्यक कार्यहरू संचालन गरिने छ ।
- इलाम नगरपालिकालाई बालश्रम मुक्त नगरपालिकाका रूपमा घोषणा गर्नका लागि आवश्यक कार्यहरू अघि बढाइने छ ।

- नगर भित्रका जेष्ठ नागरिक र कडा रोगीहरूलाई घरमै गएर आधारभूत स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउन नगर प्रमुख जेष्ठ नागरिक तथा कडा रोगी हेरचाह कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- जेष्ठ नागरिकसँग उप-प्रमुख कार्यक्रम अन्तर्गत जेष्ठ नागरिकहरूका लागि आयुर्वेदिक स्वास्थ्य उपचार शिविरलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- नगर स्तरीय जेष्ठ नागरिक समिति गठन गरि समिति मार्फत जेष्ठ नागरिकका लागि उपयोगी कार्यक्रमहरू संचालन गरिने छ ।
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको हक हित, सुविधा तथा क्षमता विकासका लागि विभिन्न कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
- घर घरमा नगर कार्यक्रम अन्तर्गत अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई घुम्ती अपाङ्गता शिविर मार्फत परिचय पत्र वितरण गरिने छ । पूर्णरूपमा हिडडुल गर्न नसक्ने अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई घरमा नै गएर परिचय पत्र वितरणको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइने छ ।

२.८ युवा तथा खेलकुद

- सूचना प्रविधिमा आधारित सेवा र व्यापारको क्षेत्रमा उपलब्ध अवसरहरूलाई उपयोग गर्दै स्वदेशमै बसेर युवाहरूलाई रोजगारी र स्वरोजगारीका लागि सक्षम बनाउन Digital Marketing सम्बन्धी प्रशिक्षणलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- युवाका लागि खेलकुद कार्यक्रम अन्तर्गत सबै विधाका खेलाडीहरूलाई प्रोत्साहन गर्न खेलकुद प्रतियोगिता संचालनमा सहयोगलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- नगरपालिका अन्तर्गत गठन हुने उपभोक्ता समिति र अन्य समितिहरूका मुख्य पदहरू मध्ये कुनै एकमा अनिवार्य रूपमा २५ वर्ष भन्दा कम उमेरको युवालाई सहभागी गराउने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
- युवाहरूलाई रोजगारी र स्वरोजगारीका लागि सक्षम बनाउन क्षमता विकास र सहयोग कार्यक्रमहरू संचालन गरिने छ ।

३. पूर्वाधार विकास

- प्रत्येक वडामा एउटा नगर गौरवको आयोजना कार्यान्वयनलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- वडालाई नगरको केन्द्रसम्म जोड्ने सडकको स्तरोन्नतिलाई पहिलो प्राथमिकता दिई कार्य अघि बढाइने छ ।
- इलाम नगरपालिका वडा नम्बर ०९ स्थित सिंहवाहिनी धार्मिक क्षेत्रमा पूर्वाधार निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- प्राङ्गारिक मल उत्पादन पूर्वाधार निर्माणलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- नगरपालिकाले तोकेका आयोजनाहरू ६०/४० लागत सहभागिताको मोडल बमोजिम कार्यान्वयन गरिने छ ।
- स्थानीय पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मत संभार र सम्पदाहरूको संरक्षणमा जनश्रमदान संस्कृतिलाई प्रोत्साहन र परिचालन गरिने छ ।
- नक्सापास प्रक्रियालाई पूर्ण रूपमा विधुतिय प्रणाली (Electronic Building Permit System) मा संचालन गरि थप सहज र व्यवस्थित गरिनेछ ।
- साविक इलाम नगरपालिका क्षेत्र बाहेकका वडाहरूका कच्ची घरहरूको अभिलेखिकरण कार्य वडा कार्यालयबाट नै गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- इलाम सदरमुकाम बजार क्षेत्रमा प्रभावकारी ट्रयाफिक व्यवस्थापन र सौन्दर्यीकरण कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

४. वन, वातावरण र विपद व्यवस्थापन

- इलाम नगरपालिकाको दिगो विकास लक्ष्य स्थानीयकरण कार्ययोजना बमोजिम आयोजना तथा कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गरिने छ ।
- रेड पाण्डा नेटवर्क नेपाल लगायतका सरोकारवालाहरूसँगको सहकार्यमा इलाम नगरपालिका वडा नं ३ मा घोषणा गरिएको रेडपाण्डा संरक्षण क्षेत्रको पाँच वर्षे कार्ययोजना बमोजिमका कार्यक्रमहरू संचालन गरिने छ ।
- वातावरण सम्बेदनशील विकासको अवधारणा बमोजिम पाँचलाख भन्दा बढि बजेट विनियोजन भएका पूर्वाधार विकास आयोजनाहरूको कुल लागत अनुमानको कम्तिमा २ प्रतिशत बजेट अनिवार्य रूपमा वातावरण संरक्षण सम्बन्धी कार्यहरूका लागि छुट्याउनु पर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।

- प्राकृतिक स्रोत साधनहरूको उत्खनन, बिक्री तथा सो सँग सम्बन्धित सेवा शुल्क बापत उठाइएको राजश्वको १० प्रतिशतले हुन आउने रकम प्रत्येक वर्ष अनिवार्य रूपमा जम्मा हुने गरि जलवायु अनुकुलन स्थानीय कोषको स्थापना गरिने छ ।
- आगामी आ.व. मा थप ३ वटा वडाहरूलाई वातावरण मैत्री घोषणा गर्न र अन्य वडाहरूमा आवश्यक तयारी कार्यका लागि कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- नाम्सालिङ सामुदायिक विकास संस्था (NCDC) सँगको सहकार्यमा ग्रीन इलाम अवधारणालाई पुनर्उत्थान सहित कार्यान्वयनका लागि अभियानमुलक कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- इलाम ग्रीनसँगको सहकार्यमा पोलिथिन झोला मुक्त नगर तथा धुम्रपान र मध्यपान निषेधित सार्वजनिक क्षेत्रका लागि निगरानी र सचेतना कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- प्रकृति रिसोर्सेस सेन्टरसँगको सहकार्यमा स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील कार्यढाँचा तर्जुमा गरि कार्यान्वयन गरिने छ ।
- सहयात्रा नेपालसँगको सहकार्यमा विद्यालयमा गठन भएका वातावरण क्लवहरूलाई अभिमुखीकरण तथा परिचालन कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- इलाम नगरपालिकाको बजार क्षेत्र तथा जनघनत्व बढी रहेका क्षेत्रमा आगलागीबाट हुने क्षति न्यूनीकरणका लागि Rapid Response प्रयोजनार्थ Fire Hydrant का लागि आवश्यक पर्ने Hose Pipe र Cabinet खरिद गरि जडान गरिने छ ।
- नगरपालिकाको आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्रलाई पूर्ण क्षमतामा संचालन गर्न आवश्यक सामग्रीहरूको व्यवस्था गर्नुका साथै उक्त केन्द्रमा खटिने जनशक्तिको लागि दुर्घटना बिमा गरिने छ ।
- मानव र वन्यजन्तु बीचको द्वन्द्वलाई व्यवस्थापन गर्ने कृयाकलापहरू मार्फत बाँदरबाट कृषि बाली जोगाउने कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- विभिन्न वडाहरूमा पानीको मुहान सीमसार क्षेत्र र जैविक विविधता संरक्षणका कार्यक्रमहरू संचालन गरिने छ ।

५. सुशासन तथा संस्थागत विकास

- घर घरमा नगर कार्यक्रम अन्तर्गत कृषि पशु सेवा स्वास्थ्य अपाङ्गता लगायतका सेवाहरू घरदैलोमा प्रदान गर्न एकीकृत घुम्टि शिविरलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- जन प्रतिनिधी एवं कर्मचारीहरूको क्षमता विकासका लागि तालिम कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- इलाम सामुदायिक कृषि क्याम्पसलाई कृषि क्षेत्रको अनुसन्धान निकाय र Think Tank का रूपमा उपयोग गर्दै नगदे तथा खाद्यान्न बाली र फलफूल खेतीमा देखिएका समस्याहरूको निराकरणका लागि अध्ययन अनुसन्धान गरि कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- कार्यालयको एकीकृत सफ्टवेयरलाई पूर्ण रूपमा उपयोग गरि Paperless Management को अभ्यासलाई थप प्रभावकारी बनाइने छ ।
- कार्य सम्पादनमा उत्कृष्ट कर्मचारीलाई पुरस्कृत र सम्मान गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- संचार क्षेत्रसँगको सहकार्यमा उपयोगी प्रस्तावमा आधारित कार्यक्रमहरू संचालन गरिने छ ।
- पत्रकारिता क्षेत्रमा कृयाशील भइ योगदान दिने पत्रकारहरूलाई पुरस्कृत गर्न नगर प्रमुख पत्रकारिता पुरस्कार कोषको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइने छ ।
- सुशासन प्रवर्द्धनका लागि नागरिक सन्तुष्टि सर्वेक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, सार्वजनिक परीक्षण तथा गुनासो सुनुवाइलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयनको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- मालपोत तथा भूमि कर, एकीकृत सम्पत्ति कर र व्यवसाय कर प्रथम चौमासिक भित्र भुक्तानी गर्ने करदातालाई १० प्रतिशत छुटको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइने छ ।
- एकल महिलाको नाममा दर्ता भइ संचालन हुने व्यवसायमा १० प्रतिशत कर छुटको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- अघिल्लो आर्थिक वर्ष र चालु आर्थिक वर्षको राजश्वको तुलनात्मक प्रगति बमोजिम वडालाई दिइदै आएको राजश्व प्रोत्साहनलाई निरन्तरता दिइने छ ।

- नगरसँग सिमाना जोडिएका तथा अन्य स्थानीय तहहरूसँग प्रभावकारी समन्वय र सहकार्य कायम गरि साझा हितका योजना तथा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

नेपालको संविधान २०७२

अनुसूची-८

(धारा ५७ को उपधारा (४), धारा २१४ को उपधारा (२), धारा २२१ को उपधारा (२)

र धारा २२६ को उपधारा (१) सँग सम्बन्धित)

स्थानीय तहको अधिकारको सूची

क्र.सं	विषयहरू
१	नगर प्रहरी
२	सहकारी संस्था
३	एफ. एम सञ्चालन
४	स्थानीय कर (सम्पत्ति कर, घर बहाल कर, घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क, सवारी साधन कर), सेवा शुल्क दस्तुर, पर्यटन शुल्क, विज्ञापन कर, व्यवसाय कर, भूमिकर (मालपोत), दण्ड जरिवाना, मनोरञ्जन कर, मालपोत संकलन
५	स्थानीय सेवाको व्यवस्थापन
६	स्थानीय तथ्यांक र अभिलेख संकलन
७	स्थानीय स्तरका विकास आयोजना तथा परियोजनाहरू
८	आधारभूत र माध्यमिक शिक्षा
९	आधारभूत स्वास्थ्य र सरसफाइ
१०	स्थानीय बजार व्यवस्थापन, वातावरण संरक्षण र जैविक विविधता
११	स्थानीय सडक, ग्रामीण सडक, कृषि सडक, सिंचाइ
१२	गाउँ सभा, नगर सभा, जिल्ला सभा, स्थानीय अदालत, मेलमिलाप र मध्यस्थताको व्यवस्थापन
१३	स्थानीय अभिलेख व्यवस्थापन
१४	घर जग्गा धनी पुर्जा वितरण
१५	कृषि तथा पशुपालन, कृषि उत्पादन व्यवस्थापन, पशु स्वास्थ्य, सहकारी
१६	ज्येष्ठ नागरिक, अपांगता भएका व्यक्ति र अशक्तहरूको व्यवस्थापन
१७	बेरोजगारको तथ्यांक संकलन
१८	कृषि प्रसारको व्यवस्थापन, संचालन र नियन्त्रण
१९	खानेपानी, साना जलविद्युत आयोजना, वैकल्पिक ऊर्जा
२०	विपद व्यवस्थापन
२१	जलाधार, वन्यजन्तु, खानी तथा खनिज पदार्थको संरक्षण
२२	भाषा, संस्कृति र ललितकलाको संरक्षण र विकास

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ अनुसार नगरपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकार

क. नगर प्रहरी

- (१) नगर प्रहरीको गठन, सञ्चालन, व्यवस्थापन, नियमन तथा नगर प्रहरी सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्डको निर्माण तथा कार्यान्वयन,
- (२) देहायका कार्यमा सहयोग पुऱ्याउनको लागि नगर प्रहरीको परिचालन गर्न सक्ने:-
 - (क) गाउँपालिका वा नगरपालिकाको नीति, कानून, मापदण्ड तथा निर्णय कार्यान्वयन,
 - (ख) गाउँपालिका वा नगरपालिकाको सम्पत्तिको सुरक्षा र संरक्षण,
 - (ग) स्थानीयस्तरमा हुने सभा समारोह, परम्परा तथा जात्रा चाडपर्वको सुरक्षा व्यवस्थापन,
 - (घ) स्थानीय बजार तथा पार्किङ स्थलको रेखदेख र व्यवस्थापन,
 - (ङ) गाउँ वा नगर सरसफाई सम्बन्धी मापदण्डको कार्यान्वयन,
 - (च) न्यायिक समितिले गरेका मिलापत्र तथा निर्णयको कार्यान्वयन,
 - (छ) सार्वजनिक ऐलानी र पर्ती जग्गा, सार्वजनिक भवन, सम्पदा तथा भौतिक पूर्वाधारको संरक्षण र सुरक्षा,
 - (ज) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी खोजी, उद्धार, राहत तथा पुनर्स्थापना,
 - (झ) अनधिकृत विज्ञापन तथा होडिड बोर्ड नियन्त्रण,
 - (ञ) छाडा पशु चौपायाको नियन्त्रण,
 - (ट) अनधिकृत निर्माण तथा सार्वजनिक सम्पत्ति अतिक्रमण रोकथाम तथा नियन्त्रण,
 - (ठ) कार्यपालिकाले तोकेको अन्य कार्य।

ख. सहकारी संस्था

- (१) सहकारी संस्था सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्डको निर्माण, कार्यान्वयन र नियमन,
- (२) सम्बन्धित गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको भौगोलिक क्षेत्रभित्र सञ्चालन हुने सहकारी संस्थाको दर्ता, अनुमति, खारेजी र विघटन,
- (३) सहकारी वचत तथा ऋण परिचालन सम्बन्धी स्थानीय मापदण्ड निर्धारण र नियमन,
- (४) सहकारी सम्बन्धी राष्ट्रिय, केन्द्रीय, विषयगत, प्रादेशिक र स्थानीय सङ्घ संस्थासँग समन्वय र सहकार्य,
- (५) सहकारी सम्बन्धी स्थानीय तथ्याङ्क व्यवस्थापन र अध्ययन अनुसन्धान,
- (६) स्थानीय सहकारी संस्थाको क्षमता अभिवृद्धि,
- (७) स्थानीय सहकारी क्षेत्रको प्रवर्द्धन, परिचालन र विकास।

ग. एफ.एम. सञ्चालन

- (१) एक सय वाटसम्मको एफ. एम. रेडियो सञ्चालन अनुमति, नवीकरण, नियमन र खारेजी,
- (२) प्रदेश कानूनको अधीनमा रही एफ.एम. सञ्चालन सम्बन्धी अन्य कार्य।

घ. स्थानीय कर, सेवा शुल्क तथा दस्तुर

- (१) सङ्घीय तथा प्रदेश कानूनको अधीनमा रही सम्पत्ति कर, घर बहाल कर, घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क, सवारी साधन कर, सेवा शुल्क दस्तुर, पर्यटन शुल्क, विज्ञापन कर, व्यवसाय कर, भूमिकर (मालपोत), मनोरञ्जन कर सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, कार्यान्वयन र नियमन,
- (२) स्थानीय पूर्वाधार तथा सेवाको शुल्क निर्धारण, सङ्कलन र व्यवस्थापन,
- (३) ट्रेकिङ्ग, कायाकिङ्ग, क्यानोनिङ्ग, बङ्गी जम्प, जिपफ्लायर, न्याफिटङ्ग, मोटरबोट, केबुलकार सेवा लगायत अन्य जल तथा स्थल क्षेत्रमा सञ्चालन हुने नवीन पर्यटकीय सेवा तथा साहसिक खेलको शुल्क,
- (४) जडीबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर निर्धारण तथा सङ्कलन,
- (५) स्थानीय राजस्वको आधार विस्तार तथा प्रवर्द्धन,
- (६) ढुगाँ, गिट्टी, बालुवा, माटो, काठ दाउरा, जराजुरी, स्लेट, खरीढुगाँ आदि प्राकृतिक वस्तुको बिक्री तथा निकासी शुल्क दस्तुर संकलन
- (७) प्रचलित कानून बमोजिम गर्ने सिफारिस, दर्ता, अनुमति, नवीकरण आदिको शुल्क, दस्तुर निर्धारण र संकलन
- (८) स्थानीय राजस्व प्रवर्द्धनका लागि प्रोत्साहन,
- (९) राजस्व सूचना तथा तथ्याङ्कको आदान प्रदान,
- (१०) सङ्घीय तथा प्रदेश कानूनको अधीनमा रही स्थानीय तहमा राजस्व चुहावट नियन्त्रण सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन,
- (११) स्थानीय पूर्वाधार सेवा र उपयोगमा सेवा शुल्क दस्तुर सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन,
- (१२) मालपोत संकलन,
- (१३) कर तथा सेवा शुल्क सम्बन्धी अन्य कार्य।

ङ. स्थानीय सेवाको व्यवस्थापन

- (१) स्थानीय सेवाको व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, मापदण्ड, सेवा शर्त, योजना, कार्यान्वयन र नियमन,
- (१४)

- (२) संविधानको धारा ३०२ को उपधारा (२) बमोजिम समायोजन भएका कर्मचारीको व्यवस्थापन, उपयोग र समन्वय,
- (३) संगठन विकास, जनशक्ति व्यवस्थापन र वृत्ति विकास,
- (४) स्थानीय कानून बमोजिम संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गरी संगठन संरचना तथा दरबन्दी निर्धारण,
- (५) स्थानीय सेवाको व्यवस्थापनमा सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको उपयोग, प्रवर्द्धन र नियमन,
- (६) जनशक्ति व्यवस्थापन तथा वृत्ति विकास,
- (७) स्थानीय सेवाको व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य कार्य।

च. स्थानीय तथ्यांक र अभिलेख संकलन

- (१) स्थानीय तथ्यांक सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन र नियमन,
- (२) आधारभूत तथ्यांक सङ्कलन र व्यवस्थापन,
- (३) जन्म, मृत्यु, विवाह, सम्बन्ध विच्छेद, बसाइसराइ दर्ता र पारिवारिक लगतको अभिलेख तथा पञ्जीकरण व्यवस्थापन,
- (४) सूचना तथा सञ्चार, प्रविधियुक्त आधारभूत तथ्यांकको संकलन र व्यवस्थापन,
- (५) स्थानीय तथ्यांक र अभिलेख संकलन सम्बन्धी अन्य कार्य।

छ. स्थानीयस्तरका विकास आयोजना तथा परियोजना

- (१) विकास आयोजना तथा परियोजना सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन, मूल्यांकन र नियमन,
- (२) आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, वातावरणीय, प्रविधि र पूर्वाधारजन्य विकासका लागि आवश्यक आयोजना तथा परियोजनाहरूको तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्यांकन,
- (३) आयोजनाको अध्ययन, अनुसन्धान तथा प्रभाव मूल्यांकन,
- (४) सम्भाव्य प्राकृतिक श्रोत तथा साधनको पहिचान तथा अभिलेख व्यवस्थापन,
- (५) सङ्घीय तथा प्रदेश कानूनको अधीनमा रही शहरी विकास, बस्ती विकास र भवन सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तथा सो सम्बन्धी योजना तर्जुमा, आयोजना पहिचान, अध्ययन, कार्यान्वयन र नियमन,
- (६) राष्ट्रिय भवन संहिता तथा मापदण्ड बमोजिम भवन निर्माण अनुमति, अनुगमन र नियमन,
- (७) सरकारी भवन, विद्यालय, सामुदायिक भवन, सभागृह र अन्य सार्वजनिक भवन तथा संरचनाको निर्माण र मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन र व्यवस्थापन,
- (८) सङ्घीय र प्रदेशस्तरीय आयोजना तथा परियोजनाको कार्यान्वयनमा समन्वय, सहजीकरण र सहयोग,
- (९) सुरक्षित बस्ती विकास सम्बन्धी नीति, योजना, कार्यक्रम तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन, नियमन र मूल्यांकन,
- (१०) सार्वजनिक निर्माण कार्यको लागि प्रचलित कानून बमोजिमको "घ" वर्गको इजाजतपत्रको जारी, नवीकरण तथा खारेजी,
- (११) पर्यटन क्षेत्रको विकास, विस्तार र प्रवर्द्धन सम्बन्धी आयोजनाहरूको पहिचान, कार्यान्वयन, व्यवस्थापन, अनुगमन तथा नियमन,
- (१२) नवीन पर्यटकीय सेवा तथा कार्यहरू सम्बन्धी आयोजनाहरूको पहिचान, कार्यान्वयन, व्यवस्थापन, अनुगमन तथा नियमन,
- (१३) विकास आयोजना तथा परियोजना सम्बन्धी अन्य कार्य।

ज. आधारभूत र माध्यमिक शिक्षा

- (१) प्रारम्भिक बाल विकास तथा शिक्षा, आधारभूत शिक्षा, अभिभावक शिक्षा, अनौपचारिक शिक्षा, खुला तथा वैकल्पिक निरन्तर सिकाइ, सामुदायिक सिकाइ र विशेष शिक्षा सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन, मूल्यांकन र नियमन,
- (२) सामुदायिक, संस्थागत, गुठी र सहकारी विद्यालय स्थापना, अनुमति, सञ्चालन, व्यवस्थापन तथा नियमन,
- (३) प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिमको योजना तर्जुमा, सञ्चालन, अनुमति, अनुगमन, मूल्यांकन र नियमन,
- (४) मातृभाषामा शिक्षा दिने विद्यालयको अनुमति, अनुगमन तथा नियमन,
- (५) गाभिएका वा बन्द गरिएका विद्यालयहरूको सम्पत्ति व्यवस्थापन,
- (६) गाउँ तथा नगर शिक्षा समिति गठन तथा व्यवस्थापन,
- (७) विद्यालय व्यवस्थापन समिति गठन तथा व्यवस्थापन,
- (८) विद्यालयको नामाकरण,
- (९) सामुदायिक विद्यालयको जग्गाको स्वामित्व, सम्पत्तिको अभिलेख, संरक्षण र व्यवस्थापन,
- (१०) विद्यालयको गुणस्तर अभिवृद्धि तथा पाठ्यसामग्रीको वितरण,
- (११) सामुदायिक विद्यालयको शिक्षक तथा कर्मचारीको दरबन्दी मिलान,
- (१२) विद्यालयको नक्साकन, अनुमति, स्वीकृति, समायोजन तथा नियमन,
- (१३) सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक पूर्वाधार निर्माण, मर्मत सम्भार, सञ्चालन र व्यवस्थापन,
- (१४) आधारभूत तहको परीक्षा सञ्चालन, अनुगमन तथा व्यवस्थापन,
- (१५) विद्यार्थी सिकाई उपलब्धीको परीक्षण र व्यवस्थापन,
- (१५)

- (१६) निःशुल्क शिक्षा, विद्यार्थी प्रोत्साहन तथा छात्रवृत्तिको व्यवस्थापन,
- (१७) ट्यूशन, कोचिङ जस्ता विद्यालय बाहिर हुने अध्यापन सेवाको अनुमति तथा नियमन,
- (१८) स्थानीयस्तरको शैक्षिक ज्ञान, सीप र प्रविधिको संरक्षण, प्रवर्द्धन र स्तरीकरण,
- (१९) स्थानीय पुस्तकालय र वाचनालयको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन,
- (२०) माध्यमिक तहसम्मको शैक्षिक कार्यक्रमको समन्वय र नियमन,
- (२१) सामुदायिक विद्यालयलाई दिने अनुदान तथा सोको बजेट व्यवस्थापन, विद्यालयको आय व्ययको लेखा अनुशासन कायम, अनुगमन र नियमन,
- (२२) शिक्षण सिकाइ, शिक्षक र कर्मचारीको तालिम तथा क्षमता विकास,
- (२३) अतिरिक्त शैक्षिक क्रियाकलापको सञ्चालन ।

झ. आधारभूत स्वास्थ्य र सरसफाई

- (१) आधारभूत स्वास्थ्य र सरसफाई तथा पोषण सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजनाको तर्जुमा, कार्यान्वयन तथा नियमन,
- (२) आधारभूत स्वास्थ्य, प्रजनन स्वास्थ्य र पोषण सेवाको सञ्चालन र प्रवर्द्धन,
- (३) अस्पताल र अन्य स्वास्थ्य संस्थाको स्थापना तथा सञ्चालन,
- (४) स्वास्थ्य सेवा सम्बन्धी भौतिक पूर्वाधार विकास तथा व्यवस्थापन,
- (५) स्वच्छ खानेपानी तथा खाद्य पदार्थको गुणस्तर र वायु तथा ध्वनिको प्रदूषण नियन्त्रण र नियमन,
- (६) सरसफाई सचेतनाको अभिवृद्धि र स्वास्थ्यजन्य फोहोरमैलाको व्यवस्थापन,
- (७) स्वास्थ्यजन्य फोहोरमैला सङ्कलन, पुनः उपयोग, प्रशोधन, विसर्जन र सोको सेवा शुल्क निर्धारण र नियमन,
- (८) रक्त सञ्चार सेवा तथा स्थानीय र शहरी स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन,
- (९) औषधि पसल सञ्चालन, अनुमति, अनुगमन र नियमन,
- (१०) सरसफाई तथा स्वास्थ्य क्षेत्रबाट निष्कासित फोहोरमैला व्यवस्थापनमा निजी तथा गैरसरकारी क्षेत्रसँग समन्वय, सहकार्य र साझेदारी,
- (११) परिवार नियोजन तथा मातृशिशु कल्याण सम्बन्धी सेवा सञ्चालन, अनुमति, अनुगमन तथा नियमन,
- (१२) महिला तथा बालबालिकाको कुपोषण न्यूनीकरण, रोकथाम, नियन्त्रण र व्यवस्थापन ।

ञ. स्थानीय बजार व्यवस्थापन, वातावरण संरक्षण र जैविक विविधता

- (१) स्थानीय व्यापार, वस्तुको माग, आपूर्ति तथा अनुगमन, उपभोक्ता अधिकार तथा हित सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, कार्यान्वयन र नियमन,
- (२) बजार तथा हाट बजार व्यवस्थापन,
- (३) स्थानीय वस्तुहरूको उत्पादन, आपूर्ति तथा निकासी प्रक्षेपण, मूल्य निर्धारण र अनुगमन,
- (४) स्थानीय व्यापार र वाणिज्य सम्बन्धी पूर्वाधार निर्माण,
- (५) स्थानीय वस्तु र सेवा व्यापारको मूल्य तथा गुणस्तरको अनुगमन र नियमन,
- (६) स्थानीयस्तरका व्यापारिक फर्मको दर्ता, अनुमति, नवीकरण, खारेजी, अनुगमन र नियमन,
- (७) स्थानीय व्यापारको तथ्यांक प्रणाली र अध्ययन अनुसन्धान,
- (८) निजी तथा गैरसरकारी क्षेत्रसँग समन्वय र सहकार्य,
- (९) स्थानीय व्यापार प्रवर्द्धन, सहजीकरण र नियमन,
- (१०) स्थानीय बौद्धिक सम्पत्तिको संरक्षण, प्रवर्द्धन र अभिलेखांकन,
- (११) उपभोक्ता सचेतना अभिवृद्धि, लक्षित उपभोक्ताको लगत व्यवस्थापन र स्थानीय वस्तु तथा सेवाको गुणस्तर परीक्षण,
- (१२) वातावरण संरक्षण र जैविक विविधता सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजना तर्जुमा तथा त्यसको कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,
- (१३) स्थानीयस्तरमा वातावरणीय जोखिम न्यूनीकरण,
- (१४) स्थानीयस्तरमा जनस्वास्थ्यमा प्रतिकूल असर पर्ने किसिमका उपभोग्य वस्तुको बेचबिखन र उपभोग तथा वातावरणीय प्रदूषण र हानिकारक पदार्थहरूको नियन्त्रण, अनुगमन तथा नियमन,
- (१५) स्थानीयस्तरमा सरसफाई तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन,
- (१६) स्थानीयस्तरमा न्यून कार्बनमूखी तथा वातावरणमैत्री विकास अवलम्बन,
- (१७) स्थानीयस्तरमा हरित क्षेत्रको संरक्षण र प्रवर्द्धन,
- (१८) स्थानीयस्तरमा वातावरण संरक्षण क्षेत्र निर्धारण र व्यवस्थापन,
- (१९) स्थानीय बजार व्यवस्थापन, वातावरण संरक्षण र जैविक विविधता सम्बन्धी अन्य कार्य ।

ट. स्थानीय सडक, ग्रामीण सडक, कृषि सडक र सिंचाइ

- (१) स्थानीय, ग्रामीण तथा कृषि सडक र सिंचाइ सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तथा सो सम्बन्धी योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,
 - (२) स्थानीय, ग्रामीण तथा कृषि सडक, झोलुगे पुल, पुलेसा, सिंचाइ र टटबन्धन सम्बन्धी गुरुयोजनाको तर्जुमा, कार्यान्वयन, मर्मत, सम्भार र नियमन,
- (१६)

- (३) स्थानीयस्तरका सिँचाई प्रणालीको निर्माण, सञ्चालन, रेखदेख, मर्मत सम्भार, स्तरोन्नति, अनुगमन र नियमन,
- (४) यातायात सुरक्षाको व्यवस्थापन र नियमन,
- (५) स्थानीय सडक, ग्रामीण सडक, कृषि सडक सम्बन्धी अन्य कार्य ।

ठ. गाउँसभा, नगर सभा, मेलमिलाप र मध्यस्थताको व्यवस्थापन

- (१) गाउँसभा वा नगरसभा सम्बन्धी नीति, कानून र कार्यविधि,
- (२) स्थानीयस्तरका विषय क्षेत्रगत नीति तथा रणनीति, आवधिक तथा वार्षिक योजना, कार्यक्रम र बजेट स्वीकृति,
- (३) सभाका समितिहरूको गठन र सञ्चालन ,
- (४) स्थानीय तहबीच साझा सरोकार तथा साझेदारीका विषयमा संयुक्त समिति गठन,
- (५) कार्यपालिका तथा न्यायिक समितिबाट सभामा प्रस्तुत प्रतिवेदनमाथि छलफल तथा सो सम्बन्धमा आवश्यक निर्देशन,
- (६) विकास योजना तथा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयन तथा सुशासनको लागि कार्यपालिकालाई निर्देशन,
- (७) गाउँपालिका तथा नगरपालिकालाई आर्थिक व्ययभार पर्ने विषयको नियमन,
- (८) स्थानीय मेलमिलाप र मध्यस्थता,
- (९) गाउँ सभा, नगर सभा, मेलमिलाप र मध्यस्थताको व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य कार्य ।

ड. स्थानीय अभिलेख व्यवस्थापन

- (१) स्थानीय अभिलेख व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजनाको निर्माण, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,
- (२) जनसाङ्ख्यिक, प्राकृतिक, आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, भौतिक पूर्वाधार, रोजगारीको अवस्था, कूल ग्राहस्थ्य उत्पादन, प्रतिव्यक्ति आय, मानव विकास तथा लैंगिक सशक्तीकरण सूचकाङ्क, राजस्व तथा आयव्यय समेतको तथ्यांक संकलन र प्रशोधन गरी नवीनतम प्रविधियुक्त र राष्ट्रिय तथा स्थानीय सूचना प्रणालीमा आवद्धता र पाश्व चित्र तथा श्रोत नक्साको अद्यावधिक अभिलेखन,
- (३) सूचना तथा अभिलेख केन्द्रको स्थापना तथा सञ्चालन,
- (४) सार्वजनिक सम्पत्ति, सामुदायिक सम्पत्ति, भवन, सडक, पसल, व्यवसायको विवरण सहितको अद्यावधिक अभिलेख,
- (५) आफ्नो क्षेत्रभित्र सम्पत्ति भएका तथा चालु योजनाको विवरण र त्यस्तो योजनाको सम्पत्तिको अद्यावधिक अभिलेखन,
- (६) स्थानीय अभिलेख व्यवस्थापनमा नवीनतम सूचना प्रविधिको उपयोग,
- (७) स्थानीय अभिलेख व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य कार्य ।

ढ. जग्गा धनी दर्ता प्रमाणपुर्जा वितरण

- (१) स्थानीय जग्गाको नाप नक्सा, कित्ताकाट, हालसाविक, रजिष्ट्रेशन नामसारी तथा दाखिल खारेज,
- (२) जग्गा धनी दर्ता प्रमाणपुर्जा वितरण तथा लगत व्यवस्थापन,
- (३) भूमिको वर्गीकरण अनुसारको लगत,
- (४) सार्वजनिक प्रयोजनका लागि जग्गा प्राप्ति, मुआब्जा निर्धारण तथा वितरणमा समन्वय र सहजीकरण,
- (५) नापी नक्सा तथा जग्गाको स्वामित्व निर्धारण कार्यमा समन्वय र सहजीकरण,
- (६) जग्गा धनी दर्ता प्रमाणपुर्जा वितरण सम्बन्धी अन्य कार्य ।

ण. कृषि तथा पशुपालन, कृषि उत्पादन व्यवस्थापन, पशु स्वास्थ्य, सहकारी

- (१) कृषि तथा पशुपालन, कृषि उत्पादन व्यवस्थापन र पशु स्वास्थ्य सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,
- (२) कृषि तथा पशुपन्थी बजार सूचना, बजार तथा हाटबजारको पूर्वाधार निर्माण, साना सिँचाई निर्माण, तालिम, प्रविधि प्रसार, प्राविधिक टेवा, कृषि सामग्री आपूर्ति र कृषक क्षमता विकास कार्यक्रमको सञ्चालन, अनुगमन र नियमन,
- (३) कृषि तथा पशुपक्षीजन्य प्राकृतिक प्रकोप तथा महामारी रोगको नियन्त्रण,
- (४) पशुपक्षी चिकित्सा सेवाको व्यवस्थापन,
- (५) कृषि वातावरण संरक्षण तथा जैविक विविधताको संरक्षण र प्रवर्द्धन,
- (६) पशुनस्त्र सुधार पद्धतिको विकास र व्यवस्थापन,
- (७) उच्च मूल्ययुक्त कृषिजन्य वस्तुको प्रवर्द्धन, विकास तथा बजारीकरण,
- (८) स्थानीय चरन तथा खर्क विकास र व्यवस्थापन,
- (९) पशु आहारको गुणस्तर नियमन,
- (१०) स्थानीयस्तरमा पशुपक्षी सम्बन्धी तथ्याङ्कको व्यवस्थापन र सूचना प्रणाली,
- (११) पशु बधशाला र शीत भण्डारणको व्यवस्थापन र नियमन,
- (१२) पशुपक्षी सम्बन्धी बीमा र कर्जा सहजीकरण,
- (१३) पशुपालन तथा पशु स्वास्थ्य सम्बन्धी अन्य कार्य ।

त. जेष्ठ नागरिक, अपागंता भएका व्यक्ति र अशक्तहरूको व्यवस्थापन

- (१) सङ्घ र प्रदेश कानूनको अधीनमा रही सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमको कार्यान्वयन, सञ्चालन तथा व्यवस्थापन,
- (२) जेष्ठ नागरिक, अपागंता भएका व्यक्ति तथा असहायको लगत अद्यावधिक, परिचयपत्र वितरण, सामाजिक सुरक्षा तथा सुविधाको व्यवस्थापन तथा वितरण,
- (३) जेष्ठ नागरिक क्लब, दिवा सेवा केन्द्र, भेटघाट स्थल, आश्रय केन्द्रको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन,
- (४) सङ्घ तथा प्रदेशसँगको समन्वयमा अपागंता पुनर्स्थापना केन्द्र, ज्येष्ठ नागरिक केन्द्र तथा अशक्त स्याहार केन्द्रको सञ्चालन र व्यवस्थापन,
- (५) सडक बालबालिका, अनाथ, असहाय, अशक्त र मानसिक असन्तुलन भएका व्यक्तिहरूको पुनर्स्थापना केन्द्रको सञ्चालन, व्यवस्थापन, अनुगमन र नियमन,
- (६) जेष्ठ नागरिक, अपागंता भएका व्यक्ति र अशक्तहरूको व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य कार्य ।

थ. बेरोजगारको तथ्याकं संकलन

- (१) रोजगार तथा बेरोजगार श्रमशक्तिको तथ्याङ्क सङ्कलन, प्रशोधन र सूचना प्रणालीको स्थापना,
- (२) स्थानीयस्तरमा रहेका स्वदेशी तथा विदेशी श्रमिकको लगत संकलन तथा सूचना व्यवस्थापन,
- (३) विभिन्न क्षेत्र तथा विषयका दक्ष जनशक्तिको तथ्याकं संकलन तथा व्यवस्थापन,
- (४) सुरक्षित वैदेशिक रोजगारी र वैदेशिक रोजगारीमा रहेको श्रमशक्तिको सूचना तथा तथ्याकंको संकलन तथा व्यवस्थापन,
- (५) रोजगार सूचना केन्द्रको व्यवस्थापन तथा सञ्चालन,
- (६) वैदेशिक रोजगारीमा जाने श्रमशक्तिको लागि वित्तीय साक्षरता र सीपमूलक तालीमको सञ्चालन,
- (७) वैदेशिक रोजगारीबाट फर्केका व्यक्तिहरूको सामाजिक पुनः एकीकरण,
- (८) वैदेशिक रोजगारीबाट प्राप्त ज्ञान, सीप र उद्यमशीलताको उपयोग,
- (९) बेरोजगारको तथ्याकं संकलन सम्बन्धी अन्य कार्य ।

द. कृषि प्रसारको व्यवस्थापन, सञ्चालन र नियन्त्रण

- (१) कृषि प्रसार सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,
- (२) कृषि प्रसार तथा जनशक्तिको प्रक्षेपण, व्यवस्थापन र परिचालन,
- (३) कृषकहरूको क्षमता अभिवृद्धि, प्राविधिक सेवा, टेवा, सीप विकास र सशक्तीकरण,
- (४) कृषि बिउविजन, नस्ल, मलखाद र रसायन तथा औषधिहरूको आपूर्ति, उपयोग र नियमन,
- (५) कृषक समूह, कृषि सहकारी र कृषि सम्बन्धी स्थानीय सङ्घ संस्थाहरूको समन्वय, व्यवस्थापन र नियमन,
- (६) स्थानीयस्तरमा कृषि सम्बन्धी प्रविधिको संरक्षण र हस्तान्तरण,
- (७) कृषि सम्बन्धी सूचनाको प्रचारप्रसार,
- (८) स्थानीयस्तरका स्रोत केन्द्रहरूको विकास र व्यवस्थापन,
- (९) प्रागांरिक खेती तथा मलको प्रवर्द्धन र प्रचार प्रसार,
- (१०) कृषि प्रसारको व्यवस्थापन, सञ्चालन र नियन्त्रण सम्बन्धी अन्य कार्य ।

घ. खानेपानी, साना जलविद्युत आयोजना, वैकल्पिक ऊर्जा

- (१) स्थानीय खानेपानी सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन र नियमन,
- (२) खानेपानी महसुल निर्धारण र खानेपानी सेवा व्यवस्थापन,
- (३) एक मेगावाट सम्मका जलविद्युत आयोजना सम्बन्धी स्थानीयस्तरको नीति, कानून, मापदण्ड, योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,
- (४) स्थानीय तहमा वैकल्पिक ऊर्जा सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, नियमन,
- (५) स्थानीय विद्युत वितरण प्रणाली र सेवाको व्यवस्थापन, सञ्चालन, अनुगमन र नियमन,
- (६) स्थानीय तहमा वैकल्पिक ऊर्जा सम्बन्धी प्रविधि विकास र हस्तान्तरण, क्षमता अभिवृद्धि र प्रवर्द्धन,
- (७) खानेपानी, साना जलविद्युत आयोजना तथा वैकल्पिक ऊर्जा सम्बन्धी अन्य कार्य ।

न. विपद् व्यवस्थापन

- (१) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजनाको कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,
 - (२) स्थानीयस्तरमा विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना, पूर्व सूचना प्रणाली, खोज तथा उद्धार, राहत सामग्रीको पूर्व भण्डारण, वितरण र समन्वय,
 - (३) स्थानीय तटबन्ध, नदी र पहिरोको नियन्त्रण तथा नदीको व्यवस्थापन र नियमन,
 - (४) विपद् जोखिम क्षेत्रको नक्साङ्कन तथा बस्तीहरूको पहिचान र स्थानान्तरण,
 - (५) विपद् व्यवस्थापनमा सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय समुदाय, सङ्घ संस्था तथा निजी क्षेत्रसँग सहयोग, समन्वय र सहकार्य,
 - (६) विपद् व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत साधनको परिचालन,
- (१८)

- (७) विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी स्थानीयस्तरका आयोजनाको तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,
- (८) विपद् पश्चात् स्थानीयस्तरको पुनर्स्थापना र पुनर्निर्माण,
- (९) स्थानीयस्तरको विपद् सम्बन्धी तथ्यांक व्यवस्थापन र अध्ययन अनुसन्धान,
- (१०) स्थानीय आपतकालीन कार्य सञ्चालन प्रणाली,
- (११) समुदायमा आधारित विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यक्रमको सञ्चालन,
- (१२) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य कार्य ।

प. जलाधार, वन्यजन्तु, खानी तथा खनिज पदार्थको संरक्षण

- (१) जलाधार, वन्यजन्तु, खानी तथा खनिज पदार्थको संरक्षण सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड तथा योजनाको कार्यान्वयन र नियमन,
- (२) पानी मुहानको संरक्षण,
- (३) सामुदायिक भू-संरक्षण र सोमा आधारित आय आर्जन कार्यक्रम,
- (४) भू-संरक्षण र जलाधार व्यवस्थापनजन्य सामुदायिक अनुकूलन,
- (५) खानी तथा खनिज पदार्थ सम्बन्धी सूचना तथा तथ्याङ्क संकलन,
- (६) बहुमूल्य धातु, पत्थर तथा खनिज पदार्थको संरक्षण र सम्बर्द्धनमा सहयोग,
- (७) ढुगाँ, गिट्टी, बालुवा, माटो, तथा स्लेट जस्ता वस्तु सर्वेक्षण, उत्खनन तथा उपयोगको दर्ता, अनुमति, नवीकरण, खारेजी र व्यवस्थापन,
- (८) भौगर्भिक नक्सा प्रकाशन ।

फ. भाषा, संस्कृति र ललितकलाको संरक्षण र विकास

- (१) भाषा, संस्कृति र ललितकलाको संरक्षण र विकास सम्बन्धी स्थानीयस्तरको नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,
- (२) पुरातद्भव, प्राचीन स्मारक तथा संग्रहालयको संरक्षण, सम्भार, प्रवर्द्धन र विकास,
- (३) परम्परागत जात्रा तथा पर्वको सञ्चालन र व्यवस्थापन,
- (४) प्रचलित कानून बिरुद्धका कुरीति तथा कुसंस्कार बिरुद्ध सामाजिक परिचालन सम्बन्धी कार्य,
- (५) भाषा, संस्कृति र ललितकलाको संरक्षण र विकास सम्बन्धी अन्य कार्य ।
- (३) गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले सङ्घ तथा प्रदेशसँगको सहकार्यमा प्रयोग गर्ने साझा अधिकार संविधानको अनुसूची-९ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।
- (४) उपदफा (३) को सर्वसामान्यतामा प्रतिकूल असर नपर्ने गरी देहायको विषयमा सङ्घ तथा प्रदेश कानूनको अधीनमा रही गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ:-

क. खेलकुद र पत्रपत्रिका

- (१) स्थानीयस्तरका खेलकुदको संरचनाको पूर्वाधार निर्माण, सञ्चालन तथा विकास,
- (२) स्थानीयस्तरका खेलकुद प्रशासन तथा सङ्घ संस्थाको नियमन र समन्वय,
- (३) खेलकुदको विकास र प्रवर्द्धन,
- (४) खेलकुद प्रतियोगिता आयोजना र सहभागिता,
- (५) खेलकुद सम्बन्धी पूर्वाधारको विकास,
- (६) स्थानीय तहका पत्रपत्रिकाको दर्ता, अभिलेख तथा नियमन ।

ख. स्वास्थ्य

- (१) सङ्घीय तथा प्रदेशस्तरीय लक्ष्य र मापदण्ड बमोजिम स्थानीयस्तरको स्वास्थ्य सम्बन्धी लक्ष्य र गुणस्तर निर्धारण,
- (२) जनरल अस्पताल, नर्सिङ होम, निदान केन्द्र तथा अन्य स्वास्थ्य संस्था र क्लिनिक दर्ता, सञ्चालन अनुमति र नियमन,
- (३) स्थानीयस्तरमा औषधिजन्य वनस्पति, जडीबुटी र अन्य औषधिजन्य वस्तुको उत्पादन, प्रशोधन र वितरण,
- (४) स्वास्थ्य बीमा लगायतका सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमको व्यवस्थापन,
- (५) स्थानीयस्तरमा औषधि तथा अन्य मेडिकल उत्पादनहरूको न्यूनतम मूल्य निर्धारण र नियमन,
- (६) स्थानीयस्तरमा औषधिको उचित प्रयोग र सूक्ष्मजीव निरोधक प्रतिरोध न्यूनीकरण,
- (७) स्थानीयस्तरमा औषधि र स्वास्थ्य उपकरणको खरिद, भण्डारण र वितरण,
- (८) स्थानीयस्तरमा स्वास्थ्य सूचना प्रणालीको व्यवस्थापन,
- (९) स्थानीयस्तरमा जनस्वास्थ्य निगरानी (पब्लिक हेल्थ सर्वेलेन्स),
- (१०) स्थानीयस्तरको प्रवर्द्धनात्मक, प्रतिकारात्मक, उपचारात्मक, पुनर्स्थापनात्मक र प्यालिएटिभ स्वास्थ्य सेवाको सञ्चालन,
- (११) स्वस्थ जीवनशैली, पोषण, शारीरिक व्यायाम, योग अभ्यास, स्वास्थ्य वृत्तको पालना, पञ्चकर्म लगायतका जनस्वास्थ्य सेवाको प्रवर्द्धन,
- (१२) जुनोतिक र कीटजन्य रोगको नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन,
- (१९)

- (१३) सुर्ती, मदिरा र लागू पदार्थजन्य वस्तुको प्रयोग नियन्त्रण तथा सचेतना अभिवृद्धि,
- (१४) आयुर्वेदिक, युनानी, आम्ची, होमियोप्याथिक, प्राकृतिक चिकित्सा लगायतका परम्परागत स्वास्थ्य उपचार सेवाको व्यवस्थापन,
- (१५) जनस्वास्थ्य, आपतकालीन स्वास्थ्य तथा महामारीको नियन्त्रण योजना र कार्यान्वयन,
- (१६) रोगको नियन्त्रण तथा रोकथाम,
- (१७) आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा प्रवाह तथा स्थानीय सेवाको व्यवस्थापन ।

ग. विद्युत, खानेपानी तथा सिँचाई जस्ता सेवाहरू

- (१) विद्युत वितरण प्रणाली र सेवाको व्यवस्थापन,
- (२) खानेपानी महसुल निर्धारण र खानेपानी सेवाको व्यवस्थापन,
- (३) स्थानीय साना सतह तथा भूमिगत सिँचाई प्रणालीको सञ्चालन तथा मर्मत सम्भार, सेवा शुल्क निर्धारण र संकलन सम्बन्धी व्यवस्थापन ।

घ. सेवा शुल्क, दस्तुर, दण्ड जरिवाना तथा प्राकृतिक स्रोतबाट प्राप्त रोयल्टी, पर्यटन शुल्क

- (१) स्थानीय सेवा शुल्क, दस्तुर, दण्ड जरिवाना सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन,
- (२) प्राकृतिक स्रोत साधन र सेवा शुल्क, रोयल्टी सङ्कलन, समन्वय र नियमन,
- (३) खनिज पदार्थको उत्खनन र सो सम्बन्धी रोयल्टी संकलन,
- (४) सामुदायिक वनको सञ्चालन र व्यवस्थापनबाट प्राप्त रोयल्टी संकलन,
- (५) पानीघट्ट, कुलो, पैनी जस्ता सेवा सञ्चालनबाट प्राप्त रोयल्टी संकलन ।

ङ. वन, जंगल, वन्यजन्तु, चराचुरुगी, जल उपयोग, वातावरण, पर्यावरण तथा जैविक विविधता

- (१) वन, जल, वन्यजन्तु, चराचुरुगी, जल उपयोग, वातावरण, पर्यावरण तथा जैविक विविधता सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,
- (२) स्थानीयस्तरमा सामुदायिक, ग्रामीण तथा शहरी, धार्मिक, कबुलियती र साझेदारी वनको संरक्षण, सम्बर्द्धन, उपयोग, अनुगमन र नियमन तथा वन उपभोक्ता समूहको व्यवस्थापन,
- (३) मध्यवर्ती क्षेत्रको सामुदायिक, धार्मिक र कबुलियती वनको व्यवस्थापन,
- (४) स्थानीयस्तरमा नदी किनार, नदी उकास, नहर किनार तथा सडक किनारमा वृक्षारोपण व्यवस्थापन,
- (५) स्थानीयस्तरमा निजी वनको प्रवर्द्धन, अनुगमन र नियमन,
- (६) स्थानीयस्तरमा सार्वजनिक खाली जग्गा, पाखा वा क्षेत्रमा वृक्षारोपण, सम्भार, उपयोग र व्यवस्थापन,
- (७) स्थानीयस्तरमा जडीबुटी तथा अन्य गैरकाष्ठ वन पैदावार सम्बन्धी सर्वेक्षण, उत्पादन, संकलन, प्रवर्द्धन, प्रशोधन र बजार व्यवस्थापन,
- (८) वनबीउ बगैँचा स्थापना, व्यवस्थापन र प्रवर्द्धन,
- (९) नर्सरी स्थापना, बिरुवा उत्पादन, वितरण, रोपण र प्रवर्द्धन,
- (१०) वन्यजन्तु र चराचुरुगीको संरक्षण, व्यावसायिक पालन, उपयोग र अनुगमन,
- (११) मानव तथा वन्यजन्तु बीचको द्वन्द्व व्यवस्थापन,
- (१२) स्थानीय प्राणी उद्यान (चिडियाखाना) को स्थापना र सञ्चालन,
- (१३) स्थानीय वन्यजन्तु पर्यटन र आयआर्जन,
- (१४) स्थानीयस्तरमा आखेटोपहारको व्यवस्थापन,
- (१५) स्थानीयस्तरमा वन, वन्यजन्तु तथा चराचुरुगीको अभिलेखाकन र अध्ययन अनुसन्धान,
- (१६) विध्वंसम्पदा सूचीमा परेका स्मारक र पुरातात्विक महत्वका वन, सीमसार क्षेत्र, तटवर्ती क्षेत्रका जग्गा सम्बन्धी लागत,
- (१७) मिचाहा प्रजातिको नियन्त्रण,
- (१८) स्थानीयस्तरको जोखिम न्यूनीकरण,
- (१९) जैविक विविधताको अभिलेखाकन,
- (२०) स्थानीयस्तरमा हरियाली प्रवर्द्धन,
- (२१) स्थानीय साना जल उपयोग सम्बन्धी क्षेत्रगत अयोजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,
- (२२) रैथाने प्रजातिको संरक्षण र प्रवर्द्धन,
- (२३) स्थानीयस्तरमा वातावरणीय जोखिम न्यूनीकरण,
- (२४) स्थानीयस्तरमा प्रदूषण नियन्त्रण र हानिकारक पदार्थहरूको नियमन तथा व्यवस्थापन,
- (२५) स्थानीयस्तरमा न्यून कार्बनमुखी तथा वातावरणमैत्री विकास अवलम्बन,
- (२६) स्थानीयस्तरमा वातावरण संरक्षण क्षेत्र निर्धारण र व्यवस्थापन ।

च. सामाजिक सुरक्षा र गरिबी निवारण

- (१) सामाजिक सुरक्षा तथा गरिबी निवारण सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, नियमन र अध्ययन अनुसन्धान,
- (२) लक्षित समूह सम्बन्धी स्थानीय योजना, कार्यक्रम, स्रोत परिचालन र व्यवस्थापन,
- (३) सामाजिक सुरक्षाको कार्यान्वयनको लागि सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय सङ्घ संस्थासँग सम्पर्क, समन्वय र सहकार्य,
- (४) सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी स्थानीय तथ्यांक र सूचना व्यवस्थापन,
- (५) गरिब घरपरिवार पहिचान सम्बन्धी स्थानीय सर्वेक्षण, सूचना व्यवस्थापन र नियमन,
- (६) स्थानीय सामाजिक सुरक्षा योजना र व्यवस्थापन ।

छ. व्यक्तिगत घटना, जन्म, मृत्यु, विवाह र तथ्यांक

- (१) व्यक्तिगत घटना (जन्म, मृत्यु, विवाह, बसाइसराइ, सम्बन्ध विच्छेद र धर्मपुत्र र धर्मपुत्री) को दर्ता,
- (२) व्यक्तिगत घटनाको स्थानीय तथ्याङ्क सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन र नियमन,
- (३) व्यक्तिगत घटनाको अभिलेख व्यवस्थापन र प्रतिवेदन ।

ज. स्थानीयस्तरमा पुरातत्व, प्राचीन स्मारक र संग्रहालय संरक्षण, सम्बर्द्धन र पुनः निर्माण ।

झ. सुकुम्बासी व्यवस्थापन

- (१) सुकुम्बासीको पहिचान र अभिलेख व्यवस्थापन,
- (२) सुकुम्बासी सम्बन्धी जीविकोपार्जन र बसोबास व्यवस्थापन ।

ञ. प्राकृतिक स्रोतबाट प्राप्त रोयल्टी

- (१) प्राकृतिक स्रोतबाट प्राप्त हुने रोयल्टी सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तथा नियमन,
- (२) प्राकृतिक स्रोतबाट प्राप्त हुने रोयल्टीको सकलन तथा बाँडफाँट ।

ट. सवारी साधन अनुमति

- (१) यातायात व्यवस्थापन सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन र नियमन,
- (२) स्थानीय सार्वजनिक यातायातको रुट निर्धारण, अनुमति, नवीकरण, खारेजी, सेवाको गुणस्तर, भाडा दर निर्धारण र नियमन,
- (३) वातावरणमैत्री, जलवायु परिवर्तन अनुकूलन, विपद् जोखिम संवेद्य, अपाङ्गता र लैंगिकमैत्री यातायात प्रणालीको स्थानीय तहमा प्रवर्द्धन ।

ठ. संघ संस्था दर्ता तथा नवीकरण

- (१) संघ संस्था परिचालन सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन र नियमन,
- (२) स्थानीय स्तरका संघ संस्थाको दर्ता तथा नवीकरण
- (५) उपदफा (१) र (३) मा उल्लिखित अधिकारका अतिरिक्त गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको अन्य काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः-

क. भूमि व्यवस्थापन

- (१) सङ्घीय तथा प्रदेश कानूनको अधीनमा रही स्थानीयस्तरको भू-उपयोग नीति, योजना, कार्यक्रम तर्जुमा र कार्यान्वयन,
- (२) सङ्घीय तथा प्रदेशको मापदण्डको अधीनमा रही व्यवस्थित बस्ती विकासका कार्यक्रमको तर्जुमा र कार्यान्वयन, एकीकृत बस्ती विकासका लागि जग्गाको एकीकरण तथा जग्गा विकास र व्यवस्थापन,
- (३) स्थानीयस्तरमा अव्यवस्थित बसोबास व्यवस्थापन ।

ख. सञ्चार सेवा

- (१) सङ्घीय तथा प्रदेश कानूनको अधीनमा रही स्थानीय क्षेत्रभित्र इन्टरनेट सेवा, टेलिसेन्टर, केबुल तथा तारविहीन टेलिभिजन प्रसारणको अनुमति, नवीकरण र नियमन,
- (२) स्थानीय क्षेत्रमा सूचना प्रविधिको विकास र प्रवर्द्धन गर्ने ।

ग. यातायात सेवा

- (१) स्थानीय बस, ट्रली बस, ट्राम जस्ता मध्यम क्षमताका मास ट्रान्जिट प्रणालीको नीति, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,
- (२) राष्ट्रिय रेल पूर्वाधारको उपयोग तथा महानगरीय क्षेत्रभित्र शहरी रेल सेवाको सञ्चालन, व्यवस्थापन, मर्मत सम्भार, समन्वय, साझेदारी र सहकार्य ।

घ. लघु घरेलु तथा साना उद्योग

- (१) लघु घरेलु र साना उद्योगके दर्ता नवीकरण खारेजी नियमन विकास प्रवर्द्धन र व्यवस्थापन
- (२) उद्यमशीलताके विकास र प्रवर्द्धन
- (६) सङ्घ वा प्रदेशले संविधान तथा प्रचलित कानून बमोजिम आफ्नो अधिकारक्षेत्रभित्रको कुनै विषय गाउँपालिका वा नगरपालिकालाई कानून बनाई निक्षेपण गर्न सक्नेछ ।
- (७) गाउँपालिका वा नगरपालिकाले यस दफा बमोजिमको काम, कर्तव्य र अधिकारको प्रयोग गर्दा आवश्यकता अनुसार कानून, नीति, योजना, मापदण्ड तथा कार्यविधि बनाई लागू गर्न सक्नेछ ।

(८) स्थानीय तहले प्रदेश सरकारको परामर्शमा नेपाल सरकारको पूर्व स्वीकृति लिई विदेशका कुनै स्थानीय सरकारसँग भगिनी सम्बन्ध कायम गर्न सक्नेछ ।

इलाम नगरपालिकाका निर्वाचित पदाधिकारीहरूको नामावली :-

क्र.सं.	वडा नं.	पद	पदाधिकारीको नाम	मोबाईल नं	कैफियत
१		प्रमुख	केदार थापा	९८५२६८०१९१/९८५२६८५०६२	
२		उपप्रमुख	विष्णुकुमारी लिम्बु	९८५२६८०१९८/ ९८५२६८५०६१	
३		वडा अध्यक्ष	गायत्रीराम बस्नेत	९८०८०७९९१५	
४	१	दलित महिला वडा सदस्य	मुनादेवी रसाइली	९८१४०१६९४९	
५		वडा सदस्य	मनकुमार गुरुङ्ग	९८१५०२९६८५	
६		वडा सदस्य	खड्ग बहादुर गुरुङ्ग	९८१६०७७२५५	
७		वडा अध्यक्ष	गिरिराज रिजाल	९८४२७२९२४८	
८	२	महिला वडा सदस्य	मीनाकुमारी दाहाल	९८४२६४६३६२	
९		दलित महिला वडा सदस्य	सरिता बराइली	९८४४६४९७४९	
१०		वडा सदस्य	राजेन देवान	९८१५९९०२३३	
११		वडा अध्यक्ष	हेमन बहादुर सुनुवार	९८२५९०९९९१	
१२		महिला वडा सदस्य	विमला कुमारी राई	९८१७०८४७०	
१३	३	दलित महिला वडा सदस्य	कमला दर्जी	९८१६०६२९७४	
१४		वडा सदस्य	प्रकाश मुखिया	९८०४९०४२९८	
१५		वडा सदस्य	सुनिल गुरुङ्ग	९८१६९१०३८६	
१६		वडा अध्यक्ष	नूतनदेव दुलाल	९८१५९०२३७६	
१७		महिला वडा सदस्य	सूर्य माया राई	९८१७९२९५४४	
१८	४	दलित महिला वडा सदस्य	सुशिला विश्वकर्मा नेपाली	९८२४९९००१९	
१९		वडा सदस्य	पारसमणि काफ्ले	९८५१०५८८३९	
२०		वडा सदस्य	विष्णु सुब्बा	९८१५९८८५५५	
२१		वडा अध्यक्ष	काजी बहादुर श्रेष्ठ	९८५१००११३५	
२२		महिला वडा सदस्य	बसन्ती लिम्बु	९८२४०३३००८	
२३	५	दलित महिला वडा सदस्य	कन्चन रसाइली	९८४९८२२८६७	
२४		वडा सदस्य	प्रमोदन्द दुलाल	९८५२६८१८१३	
२५		वडा सदस्य	गौतम गुरुङ्ग	९८४२६२७९५५	
२६		वडा अध्यक्ष	दुर्गा श्रेष्ठ	९८५२६८००४१	
२७		वडा सदस्य	विनादेवी लिम्बु	९८४२६२७६१०	
२८	६	दलित महिला वडा सदस्य	पार्वती विश्वकर्मा	९८४२६२७९२५	
२९		वडा सदस्य	प्रेम कुमार राई	९८४२६२७४२६	
३०		वडा सदस्य	सुवर्ण खड्का	९८४२७२०३४०	
३१		वडा अध्यक्ष	नरेश श्रेष्ठ	९८४२६२७६३९	
३२		महिला वडा सदस्य	बबिता राई	९८४२६२७३४९	
३३	७	दलित महिला वडा सदस्य	बसन्ती घतानी	९८४४६८१२३०	
३४		वडा सदस्य	विमल बैद्य	९८४२७७६०६०	
३५		वडा सदस्य	वरेन्द्र देवान	९८४२६३५०३५	
३६		वडा अध्यक्ष	दल मान तामाङ्ग	९८४२७२८३००	
३७		महिला वडा सदस्य	सोमकुमारी गुरुङ्ग रजितकार	९८४२७२९१६४	
३८	८	दलित महिला वडा सदस्य	सरुना विश्वकर्मा	९८१७००३९६१	
३९		वडा सदस्य	रमेश कुमार बुढाथोकी	९८४२६२७०५८	
४०		वडा सदस्य	रुप बहादुर खड्का	९८०७९८२०३२	
४१		वडा अध्यक्ष	गोपाल चौहान	९८४२६२७०३४	
४२		महिला वडा सदस्य	कमला देवी अधिकारी	९८४२७२२८४०	
४३	९	दलित महिला वडा सदस्य	भावना मुडराती	९८६३७८१५६८	
४४		वडा सदस्य	लोक बहादुर थापा	९८४२६४६५६२	
४५		वडा सदस्य	चुडामणि दाहाल	९८२४९८०२९९	
४६		वडा अध्यक्ष	ओम नाथ प्रधान	९८४२७१४९०४/९८१७९६७१०५	
४७	१०	महिला वडा सदस्य	सन्त कुमारी राई	९८०६०८८७२३	
४८		वडा सदस्य	गीताकुमारी गोले	९८२७९९३६१६	

४९		वडा सदस्य	बालकृष्ण गौतम	९८४२७४४७२७	
५०		वडा अध्यक्ष	टासी जवेगु	९८१५९५२४२४	
५१	११	वडा सदस्य	प्रेमिका शिवाकोटी	९८४२७५८०२३	
५२		वडा सदस्य	गोविन्द बहादुर खत्री	९८४२६३५३५९	
५३		वडा अध्यक्ष	लाखमान लिम्बु	९८१५०४९१८२	
६४	१२	वडा सदस्य	टिका बहादुर एक्तेन	९८६३६८१८९१	
५५		वडा सदस्य	नेत्र प्रसाद घिमिरे	९८४४६६९०१	

कार्यपालिका सदस्यहरु

क्र.सं.	वडा नं.	पद	पदाधिकारीको नाम	मोबाईल नं	कैफियत
१	१	कार्यपालिका सदस्य	डायना राई	९८२५९३१४४९	
२	२	कार्यपालिका सदस्य	बिरेन्द्र बहादुर राई	९८६४१८४०९५, ९८९२७९८१३२७	
३	३	कार्यपालिका सदस्य	देवेन्द्र मुखिया	९८५२६८०१७६	
४	६	कार्यपालिका सदस्य	दिपक तिखत्री	९८४२६२७४३८	
५	१०	कार्यपालिका सदस्य	सरीमाया कमिनी	९८१९०२६९१४	
६	११	कार्यपालिका सदस्य	धनमाया लिम्बु	९८२४९६४१३३	
७	१२	कार्यपालिका सदस्य	कुमारी ल्वागुन	९८१६०५८४८६	
८	१२	कार्यपालिका सदस्य	बिबि लिम्बु	९८१४९७९७०९	

इलाम नगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, इलाम कर्मचारीहरूको नामावली २०८३/०३/३२ मा अद्यावधिक

क्र.सं.	पद	तह	स्थायी रुपमा कार्यरत	सेवा करारमा कार्यरत	फोन नं.	संकेत नं.	ठेगाना
१	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	रा.प.द्वितीय	गणेशकुमार खड्का		९८५२६२४१११	१८५४२४	
२	अधिकृत	अधिकृत आठौं	राधिका घिमिरे		९८५१२३५४५३	१९०७०७	
३	ईन्जिनियर	अधिकृत आठौं	क्षितिज दाहाल		९८४३५९९३७४	२३६२४२	
४	प्रशासकीय अधिकृत	अधिकृत आठौं	ऋषभ न्यौपाने		९८५२०२५००२	२३५६६४	
५	लेखा अधिकृत	अधिकृत सातौं	नारायण ढकाल		९८४२२२७८१०	२१७३८१	
६	प्रशासकीय अधिकृत	अधिकृत सातौं	बबुल भक्त राज		९८५२६८५०६६/ ९८४२६२७२४३		
७	सूचना प्रविधि अधिकृत	अधिकृत सातौं		दिपेश कुमार श्रेष्ठ	९८४२७२९७८४		इलाम ९
८	अधिकृत	अधिकृत छैटौं	सीतादेवी खवास		९८४२६३५२२९		
९	अधिकृत	अधिकृत छैटौं	मदन गुरुङ्ग		९८४२६४५९१२	१६२११७	
१०	अधिकृत	अधिकृत छैटौं	गौरा भट्टराई		९८४२६४६४७४	१९३८८६	
११	अधिकृत	अधिकृत छैटौं	रुपबहादुर लिम्बु		९८५२६८१८१२	१७०२८५	
१२	अधिकृत	अधिकृत छैटौं	खड्ग व. बस्नेत		९८४२६६०२८९		
१३	अधिकृत	अधिकृत छैटौं	उर्मिला अवाले		९८४२६४५१९९		
१४	अधिकृत	अधिकृत छैटौं	चन्द्रकला अधिकारी		९८६२७४०३२२	२३१५७३	
१५	कृषि प्राविधिक	अधिकृत छैटौं	उपेन्द्र नेपाल		९८४२७३८१७१	२३४००४	
१६	अधिकृत	अधिकृत छैटौं	अर्जुन थापा		९८५२६८१८२८		
१७	अधिकृत	अधिकृत छैटौं	लोचन भट्टराई		९८४९६१२८८६	२०२५३०	

१८	अधिकृत	अधिकृत छैटौ	विष्णु प्रसाद भट्टराई		९८४२७२९४६८		
१९	अधिकृत	अधिकृत छैटौ	रामचन्द्र नेपाल		९८६१४५४०६८		
२०	अधिकृत	अधिकृत छैटौ	रविन्द्र घिमिरे		९८६२६७०२४४		
२१	आन्तरिक लेखापरीक्षक	अधिकृत छैटौ	सरोज दाहाल		९८४८५३९८६२	२३५८५४	
२२	कम्प्युटर अधिकृत	अधिकृत छैटौ	हरि मगर		९८२५९२२२९६	२४०२७६	
२३	अधिकृत	अधिकृत छैटौ	होम शिवाकोटी		९८४२६३५२५६		
२४	अधिकृत	अधिकृत छैटौ	रेवुराज आचार्य		९८४२७२७९६६		
२५	अधिकृत	अधिकृत छैटौ	हेमराज ढकाल		९८५२६८५०००		
२६	अधिकृत छैटौ (ईन्जिनियरिङ्ग)	अधिकृत छैटौ (ईन्जिनियरिङ्ग)	कुलदिप घिमिरे		९८४२६३५९३६		
२७	अधिकृत छैटौ (ईन्जिनियरिङ्ग)	अधिकृत छैटौ (ईन्जिनियरिङ्ग)	बिमल ढुंगाना		९८४२६३५९४९		
२८	अधिकृत छैटौ (ईन्जिनियरिङ्ग)	अधिकृत छैटौ (ईन्जिनियरिङ्ग)	मोहन शम्सेर कुँवर		९८४२६४७३८९		
२९	अधिकृत छैटौ (ईन्जिनियरिङ्ग)	अधिकृत छैटौ (ईन्जिनियरिङ्ग)	वासुदेव पोखरेल		९८५२६८९६३४		
३०	अधिकृत छैटौ (ईन्जिनियरिङ्ग)	अधिकृत छैटौ (ईन्जिनियरिङ्ग)	ई. पूर्णकुमार आङ्गदेम्बे		९८४६५९८०८४		
३१	प्राविधिक अधिकृत	अधिकृत छैटौ	समीक्षाकुमारी ढकाल		९८९६०२५०८०	२४०२७७	
३२	लेखापाल	सहायक पाँचौ	श्रृजना पौडेल		९७६९६८९३०९		बराहक्षेत्र-१० सुनसरी
३३	सब ईन्जिनियर	सहायक पाँचौ	अनिश लुईटेल		९८४०९०९६७९	२४०८५६	देउमाई न.पा.६
३४	सब ईन्जिनियर	सहायक पाँचौ		पुजन ताम्राकार	९८४४६३०५९०		इलाम ७
३५	सब ईन्जिनियर	सहायक पाँचौ		धनमान लेप्चा	९८९६९२४६९३		सूर्योदय ८
३६	सब ईन्जिनियर	सहायक पाँचौ		बिमल राई	९८२४०४७९८८		इलाम ५
३७	सब ईन्जिनियर	सहायक पाँचौ		विशाल याम्फु राई	९७४९४७६७५		इलाम ८
३८	निजी सचिव	सहायक पाँचौ		तिर्थ गुरुङ्ग	९८२४९९५५८८		इलाम ३
३९	सहायक	सहायक पाँचौ	पुष्पलाल दाहाल		९८४२६३६६०५		
४०	सहायक	सहायक पाँचौ	प्रेमकुमार दियाली		९८४२६२७०५२		
४१	सहायक	सहायक पाँचौ	मनकुमार गुरुङ्ग		९८९७९६७३००		
४२	सहायक	सहायक पाँचौ	इन्द्रलाल घिमिरे		९८४२७२७५६७		
४३	ना.प्रा.स. (पशु सेवा)	स.स्तर पाँचौ	प्रकाश लुईटेल		९८४२७८९८३०	२२९४०९	
४४	सहायक	सहायक पाँचौ	महेश दाहाल		९७०२९८८४९९		
४५	सामाजिक परिचालक	सहायक पाँचौ		प्रेम प्रसाद पाण्डे	९८४२७३९४३९		
४६	प्लम्बर	स.स्तर चौथो	टंकनाथ बास्कोटा		९८४२७४०९८८		
४७	सहायक	स.स्तर चौथो	प्रकाश लकाई		९८९८४४९९४४		
४८	कार्यालय सहायक	स.स्तर चौथो	ललितबहादुर याख्वा		९८४४६०५९४८		
४९	क.अ.	स.स्तर चौथो		मन्दिरा श्रेष्ठ	९८६२७५५६९९		इलाम ६
५०	क.अ.	स.स्तर चौथो		रन्जित मुखिया	९८४२६३५०८९		इलाम ४

५१	अमिन	स.स्तर चौथो		हेम सापकोटा	९८५२६८१७६८		देउमाई ६
५२	क.स.	स.स्तर चौथो		रोशन लिम्बु	९८१५९७७०५४		इलाम ५
५३	क.स.	स.स्तर चौथो		बुद्धिमाया तुम्बापो	९८४२६६२९९०		इलाम ५
५४	क.स.	स.स्तर चौथो		दिलकुमार राउत	९८४२७२५५६६		इलाम ६
५५	क.स.	स.स्तर चौथो		अनिस पोखेल	९८६३९८३९२४		इलाम २
५६	क.स.	स.स्तर चौथो		कमला तिमिसना	९८६२६६५८२४		इलाम ७
५७	क.स.	स.स्तर चौथो		रविन राया क्षेत्री	९८५२६८१२७०		इलाम ६
५८	क.स.	स.स्तर चौथो		प्रेम अधिकारी	९८४२७२९८१३		इलाम १०
५९	क.स.	स.स्तर चौथो		टिका कटुवाल बस्नेत	९८०६०९६६१०		इलाम ९
६०	क.स.	स.स्तर चौथो		भीमप्रसाद खतिवडा	९८५२६८३३१६		देउमाई ६
६१	निजी सचिव	स.स्तर चौथो		राजेश पराजुली	९८४२६३५१८७		
६२	ना.प्रा.स. कृषि	स.स्तर चौथो		मासेमी धेवे	९८१६०४४६००		माइजोगमाई ६
६३	सुपरभाइजर			वेदप्रसाद दाहाल	९८००९८२७५१		देउमाई ६
६४	कार्यालय सहयोगी		चक्रप्रसाद मैनाली		९८४२७२९५५७		
६५	सवारी चालक		राजेन्द्र खड्गी		९८४२६३६६०३		
६६	सवारी चालक		कृष्ण चौले		९८४२६३५११९		
६७	सवारी चालक		टेकबहादुर बस्नेत		९८४२६३६४०८		
६८	कार्यालय सहयोगी		रुद्रबहादुर बस्नेत		९८०४९८९२००		
६९	कार्यालय सहयोगी		आइतमान राई		९८४२६३५१६८		
७०	खा.पा. चौकिदार		विष्णु प्रधान		९८४४६१२८३३		
७१	खा.पा. चौकिदार		गणेशप्रसाद खनाल		९८४२६३५९२८		
७२	खा.पा. चौकिदार		मनोज कुमार मुखिया		९७४२६०६६०२		
७३	खा.पा. चौकिदार		चित्र ब. भण्डारी		९८४२६२७४५९		
७४	खा.पा. चौकिदार		लक्ष्मीप्रसाद खतिवडा		९८४२७२४५४४		
७५	कुचिकार		रामाशी डोम		९८४२६३५०७७		
७६	चौकीदार			कमल पाठक			सन्दकपुर गा.पा.
७७	इलेक्ट्रिसियन			दिपेन्द्र बानिया	९८४४६१४५८४		इलाम ८
७८	कुचिकार			सुनिता डोम	९८४२६३५०७७		इलाम ७
७९	कुचिकार			बुद्ध रमतेल	९८१४९२८७०८		इलाम ९
८०	कुचिकार			शंकर क्षेत्री	९८०४९५१५९३		इलाम ९
८१	कुचिकार			मन ब. बराइली			इलाम ९
८२	कुचिकार			चोकबहादुर तामाङ्ग	९८०७९१९६२५		इलाम ९
८३	कुचिकार			चन्द्र बहादुर साकी	९८१५०४९८७०		इलाम ९
८४	कुचिकार			अमृत बयलकोटी			इलाम ९
८५	कुचिकार			निरोज खाती	९८१५९४५२६८		इलाम ९

८६	कुचिकार			उमेश साकी			इलाम ९
८७	कुचिकार			सन्तोष नेपाली	९७६३५२५७३१		इलाम ९
८८	कुचिकार			राम कुमार खड्का			इलाम ६
८९	कुचिकार			कमला विश्वकर्मा	९८२४०२१८८८		इलाम ६
९०	कुचिकार			डिल्लीबहादुर खत्री	९८०४९१८३०७		इलाम १२
९१	कुचिकार			होमप्रसाद राई	९८१३२८१४२१		इलाम ७
९२	कुचिकार			पुनितादेवी मरिक			सप्तरी बनौनिया ९
९३	कुचिकार			कवितादेवी मल्लिक			इलाम ७
९४	कुचिकार			अम्बर बहादुर विश्वकर्मा			इलाम ६
९५	कुचिकार			खेम बहादुर सुन्दास	९८२६९३७४३६		इलाम न.पा.९
९६	प्लम्बर			प्रनिता राई	९८२६९१५२३४		इलाम ९
९७	चौकीदार			मुकेश पोखरेल	९८४२७६७२६९		इलाम ९
९८	हेल्पर			चन्द्र प्रसाद थापा	९७४२६१४१२५		इलाम ९
९९	चौकीदार			पन्वी राई	९८१६०१७८९१		सन्दकपुर
१००	चौकीदार			दलबहादुर गुरुङ्ग	९८१६९८३७३३		सन्दकपुर
१०१	चौकीदार			बलबहादुर राई	९८०६०३९३०१		इलाम ६
१०२	चौकीदार			बुद्धिप्रसाद स्वार	९८४२६७८७०२		इलाम ४
१०३	चौकीदार			जीतबहादुर खवास	९८१७९०५६४९		इलाम ९
१०४	चौकीदार			तारादेवी खतिवडा	९८५२६८००६१		इलाम ७
१०५	खापा चौकीदार			विश्वधन गुरुङ्ग	९८४४६२६७७३		इलाम ६
१०६	खापा चौकीदार			डम्बर भण्डारी	९८६४१८०१८६		इलाम ९
१०७	खापा चौकीदार			घनेन्द्र बहादुर कार्की	९८४७२५६२२७		इलाम ८ सिङ्गाफ्रिड
१०८	खापा चौकीदार			अविशेक गुरुङ्ग	९८०६०३३७६९		सन्दकपुर गापा-३
१०९	खापा चौकीदार			खड्ग बहादुर गुरुङ्ग	९७४९९१०५८१		सन्दकपुर गापा-२
११०	खापा चौकीदार			दलबहादुर गुरुङ्ग	९८१६०४३०५१		सन्दकपुर गापा-२
१११	खापा चौकीदार			राज कुमार राई	९८१४९८१२७७		सन्दकपुर गापा-२
११२	खापा चौकीदार			सुशिल श्रेष्ठ	९८६२७७०३८६		इलाम न.पा.६
११३	खापा चौकीदार			रमेश खतिवडा	९८४४६१२१०१		सन्दकपुर गापा-३
११४	खापा चौकीदार			अभिनव नेपाल	९८६३६८१७८३		सन्दकपुर गापा-३
११५	खापा चौकीदार			सुन्दर राई	९७४९४६४७०८		सन्दकपुर गापा-२
११६	खापा चौकीदार			राजन राई			सन्दकपुर गापा-२

११७	खापा चौकीदार			सन्तोष कार्की	९८४२१२७४८५		इलाम ९
११८	माली			मिलन बस्नेत	९८४२०१४४७१		इलाम ९
११९	माली			चेतनाथ कालीकोटे	९८१७९९०३००		इलाम ९
१२०	कार्यालय सहयोगी			गोपाल बस्नेत	९८६३६२३५२८		भोजपुर देवानटार
१२१	चौकीदार			पदम बहादुर दलामी	९८१८५१६३३७		इलाम ११
१२२	सवारी चालक			राजु बस्नेत	९८४२७२८४४४		इलाम ८
१२३	सवारी चालक			शिव कुमार आचार्य	९८०४९१७००० ९८४२७२०८५२		इलाम ५
१२४	सवारी चालक			धन बहादुर ग्यावा	९८६३८६५८९९		इलाम ९
१२५	सवारी चालक			ज्ञानेन्द्र उपरकुटी	९८४२७७६१०६		इलाम ५
१२६	सवारी चालक			वीरबहादुर बिष्ट	९८४२७१३७२८		इलाम ९
१२७	सवारी चालक			मिलन बस्नेत	९८४४६८१६१३		इलाम ९
१२८	सवारी चालक			दिपेन्द्र मुंघाती	९८४४६६६१८२		इलाम ९
१२९	सवारी चालक			खेमराज बुढाथोकी	९८२४९१०५८२		इलाम ९
१३०	सवारी चालक			खेमबहादुर कटुवाल	९८०६०१७३५८		इलाम ९
१३१	सवारी चालक			डिल्ली मिजार	९८०४९१८३०७		इलाम ९
१३२	सवारी चालक			दिनेश श्रेष्ठ	९८४२७९९८९६		इलाम ८
१३३	सवारी चालक			पदम बहादुर थापा	९८८४२६३६९९८		इलाम ९
१३४	सवारी चालक			वीर बहादुर तामाङ्ग	९८१६०२८४६८		इलाम ६
१३५	चौकीदार			कृष्णबहादुर बस्नेत	९८२४०५८५५४		इलाम ९
१३६	कार्यालय सहयोगी			खनकुमारी खवास	९८४४६२७४२५		इलाम ६
१३७	कार्यालय सहयोगी			चेतनाथ खतिवडा	९८६५६६२६८७		देउमाइ ६
१३८	कार्यालय सहयोगी			विष्णुकुमारी कोइरेन	९८१४०१९०१६		इलाम ३
१३९	कार्यालय सहयोगी			करुणा राई	९८१४०४३६०४		इलाम ५
१४०	कार्यालय सहयोगी			शकुन्तला खवास	९८१५९५७६०१		इलाम ६
१४१	कार्यालय सहयोगी			धनकुमार तामाङ्ग	९८१७०७४३७९		इलाम ८
१४२	कार्यालय सहयोगी			गणेश बहादुर मगर	९८१४९६४०८०		इलाम ११
१४३	कार्यालय सहयोगी			लक्ष्मी बाँस्तोला	९८४२७८३१२७		इलाम १२
१४४	कार्यालय सहयोगी			चित्रराज सोडमी	९८१३५१०६५७		इलाम ४
१४५	कार्यालय सहयोगी			टोमबहादुर याखा	९८४२७३७७६१		इलाम २
१४६	कार्यालय सहयोगी			सिर्जना राई	९८२५९९४५९८		इलाम १२
१४७	कार्यालय सहयोगी			तारा ठाकुर	९८४३३४३७८३		इलाम न.पा.७
१४८	कार्यालय सहयोगी			अनिता राउत चौहान	९८१५०५६२१९		इलाम न.पा.९

१४९	कार्यालय सहयोगी			मञ्जु पौड्याल	९८२९३८५२३०		इलाम न.पा.१०
१५०	कार्यालय सहयोगी			कामना घिमिरे	९८६७९९१५८३		इलाम न.पा.१२
१५१	स्वयंसेवक-खोरेत रोग			मिलन चौहान	९८२४००७४४४		इलाम न.पा.१२
१५२	स्वयंसेवक-खोरेत रोग			दिपेन्द्र सुनाम	९८०७९९४१९०		इलाम न.पा.२
१५३	कार्यालय सहयोगी			आर्यन सापकोटा	९८४२०४१४८३		इलाम न.पा.८
१५४	कार्यालय सहयोगी			बिनुका राई			इलाम न.पा.३
१५५	कार्यालय सहयोगी			बिमला राई			इलाम न.पा.२
१५६	कार्यालय सहयोगी			यशोदा कार्की	९८१६९६९८२४		इलाम न.पा.९
१५७	कार्यालय सहयोगी			जेलिना सुवेदी	९८६२९०५५६३		इलाम न.पा.९

दैनिक ज्यालादारीमा पारिश्रमिक पाउने खानेपानी तर्फका चौकिदारहरु तथा ल्याबटेष्टर :-

क्र.सं.	पद	स्तर	सेवा करारमा	कार्यरत क्षेत्र	फोन नं.	कैफियत
१	चौकिदार		सुमन दाहाल	तिल्केनी	९८४२७४२०९०	इलाम न.पा. ८
२	चौकिदार		मेनुका खड्का	जोरधारा		इलाम न.पा.९
३	चौकिदार		नेत्रप्रसाद दहाल	तिल्केनी	९८४२६६२१५९	इलाम न.पा.८
४	चौकिदार		रुपादेवी बस्नेत	गोलाखर्क	९८६८८१७३२	इलाम न.पा.९
५	चौकिदार		टेकबहादुर खड्का	गोलाखर्क		इलाम न.पा.९
६	खानेपानी ल्याबटेष्टर		सन्जु चौहान		९८१६०५२३४२	इलाम न.पा.९

दैनिक ज्यालादारीमा पारिश्रमिक पाउने कुचिकारहरु

क्र.सं.	पद	स्तर	सेवा करारमा कार्यरत	कार्यरत क्षेत्र	फोन नं.	कैफियत
१	कुचिकार		सोवीदेवी डोम	बिप्ल्याटे	९८०६०५६५६६	सप्तरी जानकीनगर
२	कुचिकार		कविता थापा	नेपालटार	९८२७९३३२४८	इलाम न.पा.१, नेपालटार

नगर प्रहरी :

क्र.सं.	पद	नाम थर	ठेगाना	मोबाइल नं.	कैफियत
१	नगर प्रहरी नायब निरिक्षक (पाँचौ)	निमा तामाङ्ग	दे.न.पा.	९८४२४७९३७३	
२	नगर प्रहरी सहायक निरिक्षक (चौथो)	कमल अधिकारी	इ.न.पा. ९	९८४२६९२७६	
३	नगर प्रहरी जवान (दोश्रो)	निर्मल कार्की	इ.न.पा. ८	९८४२७८३३१९	
४	नगर प्रहरी जवान (दोश्रो)	विवेक सिवाकोटी	इ.न.पा. ९	९८१४९९४०३८	
५	नगर प्रहरी जवान (दोश्रो)	धरम ब. पराजुली	इ.न.पा. ६	९८१५९८५४१५	
६	नगर प्रहरी जवान (दोश्रो)	कमल लिङ्गदेन	इ.न.पा. ६	९८२५९१००२४	
७	नगर प्रहरी जवान (दोश्रो)	कृष्णकुमार थापा	इ.न.पा. ६	९८१५०५००१५	
८	नगर प्रहरी जवान (दोश्रो)	सुजिता कार्की	इ.न.पा. ९	९८१६९०८४२०	
९	नगर प्रहरी जवान (दोश्रो)	यमुना दाहाल खतिवडा	इ.न.पा. ५	९८६१४०३९५३	
१०	नगर प्रहरी जवान (दोश्रो)	खोमादेवी दियाली	इ.न.पा. ९	९८२५९३२२१५	
११	नगर प्रहरी जवान (दोश्रो)	सूर्य बहादुर तामाङ्ग	इ.न.पा. ६	९८४२६४७३०९	
१२	नगर प्रहरी जवान (दोश्रो)	सन्तोष खाती	इ.न.पा. १२	९७६३५२५७३१	

हेरचाहका लागि उत्प्रेरणा कार्यक्रम तर्फ (करार)

क्र.सं.	पद	नाम थर	ठेगाना	फोन नं.	कैफियत
१	पुनर्स्थापना सहजकर्ता	निरबहादुर गजमेर	इलाम ५	९८४२७३५९८४	
२	अपाङ्गता सहायता सहजकर्ता	सन्जिव गौतम	इलाम ९	९८१४०५०९३१	

सुरक्षित आप्रवासन कार्यक्रम (SAMI)

क्र.सं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नम्बर	ठेगाना	कैफियत
१.	जिल्ला कार्यक्रम संयोजक	श्री सौरभ कर्ण	९८४४३२९५०२	नगराइन न.पा.२, धनुषा	
२.	सूचना तथा परामर्शकर्ता	श्री कल्पना देवी थापा	९८६२६४४०९९	इलाम न.पा. ७	
३.	सूचना तथा परामर्शकर्ता	श्री सन्दिपराज गौतम	९८४२७८३३७०	इलाम न.पा. ८	
४.	मनोसामाजिक परामर्शकर्ता	श्री कल्पना गजमेर	९८४४६२८८२७	इलाम न.पा. ८	
५.	वित्तिय साक्षरता सहजकर्ता	श्री हिमादेवी गुरुङ्ग	९८२४०९५३२०	इलाम न.पा. ३	
६.	रिटर्नी स्वयम सेवक	श्री ज्योति खड्का	९८४२७६९८५६	इलाम न.पा. ६	
७.	रिटर्नी स्वयम सेवक	श्री ठगेन्द्र कटुवाल	९८१८२१५०८५	इलाम न.पा.१२	

पञ्जीकरण तथा सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम

क्र.सं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नम्बर	ठेगाना
१.	एमआइएस अपरेटर	श्री पशुपतिनाथ भट्टराई	९८४२६४५२१२	इलाम न.पा.५
२.	एमआइएस अपरेटर	श्री बन्दना अधिकारी	९८४२६४७५६४	इलाम न.पा.७
३.	फिल्ड सहायक	श्री अरुणा एक्तेन	९८६२७४०२२७	इलाम न.पा.५

कृषि स्नातक प्राविधिक परिचालन कार्यविधि, २०७९ बमोजिमको कार्यक्रम तर्फ (करार सेवा)

क्र.सं.	पद	तह	नाम थर	ठेगाना	फोन नं.	कैफियत
१	कृषि स्नातक अधिकृत	अधिकृत छैटौँ	श्री केदार नेपाल	श्रीजंगा गा.पा., ताप्लेजुङ्ग	९८४६९१४४४३	

रोजगार सेवा केन्द्र

क्र.सं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नम्बर	ठेगाना
१.	अधिकृत छैटौँ (रोजगार संयोजक)	श्री डकेन्द्र बोहोरा	९८४२६६२६६३	इलाम ९
२.	प्राविधिक सहायक (पाँचौँ)	श्री सुमित शाह	९८६२६३३६५८	इलाम ७
३.	रोजगार सहायक (पाँचौँ)	श्री विप्लव दाहाल	९८१५०३२७२१	इलाम ८

गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम कार्यक्रम/ महिला उद्यमशीलता सहजीकरण केन्द्र संचालन कार्यक्रम

क्र.सं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नम्बर	ठेगाना
१.	उद्यम विकास सहजकर्ता	श्री गणेश केसी	९८६९४६७७९३	जाजरकोटे छेडागढ १२
२.	महिला उद्यमी सहजकर्ता	श्री जिविका लिम्बु	९८६६७७६७७८	इलाम न.पा.८

स्वास्थ्यतर्फका कर्मचारीहरूको नामावली

क्र.सं.	पद	तह	स्थायी रुपमा कार्यरत	सेवा करारमा कार्यरत	फोन नं.	संकेत नं	कैफियत
१	सि.अ.हे.व.	अधिकृत छैटौँ	श्री रमन्ता पौडेल		९८५२६८०४०१	१७२४४०	
२	जनस्वास्थ्य निरीक्षक	अधिकृत छैटौँ	श्री उपेन्द्रराज खनाल		९८५२६७९३२२		
३	जनस्वास्थ्य निरीक्षक	अधिकृत छैटौँ	श्री पंकज पोखरेल		९८५२६८१७१८	२०८९६१	
४	जनस्वास्थ्य निरीक्षक	अधिकृत छैटौँ	श्री गीता राई		९८६२६६५७१८	२२१६३९	
५	जनस्वास्थ्य निरीक्षक	अधिकृत छैटौँ	श्री तेजबहादुर सोडारी		९८४६८०४०७	१९१०३२	
६	जनस्वास्थ्य निरीक्षक	अधिकृत छैटौँ	श्री पेम्वाछिरिङ तामाङ्ग		९८२४९७९८४२	२२४७०६	
७	जनस्वास्थ्य निरीक्षक	अधिकृत छैटौँ	श्री सुमन विश्वकर्मा		९८१२३३०४७१		
८	सि.अ.हे.व.	अधिकृत छैटौँ	श्री दिपककुमार पौड्याल		९८४२६३५८१९	१७७४४४	

९	सि.अ.न.मि.निरिक्षक	अधिकृत छैटी	श्री देविका भट्टराई		९८१४०१६२७२	१७८०२५	
१०	जनस्वास्थ्य निरीक्षक	अधिकृत छैटी	श्री बालकृष्ण फुयल		९८५२६८५९८०	२२४३८२	
११	सि.अ.न.मि.निरिक्षक	अधिकृत छैटी	श्री कृष्णकुमारी सुवेदी		९८४२७७७२२२	२०७५४९	
१२	सि.अ.न.मि.निरिक्षक	अधिकृत छैटी	श्री चम्पादेवी दुलाल		९८४२६४७१४३	१७५७४८	
१३	सि.अ.न.मि.निरिक्षक	अधिकृत छैटी	श्री जनककुमारी थापा		९८४२६४६०७७	२०८८८६	
१४	कविराज निरीक्षक	अधिकृत छैटी	श्री लालदेव मण्डल		९८५२६८५१९४	१९८०४०	
१५	वैद्य निरीक्षक	अधिकृत छैटी	श्री श्रीनारायण शाह		९८४२९२१८८९	२०५२८३	
१६	सि.अ.न.मि.निरिक्षक	अधिकृत छैटी	श्री सवनम कटुवाल		९८६२६०१८७४	१७६४२६	
१७	सि.अ.न.मि.निरिक्षक	अधिकृत छैटी	श्री लक्ष्मी घिमिरे		९८४२६४५७९९	१७६०९१	
१८	सि.अ.न.मि.	पाँचौ	श्री सुनिता बस्नेत		९८४४६२८६३४	२१०७८७	
१९	सि.अ.हे.व.	पाँचौ	श्री मञ्जु राई		९८२४०४७९८५	२१४६७०	
२०	सि.अ.हे.व.	पाँचौ	श्री होमिमत खड्का		९८२६७५५२४	२२१४५१	
२१	सि.अ.हे.व.	पाँचौ	श्री पवित्रा राई		९८२४९८९३२६	२१५०८९	
२२	सि.अ.हे.व.	पाँचौ	श्री निर्मला राई		९८६२७६६७२४	२२०९२९	
२३	सि.अ.हे.व.	पाँचौ	श्री प्रतिमा घिमिरे		९८४४६८३४६५	२२१५९१	
२४	सि.अ.हे.व.	पाँचौ	श्री मनिषा याखा		९८४०९८०३९०	२३४१२६	
२५	सि.अ.हे.व.	पाँचौ	श्री बालिका राई		९८२०७०२०४५	२२२१३९	
२६	सि.अ.हे.व.	पाँचौ	श्री कल्पना खनाल		९८४२६४५७९९	२२०३८६	
२७	अ.न.मि.	चौथो	श्री सन्दिपा लिम्बु		९८६९८५१७८९	२२१४७०	
२८	अ.हे.व.	चौथो	श्री मातुका पोखरेल		९८१९७४३९२०	२३३५०९	
२९	अ.हे.व.	चौथो	श्री पर्वत बुढा		९८६५३४६४१४	२३३२२३	
३०	हे.व.			साधना मल्ल	९८४३४९०३७८		इलाम ५
३१	अ.हे.व.			गोबिन्द ढकाल	९८४२६४५५८७		इलाम १
३२	अ.न.मि.			ममता लोक्ताम	९८२४०६७४०८		सन्दकपुर ५
३३	अ.न.मि.			बसन्ता सिटौला	९८४२६३५९४९		इलाम ८
३४	अ.न.मि.			कल्पना थापामगर	९८०७९६०३८६		फाकफोकथुम १
३५	अ.न.मि.			देवी थल्लोङ्ग	९८१७०९४८१३		माइजोगमाई ६
३६	अ.न.मि.			प्रश्ना विश्वकर्मा	९८१७३२२००२		इलाम ६
३७	अ.न.मि.			जयरुपा थापा	९८६८३२४४९१		जुम्ला, तिला कुडारी-३
३८	अ.न.मि.			रुपा राई	९८१७०३३१३६		इलाम न.पा.१०, गोदक
३९	अ.न.मि.			सिता पोखरेल	९८२५९९४९०७		इलाम न.पा.१२
४०	अ.हे.व.			सरिता पौडेल	९८६२६६२६२६		इलाम न.पा.८
४१	अ.हे.व.			विजय खनाल	९८४२६४७१२०		इलाम ९
४२	ग्रा.स्वा.का.			कुमारी आले	९८६२६०८७९८		इलाम ८
४३	अ.हे.व.			बसन्त सुवेदी	९८४२७२२५८७		इलाम ८
४४	अ.न.मि.			मनिषा बाँस्तोला	९८४०३२९१९३		इलाम ११
४५	अ.हे.व.			विष्णु व.राई	९८६३६८१५८३		इलाम ११
४६	अ.न.नि.			नन्दकुमारी चापागाई	९८०७९५३२४७		इलाम १
४७	थेरापिस्ट			दिपा भट्टराई	९८६२७५५६०२		इलाम ८
४८	हे.व.		अस्पताल, डायलिसिसतर्फ	जोस्ना बोहोरा	९८२४०७२४६८		इलाम न.पा.९
४९	ल्याव असिस्टेण्ट	चौथो	साखेजुङ्ग स्वास्थ्य चौकी	ममता भट्टराई	९८२४०२४१९७		इलाम ५
५०	का.स.			कुलप्रसाद अधिकारी	९८४२७६८९२९		इलाम २
५१	का.स.			बिनुका राई	९८२०५०१५२४		इलाम ३
५२	का.स.			मायादेवी कार्की	९८१६९१२४१७		इलाम ४
५३	का.स.			इन्द्रकला पौडेल	९८१५०६१२४९		इलाम ५
५४	का.स.			सन्जु भट्टराई	९८४०९९७१०८		इलाम ६
५५	का.स.			यमुना अधिकारी	९८१५०६९८७७		इलाम १०
५६	का.स.			शान्तादेवी ओली	९८४२७२२४४५		इलाम ११

५७	का.स.			लक्ष्मण पाण्डे	९८१५९११२७९		इलाम १२
५८	का.स.			युवराज श्रेष्ठ	९८६१५६४००८		इलाम न.पा.६
५९	का.स.			कल्पना शर्मा	९८४९००८८९०		इलाम
६०	का.स.			राधिका सुवेदी	९८१५००८९९१		इलाम ८
६१	का.स.			अपेक्षा नेपाल	९८०४९४४४२९		इलाम १
६२	का.स.			रेविन्द्र बराल	९८४३६१७८७७		इलाम ४
६३	का.स.			कमला राई	९८१४९९७६८७		इलाम ५

अन्य सेवा करारका सेवा प्रदायकहरु

क्र.सं.	पद		नाम थर	ठेगाना	फोन नं.	कैफियत
१	मेकानिकल हेल्पर		श्यामबहादुर लिम्बु	इलाम	९८१६९३३७३९	
२	इलेक्ट्रिसियन		नरबहादुर लिम्बु	इलाम-६	९८६३६८१६०९	

अन्य सेवा करारका कानूनी सल्लाहकार

क्र.सं.	पद		नाम थर	ठेगाना	फोन नं.	कैफियत
१	कानूनी सल्लाहकार		जीवन कोइराला	इलाम न.पा.६	९८५२६८०२०७	

नगरपालिका तथा वडा कार्यालयबाट प्रदान गरिने सेवा

- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले तोके अनुसारका सेवा सुविधा
- विकास निर्माणसम्बन्धी कार्यहरु
- नक्सापास इजाजत
- विद्यालय सञ्चालन अनुमती
- निर्माण सम्पन्नता प्रमाण पत्र
- उपचार सहयोग सिफारिस
- कर सङ्कलन सेवा
- आगलागीमा वारुणयन्त्र सेवा
- खानेपानी सेवा
- फोहोरमैला व्यवस्थापन
- सौर्य सडकबत्ती सेवा
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण

- (१) नाता प्रमाणित गर्ने,
- (२) नागरिकता तथा नागरिकताको प्रतिलिपि लिनका लागि सिफारिस गर्ने,
- (३) बहाल गरेको लेखाजोखा सिफारिस गर्ने,
- (४) बन्द घर तथा कोठा खोल्न रोहबरमा बस्ने,
- (५) मोही लगत कट्टाको सिफारिस गर्ने,
- (६) घर जग्गा गरेको लेखाजोखा सिफारिस गर्ने,
- (७) जन्म मिति प्रमाणित गर्ने,
- (८) व्यापार व्यवसाय बन्द भएको, सञ्चालन नभएको वा व्यापार व्यवसाय हुदै नभएको सिफारिस गर्ने,
- (९) विवाह प्रमाणित तथा अविवाहित प्रमाणित गर्ने,
- (१०) निःशुल्क वा सशुल्क स्वास्थ्य उपचारको सिफारिस गर्ने,
- (११) वडाबाट जारी हुने सिफारिस तथा अन्य कागजलाई अंग्रेजि भाषामा समेत सिफारिस तथा प्रमाणित गर्ने,
- (१२) घर पाताल प्रमाणित गर्ने,
- (१३) व्यक्तिगत विवरण प्रमाणित गर्ने,
- (१४) जग्गा धनी दर्ता प्रमाणपुर्जामा घर कायम गर्न सिफारिस गर्ने,
- (१५) कुनै व्यक्तिको नाम, थर, जन्म मिति तथा वतन फरक-फरक भएको भए सो व्यक्ति एकै हो भन्ने सिफारिस गर्ने,
- (१६) नाम, थर, जन्म मिति संशोधनको सिफारिस गर्ने,
- (१७) जग्गा धनी दर्ता प्रमाणपुर्जा हराएको सिफारिस गर्ने,
- (१८) कित्ताकाट गर्न सिफारिस गर्ने,
- (१९) संरक्षक प्रमाणित गर्ने तथा संस्थागत र व्यक्तिगत संरक्षक सिफारिस गर्ने,
- (२०) जीवितसँगको नाता प्रमाणित गर्ने,
- (२१) मृतकसँगको नाता प्रमाणित तथा सर्जमिन सिफारिस गर्ने,
- (२२) जीवित रहेको सिफारिस गर्ने,
- (२३) हकवाला वा हकदार प्रमाणित गर्ने,
- (२४) नामसारी गर्न सिफारिस गर्ने,
- (२५) जग्गाको हक सम्बन्धमा सिफारिस गर्ने,
- (२६) उद्योग ठाउँसारी गर्न सिफारिस गर्ने,
- (२७) आधारभूत विद्यालय खोल्न सिफारिस गर्ने,
- (२८) जग्गा मूल्यांकन सिफारिस गर्ने,
- (२९) विद्यालयको कक्षा थप गर्न सिफारिस गर्ने,
- (३०) अशक्त, असहाय तथा अनाथको पालन पोषणको लागि सिफारिस गर्ने,
- (३१) वैवाहिक अंगीकृत नागरिकता सिफारिस गर्ने,
- (३२) आर्थिक अवस्था कमजोर वा सम्पन्न रहेको सम्बन्धी सिफारिस गर्ने,
- (३३) विद्यालय ठाउँसारी गर्न सिफारिस गर्ने,
- (३४) धारा तथा विद्युत जडानको लागि सिफारिस गर्ने,
- (३५) प्रचलित कानून अनुसार प्रत्यायोजित अधिकार बमोजिमको अन्य सिफारिस वा प्रमाणित गर्ने ।

इलाम नगरपालिकाको महाशाखा र अन्तर्गत शाखा, उपशाखा, सेवाकेन्द्र समेतको नामावली

महाशाखाको नाम	महाशाखा प्रमुखको नाम	शाखा, उपशाखा, इकाई सेवाकेन्द्रको नाम	शाखा उपशाखा प्रमुखको नाम	सहयोगी कर्मचारीको नाम	कैफियत
सामान्य प्रशासन महाशाखा	श्री ऋषभ न्यौपाने	कर्मचारी व्यवस्थापन शाखा			
		कानून उपशाखा			
		जिन्सी व्यवस्थापन शाखा			
		आन्तरिक व्यवस्थापन शाखा			
		खरिद इकाई	जिन्सी शाखाबाट व्यवस्थापन		
		सूचना प्रविधि तथा तथ्यांक विश्लेषण शाखा			
		क्षमता विकास तथा वडा समन्वय शाखा	कर्मचारी व्यवस्थापन शाखाबाट व्यवस्थापन		
		कार्यान्वयन तथा नियमन शाखा			
		संघसंस्था शाखा			
सामाजिक विकास महाशाखा	श्री राधिका घिमिरे	जनस्वास्थ्य शाखा			
		आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र/उपकेन्द्र			
		आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र			
		महिला बालबालिका जेष्ठ नागरिक अपांग पंजीकरण शाखा			

		शिक्षा युवा तथा खेलकुद शाखा			
पूर्वाधार विकास महाशाखा	श्री क्षितिज दाहाल	योजना प्रशासन शाखा			
		सहरी विकास तथा निर्माण शाखा			
		नक्सापास तथा भवन निर्माण शाखा			
		वातावरण वन विपद व्यवस्थापन तथा सरसफाइ शाखा			
		खानेपानी निर्माण तथा व्यवस्थापन शाखा			
		मर्मतसम्भार शाखा			
आर्थिक विकास महाशाखा		कृषि विकास शाखा			
		कृषि सेवा केन्द्र			
		पशुपंछी विकास शाखा			
		पशु सेवा केन्द्र			
		सहकारी श्रम तथा रोजगार शाखा			
		भूमि व्यवस्थापन शाखा			
		उद्योग वाणिज्य तथा पर्यटन प्रवर्द्धन शाखा			
वित्त व्यवस्थापन महाशाखा	श्री नारायण ढकाल	आर्थिक प्रशासन शाखा			
		राजश्व शाखा			
		राजश्व संकलन तथा परीक्षण इकाइ			
		आन्तरिक लेखा परीक्षण तथा बे.फ. शाखा			

वडाध्यक्ष, वडा सचिव र वडा कार्यालयका सहायक कर्मचारीको नामावली

वार्ड नं.	वडा कार्यालय रहने केन्द्र	साविक गा.वि.स. न.पा.	साविक वडा नं.	वडाध्यक्षको नामथर	सम्पर्क नम्बर	वडा सचिवको नामथर	सम्पर्क नम्बर	सहायक/सहयोगी कर्मचारी	सम्पर्क नं.
१	१ नं. वडा कार्यालय साँखेजुङ्ग	साँखेजुङ्ग	१-९	गायत्रीराम बस्नेत	९८०८०७९९१५	लोचन भट्टराई	९८४९६१२८८६	का.स. रुद्र बहादुर बस्नेत	९८०४८९२००
२	२ नं. वडा कार्यालय सुम्बेक	सुम्बेक	१-९	गिरिराज रिजाल	९८४२७२९२४८	होम शिवाकोटी	९८४२६३५२५६	का.स. टोम याख्या	९८४२७३७७६१
३	३ नं. वडा कार्यालय पुवामभुवा	पुवामभुवा	१-९	हेमबहादुर सुनुवार	९८२५९०९९९१	मनकुमार गुरुङ्ग	९८१७९६७३००	अनिस पोखेल	९८६३९८३९२४
४	४ नं. वडा कार्यालय अधिकारीचोक	बरबोटे	४,५	नुतनदेव दुलाल	९८१५९०२३७६	रामचन्द्र नेपाल	९८६१४५४०५८	दिलकुमार राउत	९८४२७२५५६६
		माइपोखरी	१-३		९८०४९०६०६५				
५	५ नं. वडा कार्यालय बरबोटे	बरबोटे	१-३, ६-९	काजीबहादुर श्रेष्ठ	९८५१००११३५	चन्द्रकला अधिकारी	९८६२७४०३२२	बुद्धिमाया तुम्बापो	९८४२६६२१९०
६	६ नं. वडा कार्यालय नारायणथान	इलाम	८,९	दुर्गा श्रेष्ठ	९८५२६८००४१	महेश दाहाल	९७०२१८८४११	कमला तिमिसिना	९८६२६६५८२४
७	७ नं. वडा कार्यालय गौतमबुद्ध सभागृह	इलाम	१,२	नरेश श्रेष्ठ	९८४२६२७६३९	खड्ग व. बस्नेत	९८४२६६०२८९ ९८०६०५५१०१	मन्दिरा श्रेष्ठ	९८६२७५५६१९
८	८ नं. वडा कार्यालय मसार	इलाम	६,७	दलमान तामांग	९८४२७२८३००	रेवुराज आचार्य	९८४२७२७९६६	रविन राया क्षेत्री	९८५२६८१२७०
९	९ नं. वडा कार्यालय शेरा	इलाम	३,४,५	गोपाल चौहान	९८४२६२७०३४	अर्जुन थापा	९८५२६८१८२८	सविता धिताल	९८६६३३४७८४
१०	१० नं. वडा कार्यालय गोदक	गोदक	१-९	ओमनाथ प्रधान	९८१७९६७०५	रविन्द्र घिमिरे	९८६२६७०२४४	ललित याख्या	९८४४६५१४८
११	११ नं. वडा कार्यालय सोयाक	सोयाक	१-९	टासी जवेगु	९८१५९५२४२४	प्रकाश लकाई	९८०१४२१७५८	प्रेमनाथ अधिकारी	९८४२७२१८१३
		सिद्धिथुम्का	७						
१२	१२ नं. वडा कार्यालय साङ्गरुम्वा	साङ्गरुम्वा	१-६	लाखमान लिम्बु	९८१५०४९१८२	इन्द्रलाल घिमिरे	९८४२७२७५६७	का.स. कामना घिमिरे	९८६७९९१५८३

निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी

- वार्षिक कार्यक्रम- नगर सभा
- दैनिक सञ्चालन सम्बन्धी निर्णय- नगर कार्यपालिका
- अन्य दैनिक नियमित विकास निर्माण तथा नीतिगत कार्यहरू – नगर प्रमुख
- अन्य दैनिक नियमित प्रशासनिक कार्यहरू – प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

निर्णय उपर उजूरी सुन्ने अधिकारी

नगर प्रमुख श्री केदार थापा, इलाम नगरपालिका

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्री गणेशकुमार खड्का, इलाम नगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

सूचना अधिकारी र प्रमुखको नाम पद

सूचना अधिकारी : श्री बबुल भक्त राज, प्रशासकीय अधिकृत

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत : श्री गणेश कुमार खड्का

नगर प्रमुख : श्री केदार थापा

नेपालको संविधान बमोजिम २०७४।३।१४ गते सम्पन्न स्थानीय तहको दोस्रो चरणको निर्वाचनअन्तर्गत इलाम नगरपालिकाको निर्वाचन पश्चात इलाम नगरपालिकाबाट स्वीकृत ऐन, नियम, कार्यविधि, निर्देशिका, आचार संहिता र प्रतिवेदनहरूको सूची

इलाम नगरपालिका, प्रथम नगरसभा (२०७४।५।२५ – २०७४।६।४) बाट पारित ऐनको विवरण

१. इलाम नगरपालिका, आर्थिक व्यवस्थापन ऐन, २०७४ – २०७४।५।२७
२. इलाम नगरपालिका, आर्थिक विनियोजन ऐन, २०७४ – २०७४।५।२७
३. इलाम नगरपालिका, सहकारी व्यवस्थापन तथा सञ्चालन ऐन, २०७४ – २०७४।५।३०
४. इलाम नगरपालिका, सार्वजनिक निजी साभेदारी लगानी व्यवस्थापन तथा सञ्चालन ऐन, २०७४ – २०७४।५।३०

इलाम नगरपालिका, दोस्रो नगरसभा (२०७४।९।२७ – २०७४।९।२९) बाट पारित ऐनको विवरण

१. इलाम नगरपालिका, सहकारी ऐन, २०७४ – २०७४।९।२८ (इलाम नगरपालिकाको प्रथम नगर सभाबाट पारित सहकारी व्यवस्थापन तथा सञ्चालन ऐन, २०७४ खारेज भई नयाँ सहकारी ऐन, २०७४ जारी भएको)
२. इलाम नगरपालिका, प्रशासकीय कार्यविधि (नियमित गर्ने) ऐन, २०७४ – २०७४।९।२८
३. इलाम नगरपालिका, कर्मचारी व्यवस्थापन ऐन, २०७४ – २०७४।९।२८
४. इलाम नगरपालिका, कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन ऐन, २०७४ – २०७४।९।२८
५. इलाम नगरपालिका, बजार अनुगमन ऐन, २०७४ – २०७४।९।२८
६. इलाम नगरपालिका, न्यायिक समिति (कार्यविधि नियमित गर्ने) ऐन, २०७४ – २०७४।९।२८
७. इलाम नगरपालिका, आर्थिक विनियोजन ऐन, २०७४ को दफा २ को उपदफा (१) को साविक अनुसूची-१ लाई संशोधन – २०७४।९।२९

इलाम नगरपालिका, तेस्रो नगरसभा (२०७५।३।७ – २०७५।३।११) बाट पारित ऐनको विवरण

१. इलाम नगरपालिका, विपद् व्यवस्थापन ऐन, २०७४ – २०७५।३।८
२. इलाम नगरपालिका, कर तथा गैरकर लगाउने तथा उठाउने ऐन, २०७५ – २०७५।३।८
३. इलाम नगरपालिका, शिक्षा ऐन, २०७५ – २०७५।३।८
४. इलाम नगरपालिका, आर्थिक व्यवस्थापन ऐन, २०७५ – २०७५।३।११
५. इलाम नगरपालिका, आर्थिक विनियोजन ऐन, २०७५ – २०७५।३।११

इलाम नगरपालिका, चौथो नगरसभा (२०७५।९।११ – २०७५।९।१२) बाट पारित ऐनको विवरण

१. इलाम नगरपालिका, नगर प्रहरी व्यवस्थापन ऐन, २०७५ – २०७५।९।१२
२. इलाम नगरपालिका, संस्थाको अभिलेख व्यवस्थापन ऐन, २०७५ – २०७५।९।१२
३. इलाम नगरपालिका, सार्वजनिक निजी साभेदारी लगानी व्यवस्थापन तथा संचालन ऐन, २०७४ मा संशोधन – २०७५।९।१२

इलाम नगरपालिका, पाँचौ नगरसभा (२०७६।३।९ – २०७६।३।११) बाट पारित ऐनको विवरण

१. इलाम नगरपालिका, संघसंस्था ऐन, २०७६ – २०७६।३।१०
२. इलाम नगरपालिका आर्थिक व्यवस्थापन ऐन २०७६ – २०७६।३।१०
३. इलाम नगरपालिका, विनियोजन ऐन, २०७६ – २०७६।३।१०
४. इलाम नगरपालिका, स्वास्थ्य तथा सरसफाइ ऐन, २०७६ – २०७६।३।११
५. इलाम नगरपालिका, पूर्वाधार विकास सम्बन्धी ऐन, २०७६ – २०७६।३।१२
६. इलाम नगरपालिका, लघु, घरेलु तथा साना उद्योग प्रवर्द्धन ऐन, २०७६ – २०७६।३।१२

इलाम नगरपालिका, छैटौ नगरसभा (२०७६।९।११ – २०७६।९।११) बाट पारित ऐनको विवरण

१. इलाम नगरपालिका, इलाम नगरकार्यपालिकाको कर्मचारी व्यवस्थापन (पहिलो संशोधन) ऐन, २०७६ – २०७६।९।१८
२. इलाम नगरपालिका, सार्वजनिक निजी साभेदारी लगानी व्यवस्थापन तथा सञ्चालन (दोस्रो संशोधन) ऐन, २०७६ – २०७६।९।१८
३. इलाम नगरपालिका, विनियोजन (पहिलो संशोधन) ऐन, २०७६ – २०७६।९।११
४. इलाम नगरपालिका, आर्थिक (पहिलो संशोधन) ऐन, २०७६ – २०७६।९।११

इलाम नगरपालिका, सातौ नगरसभा (२०७७.३.१९ – २०७७.३.१०) बाट पारित ऐनको विवरण

१. इलाम नगरपालिका आर्थिक व्यवस्थापन ऐन, २०७७ – २०७७.३.१०
२. इलाम नगरपालिका, विनियोजन ऐन, २०७७ – २०७७.३.१०
३. इलाम नगरपालिका कर्मचारी व्यवस्थापन (दोस्रो संशोधन) ऐन, २०७७ – २०७७.३.१०

इलाम नगरपालिका, विशेष नगरसभा (२०७७.६.१८) बाट पारित ऐनको विवरण

१. इलाम नगरपालिका वातावरण तथा प्राकृतिक स्रोत संरक्षण ऐन, २०७७ – २०७७.६.१८

इलाम नगरपालिका, आठौ नगरसभा (२०७७.९.१२) बाट पारित ऐनको विवरण

१. इलाम नगरपालिका खानेपानी व्यवस्थापन ऐन, २०७७ – २०७७.९.१२
२. इलाम नगरपालिका, नगर प्रहरी व्यवस्थापन (पहिलो संशोधन) ऐन, २०७७ – २०७७.९.१२

इलाम नगरपालिका, नवौ नगरसभा (२०७८.३.१९ – २०७८.३.१०) बाट पारित ऐनको विवरण

१. इलाम नगरपालिका आर्थिक व्यवस्थापन ऐन, २०७८ – २०७८.३.१९
२. इलाम नगरपालिका, विनियोजन ऐन, २०७८ – २०७८.३.१९
३. इलाम नगरपालिका, नगर प्रहरी व्यवस्थापन (दोस्रो संशोधन) ऐन, २०७८ – २०७८.३.१०
४. इलाम नगरपालिका कर्मचारी व्यवस्थापन (तेस्रो संशोधन) ऐन, २०७८ – २०७८.३.१०
५. इलाम नगरपालिका, वातावरण तथा प्राकृतिक स्रोत संरक्षण (पहिलो संशोधन) ऐन, २०७८ – २०७८.३.१०

इलाम नगरपालिका, विशेष नगरसभा (२०७८.७.१५) बाट पारित ऐनको विवरण

१. इलाम नगरपालिका, खानेपानी व्यवस्थापन (पहिलो संशोधन) ऐन, २०७८ – २०७८.७.१५
२. इलाम नगरपालिका, विनियोजन (पहिलो संशोधन) ऐन, २०७८ – २०७८.७.१५

इलाम नगरपालिका, दसौ नगरसभा (२०७८.१०.२७) बाट पारित ऐनको विवरण

१. इलाम नगरपालिका, वन ऐन, २०७८ – २०७८.१०.२७
२. इलाम नगरपालिका, विनियोजन (दोस्रो संशोधन) ऐन, २०७८ – २०७८.१०.२७

इलाम नगरपालिका, एघारौ नगरसभा (२०७९.३.१९ – २०७९.३.१०) बाट पारित ऐनको विवरण

१. इलाम नगरपालिका आर्थिक व्यवस्थापन ऐन, २०७९ – २०७९.३.१९
२. इलाम नगरपालिका, विनियोजन ऐन, २०७९ – २०७९.३.१९

इलाम नगरपालिका, बाह्रौ नगरसभा (२०७९.१०.१६) बाट पारित ऐनको विवरण

१. इलाम नगरपालिका विकास निर्माण मापदण्ड (चौथो संशोधन), २०७९- २०७९.१०.१६
२. इलाम नगरपालिका, कर्मचारी व्यवस्थापन (चौथो संशोधन) ऐन, २०७९- २०७९.१०.१६
३. इलाम नगरपालिका, आर्थिक व्यवस्थापन (पहिलो संशोधन) ऐन, २०७९- २०७९.१०.१६
४. इलाम नगरपालिका, विनियोजन (पहिलो संशोधन) ऐन, २०७९- २०७९.१०.१६
५. इलाम नगरपालिका, सार्वजनिक निजी सम्बन्धकारी (तेस्रो संशोधन) ऐन, २०७९- २०७९.१०.१६

इलाम नगरपालिका, तेह्रौ नगरसभा (२०८०.३.०९) बाट पारित ऐनको विवरण

१. इलाम नगरपालिका कर्मचारी व्यवस्थापन (पाँचौ संशोधन) ऐन, २०८०- २०८०.३.०९
२. इलाम नगरपालिका, आर्थिक व्यवस्थापन ऐन, २०८०- २०८०.३.०९
३. इलाम नगरपालिका, विनियोजन ऐन, २०८०- २०८०.३.०९
४. इलाम नगरपालिका, खानेपानी व्यवस्थापन (दोस्रो संशोधन) ऐन, २०८०- २०८०.३.०९

इलाम नगरपालिका, चौधौ नगरसभा (२०८०.१०.२०) बाट पारित ऐनको विवरण

१. इलाम नगरपालिका, कृषि ऐन, २०८०- २०८०.१०.२०
२. इलाम नगरपालिका, विनियोजन ऐन, २०८० (पहिलो संशोधन)- २०८०.१०.२०

इलाम नगरपालिका, पन्ध्रौ नगरसभा (२०८१.३.०९) बाट पारित ऐनको विवरण

१. इलाम नगरपालिका, आर्थिक व्यवस्थापन ऐन, २०८१- २०८१.३.०९
२. इलाम नगरपालिका, विनियोजन ऐन, २०८१- २०८१.३.०९

इलाम नगरपालिका, सत्रौ नगरसभा (२०८२.३.०९) बाट पारित ऐनको विवरण

१. इलाम नगरपालिका, आर्थिक व्यवस्थापन ऐन, २०८२- २०८२.३.०९
२. इलाम नगरपालिका, विनियोजन ऐन, २०८२- २०८२.३.०९

इलाम नगरपालिका, अठारौ नगरसभा (२०८३.३.०९) बाट पारित ऐनको विवरण

१. इलाम नगरपालिका, आर्थिक व्यवस्थापन ऐन, २०८३- २०८३.३.०९
२. इलाम नगरपालिका, विनियोजन ऐन, २०८३- २०८३.३.०९
३. इलाम नगरपालिका, नगर प्रहरी व्यवस्थापन ऐन, २०८३ (तेस्रो संशोधन)- २०८३.३.०९

इलाम नगरपालिका, नगर कार्यपालिका बैठकबाट पारित नियमावली, कार्यविधि तथा निर्देशिकाको विवरण

१. इलाम नगरपालिका, नगर कार्यपालिका (कार्यसम्पादन) नियमावली, २०७४ – २०७४.४.१५
२. इलाम नगरपालिका, नगर कार्यपालिका (कार्य विभाजन) नियमावली, २०७४ – २०७४.४.१५
३. इलाम नगरपालिका, नगर कार्यपालिका (बैठक सञ्चालन) कार्यविधि, २०७४ – २०७४.४.१५

४. इलाम नगरपालिका, प्रमाणीकरण नियमावली, २०७४ – २०७४।१।१५
५. इलाम नगरपालिका, बस्ती विकास सहरी योजना तथा भवन निर्माणसम्बन्धी आधारभूत निर्माण मापदण्ड, २०७४ मा संशोधन – २०७४।१।१५
६. इलाम नगरपालिका, योजना तथा बजेट तर्जुमा नियमावली, २०७४ – २०७४।१।१९
७. इलाम नगरपालिका, नगर सभा सञ्चालन कार्यविधि, २०७४ – २०७४।१।१९
८. इलाम नगरपालिका, एफ.एम. रेडियो (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) कार्यविधि, २०७४ – २०७४।१।२६
९. इलाम नगरपालिका, स्वास्थ्य संस्था व्यवस्थापन तथा सञ्चालन कार्यविधि, २०७४ – २०७४।१।२६
१०. इलाम नगरपालिका, यान्त्रिक उपकरण सञ्चालन कार्यविधि, २०७४ – २०७४।१।२८
११. इलाम नगरपालिका, घर निर्माण तथा मर्मत कार्य गर्ने मजदुर कल्याण कोष सञ्चालन कार्यविधि, २०७४ – २०७४।१।२८
१२. इलाम नगरपालिका, शिक्षा नियमावली, २०७४ – २०७४।१।२६
१३. इलाम नगरपालिका, साहित्य, कला संगीत प्रतिष्ठान सञ्चालन निर्देशिका, २०७४ – २०७४।१।१९०
१४. इलाम नगरपालिका, नगर खेलकुद प्रतिष्ठान सञ्चालन निर्देशिका, २०७४ – २०७४।१।१९०
१५. इलाम नगरपालिका, नगर कार्यपालिका (कार्यसम्पादन) नियमावली, २०७४ मा संशोधन – २०७४।१।१९०
१६. इलाम नगरपालिका, नगर कार्यपालिका (कार्य विभाजन) नियमावली, २०७४ मा संशोधन – २०७४।१।१९०
१७. इलाम नगरपालिका, मेलमिलाप कार्यविधि, २०७४ – २०७४।१।२५
१८. इलाम नगरपालिका, युवा परिषद सञ्चालन कार्यविधि, २०७४ – २०७४।१।२५
१९. इलाम नगरपालिका, नगरस्तरीय दलित समन्वय समिति कार्यविधि, २०७४ – २०७४।१।२५
२०. इलाम नगरपालिका, पर्यटन प्रवर्द्धन समिति निर्देशिका, २०७४ – २०७४।१।२५
२१. इलाम नगरपालिका, स्थानीय राजपत्र प्रकाशनसम्बन्धी कार्यविधि, २०७४ – २०७४।१।२५
२२. इलाम नगरपालिकाका पदाधिकारीहरुको सुविधा सम्बन्धी नियमावली, २०७५, – २०७५।२।३१
२३. इलाम नगरपालिकामा करारमा कर्मचारी व्यवस्थापन गर्ने कार्यविधि, २०७५ – २०७५।१।८
२४. इलाम नगरपालिकाको “घ” वर्गको निर्माण व्यवसायी इजाजतपत्रसम्बन्धी कार्यविधि, २०७५ – २०७५।१।८
२५. इलाम नगरपालिकाको एकीकृत सम्पत्ति कर कार्यविधि, २०७५ – २०७५।१।८
२६. इलाम नगरपालिका उपभोक्ता समिति गठन परिचालन तथा व्यवस्थापनसम्बन्धी कार्यविधि २०७५ – २०७५।१।१७
२७. इलाम नगरपालिका धार्मिक तथा सांस्कृतिक क्षेत्र विकास समिति गठन तथा सञ्चालन निर्देशिका, २०७५ – २०७५।२।३१
२८. इलाम नगरपालिका, गौतमबुद्ध सभागृह सञ्चालन निर्देशिका, २०७५ – २०७५।३।७
२९. इलाम नगरपालिका “घ” वर्गको निर्माण व्यवसायी इजाजतपत्रसम्बन्धी कार्यविधि, २०७५ मा संशोधन – २०७५।१।१७
३०. इलाम नगरपालिका, शिक्षा नियमावली, २०७४ मा संशोधन – २०७५।१।१५
३१. इलाम नगरपालिकामा करारमा कर्मचारी व्यवस्थापन गर्ने कार्यविधि, २०७५ मा संशोधन – २०७५।१।१५
३२. इलाम नगरपालिका, सामाजिक सुरक्षा कार्यविधि, २०७५ – २०७५।१।१५
३३. इलाम नगरपालिका, स्वास्थ्य संस्था व्यवस्थापन तथा सञ्चालन कार्यविधि, २०७४ मा संशोधन – २०७५।१।१५
३४. इलाम नगरपालिका, बस्ती विकास सहरी योजना तथा भवन निर्माणसम्बन्धी आधारभूत निर्माण मापदण्ड, २०७४ मा संशोधन – २०७५।१।१७
३५. इलाम नगरपालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचयपत्र वितरण कार्यविधि, २०७५ – २०७५।१।०।२३
३६. इलाम नगरपालिका, शिक्षा नियमावली, २०७४ मा संशोधन – २०७५।१।१५
३७. इलाम नगरपालिका, नगर महिला समन्वय समिति सञ्चालन कार्यविधि, २०७५ – २०७५।१।१५
३८. इलाम नगरपालिका, नगर आदिवासी जनजाति समन्वय समिति सञ्चालन कार्यविधि, २०७५ – २०७५।१।१५
३९. इलाम नगरपालिका, गरिबी निवारण तथा सामाजिक परिचालन कोष सञ्चालन कार्यविधि, २०७५ – २०७५।१।१७
४०. इलाम नगरपालिका, शिक्षा नियमावली, २०७४ मा तेस्रो संशोधन – २०७६।१।१५
४१. इलाम नगरपालिका, स्वास्थ्य संस्था दर्ता, अनुमति तथा नवीकरण सम्बन्धी निर्देशिका, २०७६ – २०७६।१।२७
४२. इलाम नगरपालिका इलाम नगरपालिका, शिक्षा नियमावली, २०७४ मा चौथो संशोधन – २०७६।१।१५
४३. इलाम नगरपालिका संस्था दर्ता सम्बन्धी नियम, २०७६ – २०७६।१।२७
४४. इलाम नगरपालिका, उपप्रमुख महिला सीप विकास कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७६ – २०७६।१।१५
४५. इलाम नगरपालिका, नगरस्तरीय दलित समन्वय समिति कार्यविधि, २०७४ मा पहिलो संशोधन २०७६ – २०७६।१।१५
४६. इलाम नगरपालिका, शिक्षा नियमावली २०७४ मा पाँचौ संशोधन – २०७६।१।१३
४७. इलाम नगरपालिका, मेलमिलाप कार्य सञ्चालन कार्यविधि, २०७४ मा पहिलो संशोधन २०७६ – २०७६।१।१३
४८. इलाम नगरपालिका इलाम नगरपालिका, शिक्षा नियमावली, २०७४ मा पाँचौ संशोधन २०७६ – २०७६।१।१३
४९. इलाम नगरपालिका, चाडपर्व तथा शोक विदा व्यवस्थित गर्ने कार्यविधि, २०७६ – २०७६।१।२७
५०. इलाम नगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको कार्य विभाजन नियमावली (दोस्रो संशोधन), २०७६ – २०७६।१।०।१५
५१. इलाम नगरपालिका, संघसंस्था दर्ता सम्बन्धी नियमावली, २०७६ – २०७६।१।०।१५
५२. इलाम नगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको कार्यसम्पादन नियमावली (दोस्रो संशोधन), २०७६ – २०७६।१।०।१५
५३. इलाम नगरपालिका, इन्डक्सन चुल्हो अनुदान वितरण कार्यविधि, २०७६ – २०७६।१।०।१५
५४. इलाम नगरपालिका, घर बहाल कर व्यवस्थापन, कार्यविधि, २०७६ – २०७६।१।२।१५
५५. इलाम नगरपालिका, व्यवसाय कर सम्बन्धी कार्यविधि, २०७६ – २०७६।१।२।१५
५६. इलाम नगरपालिका, नगर महिला समन्वय समिति सञ्चालन कार्यविधि, २०७५ (पहिलो संशोधन), – २०७६।१।२।१५
५७. इलाम नगरपालिका, पाटेनागी पर्यटकीय तथा विशेष क्षेत्र संरक्षण तथा सम्बर्द्धन समिति सञ्चालन निर्देशिका, २०७६ – २०७६।१।२।१५
५८. इलाम नगरपालिका, आकस्मिक कोष सञ्चालन कार्यविधि, २०७६ – २०७६।१।२।१९
५९. इलाम नगरपालिका, इलाम अस्पतालमा विशेषज्ञ सेवा सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७७ – २०७७।४।१५
६०. इलाम नगरपालिका, आयोजना उपभोक्ता समिति सञ्चालन (पहिलो संशोधन) कार्यविधि, २०७७ – २०७७।५।१९
६१. इलाम नगरपालिका, सूचना तथा विज्ञापन प्रसारण कार्यविधि, २०७७ – २०७७।६।१९
६२. इलाम नगरपालिका, संक्षिप्त वातावरणीय अध्ययन तथा प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण कार्यविधि, २०७७ – २०७७।६।२३
६३. इलाम नगरपालिका, गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम (मेडपा) सञ्चालन कार्यविधि, २०७७ – २०७७।६।२३
६४. इलाम नगरपालिका, खानेपानी सेवा शुल्क नियमावली, २०७७ – २०७७।१०।१६
६५. इलाम नगरपालिका, लैंगिक हिंसा निवारण कोष (सञ्चालन) कार्यविधि २०७७ – २०७७।१०।१६

६६. इलाम नगरपालिका, करारमा कर्मचारी व्यवस्थापन (दोस्रो संशोधन) कार्यविधि २०७७ – २०७७/११/२३
६७. इलाम नगरपालिका, बाल अधिकार संरक्षण तथा सम्बर्द्धन कार्यविधि, २०७७ – २०७७/१२/१५
६८. इलाम नगरपालिका, इलाम नगरपालिकाको कार्यसञ्चालन निर्देशिका, २०७७ – २०७७/१२/१७
६९. इलाम नगरपालिका, इलाम आँखा अस्पताल सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७७ – २०७७/१२/२३
७०. इलाम नगरपालिका, सिटीमार्ट संरक्षण, सञ्चालन, व्यवस्थापन तथा सम्बर्द्धन कार्यविधि, २०७८ – २०७८/११/६
७१. इलाम नगरपालिका पाटेनागी पर्यटन प्रवर्द्धन समिति सञ्चालन (पहिलो संशोधन) निर्देशिका, २०७८ – २०७८/११/७
७२. इलाम नगरपालिका, शिक्षा (छैटौँ संशोधन) नियमावली, २०७८ – २०७८/११/७
७३. इलामनगरपालिका, करारमा कर्मचारी व्यवस्थापनसम्बन्धी (तेस्रो संशोधन) कार्यविधि, २०७८ – २०७८/१२/३
७४. इलाम नगरपालिका, इलाम आँखा अस्पताल सञ्चालन तथा व्यवस्थापन (पहिलो संशोधन) कार्यविधि, २०७८ – २०७८/१२/३०
७५. इलाम नगरपालिकाद्वारा सञ्चालित इलाम सामुदायिक कृषि क्याम्पस सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७८ – २०७८/१२/३०
७६. इलाम नगरपालिका, इलाम नगरपालिका, इलाम नगरपालिकाको कार्यसञ्चालन (पहिलो संशोधन) निर्देशिका, २०७८ – २०७८/१२/१५
७७. इलाम नगरपालिका शिक्षा (सातौँ संशोधन) नियमावली, २०७८ – २०७८/१२/२०
७८. इलाम नगरपालिका, नगर दलित समन्वय समिति सञ्चालन (दोस्रो संशोधन) कार्यविधि, २०७८ – २०७८/१२/१७
७९. इलाम नगरपालिका, गैरसरकारी क्षेत्रसँग समन्वय र सहकार्यसम्बन्धी निर्देशिका, २०७८ – २०७८/१२/१५
८०. इलाम नगरपालिका, खानेपानी कर्मचारी व्यवस्थापनसम्बन्धी नियमावली, २०७८ – २०७८/१२/१५
८१. इलाम नगरपालिका, शिक्षा (आठौँ संशोधन) नियमावली, २०७८ – २०७८/१२/१५
८२. इलाम नगरपालिकाद्वारा संचालित इलाम सामुदायिक कृषि क्याम्पस सञ्चालन तथा व्यवस्थापन (पहिलो संशोधन) कार्यविधि, २०७८-२०७८/१२/२२
८३. इलाम नगरपालिकाद्वारा संचालित इलाम सामुदायिक कृषि क्याम्पस सञ्चालन तथा व्यवस्थापन (दोस्रो संशोधन) कार्यविधि, २०७८-२०७८/१२/२६
८४. इलाम नगरपालिका, स्वास्थ्य बीमा संयोजन समिति सञ्चालन कार्यविधि, २०७८-२०७८/११/१५
८५. इलाम नगरपालिकाद्वारा सञ्चालित इलाम सामुदायिक आँखा अस्पताल सञ्चालन तथा व्यवस्थापन (तेस्रो संशोधन) कार्यविधि २०७८- २०७८/११/२४
८६. इलाम नगरपालिका, फोहोरसैला व्यवस्थापन तथा सरसफाइसम्बन्धी कार्यविधि, २०७८ – २०७८/११/२४
८७. इलाम नगरपालिका, विषयगत समिति (कार्यसञ्चालन) कार्यविधि, २०७८ – २०७८/१२/२४
८८. इलाम नगरपालिका, सुरक्षित आप्रवासनसम्बन्धी कार्यविधि, २०७८ – २०७८/१२/२४
८९. इलाम नगरपालिका, आर्थिक सहयता तथा अनुदान कार्यविधि, २०७९ – २०७९/१२/६
९०. इलाम नगरपालिका, भूउपयोग कार्यविधि, २०७९ – २०७९/१२/६
९१. इलाम नगरपालिका, नगर कृषि प्रवर्द्धन समिति सञ्चालन कार्यविधि, २०७९ – २०७९/१२/६
९२. इलाम नगरपालिका, बडाहाकिम गजराजसिंह थापा स्मृति प्रतिष्ठान सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०७९ – २०७९/१२/६
९३. इलाम नगरपालिका, स्वास्थ्य हेल्थ डेक्स संचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७९- २०७९/८/८
९४. इलाम नगरपालिका, अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण कार्यविधि, २०७९- २०७९/८/८
९५. इलाम नगरपालिका, कृषकहरुलाई गाई खरिदमा अनुदान कार्यविधि, २०७९- २०७९/८/८
९६. इलाम नगरपालिका, बाल अधिकार संरक्षण तथा सम्बर्द्धन (पहिलो संशोधन) कार्यविधि, २०७९- २०७९/८/८
९७. इलाम नगरपालिका, नमूना विद्यालय प्रवर्द्धन कार्यविधि, २०७९- २०७९/८/२३
९८. इलाम नगरपालिका,साना सिंचाई आयोजना सञ्चालन निर्देशिका, २०७९- २०७९/९/२८
९९. इलाम नगरपालिका, इलाम स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान संयोजन समिति कार्यविधि, २०७९- २०७९/१०/०५
१००. इलाम नगरपालिका, विकास निर्माण मापदण्ड (चौथो संशोधन), २०७९- २०७९/१०/०६
१०१. इलाम नगरपालिकाको संगठन तथा व्यवस्थापन सबैक्षण प्रतिवेदन, २०७६ मा संशोधन, २०७९- २०७९/१०/०६
१०२. इलाम नगरपालिका, आय ठेक्का व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७९- २०७९/१०/२५
१०३. इलाम नगरपालिका, सहकारी संस्था एकीकरण कार्यविधि, २०७९- २०७९/११/२९
१०४. इलाम नगरपालिका, टोल विकास संस्था (गठन तथा परिचालन) कार्यविधि, २०७९- २०७९/११/२९
१०५. इलाम नगरपालिका, सामुदायिक विद्यालय (आर्थिक व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७९- २०७९/११/२९
१०६. इलाम नगरपालिका, नगर दलित समन्वय समिति संचालन कार्यविधि, २०७४ (दोश्रो संशोधन)- २०७९/११/२९
१०७. इलाम नगरपालिका, उप-प्रमुख महिला सीप विकास कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७६ (पहिलो संशोधन)- २०७९/११/२९
१०८. इलाम नगरपालिका, सुरक्षित आप्रवासन आपतकालिन कोष संचालन निर्देशिका, २०७९- २०७९/१२/०४
१०९. इलाम नगरपालिका, सामुदायिक रेडपाण्डा संरक्षण केन्द्र संचालन कार्यविधि, २०८०- २०८०/३/८
११०. इलाम नगरपालिका, कर्मचारी स्वावलम्बन कोष संचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८०- २०८०/३/८
१११. इलाम नगरपालिका, इलाम नगरपालिकामा कार्यरत कर्मचारीहरुको तह वृद्धिसम्बन्धी कार्यविधि, २०८०- २०८०/३/१६
११२. इलाम नगरपालिका, वहाल भाडा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८०- २०८०/३/१६
११३. इलाम नगरपालिका, करारमा कर्मचारी व्यवस्थापन गर्ने कार्यविधि (चौथो संशोधन), २०८०- २०८०/०४/२६
११४. इलाम नगरपालिका, सुरक्षित आप्रवासन सम्बन्धी कार्यविधि (पहिलो संशोधन), २०८०- २०८०/०४/२६
११५. इलाम नगरपालिका, दिसाजन्य लेदो व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८०- २०८०/०४/२६
११६. इलाम नगरपालिका, अनुदानको मूल स्थानीय तहमा आपूर्ति तथा वितरण व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८०- २०८०/०५/०६
११७. इलाम नगरपालिका, उद्यमशिलता विकास तथा प्रवर्द्धन कार्यविधि, २०८०- २०८०/०६/१८
११८. इलाम नगरपालिका, सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०८०- २०८०/०६/१८
११९. इलाम नगरपालिका, विज्ञ उपयोग कार्यविधि, २०८०- २०८०/०९/२९
१२०. इलाम नगरपालिका, कार्यस्थलमा हुने यौनजन्य दुर्व्यवहार (निवारण) आचार संहिता, २०८०- २०८०/०९/२९
१२१. इलाम नगरपालिका, विकास निर्माण मापदण्ड (पाँचौँ संशोधन), २०८०- २०८०/१०/२०
१२२. इलाम नगरपालिका, वहाल भाडा व्यवस्थापन कार्यविधि (पहिलो संशोधन), २०८०- २०८०/११/१५
१२३. इलाम नगरपालिका, स्थानीय विपद व्यवस्थापन कोष संचालन कार्यविधि, २०८०- २०८०/१०/१७
१२४. इलाम नगरपालिकाको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली निर्देशिका, २०८०- २०८०/१०/१७
१२५. इलाम नगरपालिका, वातावरण मैत्री स्थानीय शासन संचालन कार्यविधि, २०८०- २०८०/१२/१९
१२६. इलाम नगरपालिका, आय ठेक्का व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७९ (दोश्रो संशोधन) २०८१- २०८१/०३/०७
१२७. इलाम नगरपालिका, बहुतले भवन भाडा/वहाल व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८१- २०८१/०६/०६

१२८. इलाम नगरपालिका, मजदुर कल्याणकारी कोष संचालन कार्यविधि, २०८१- २०८१/०७/११
१२९. इलाम नगरपालिका, वातावरण क्लवको गठन, संचालन तथा व्यवस्थापन निर्देशिका, २०८१- २०८१/०७/११
१३०. इलाम नगरपालिका, कृषि समूह गठन कार्यविधि, २०८१- २०८१/०७/११
१३१. इलाम नगरपालिका, हिंसा पीडित महिला आश्रय केन्द्र संचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८१- २०८१/०८/१३
१३२. इलाम नगरपालिकाको टोल विकास संस्था (गठन तथा परिचालन) कार्यविधि (दोश्रो संशोधन), २०७९- २०८१/१०/०९
१३३. इलाम नगरपालिका, उपप्रमुख सीप विकास कोष संचालन कार्यविधि, २०७६ (दोश्रो संशोधन), २०८१/११/१५
१३४. इलाम नगरपालिकाको गाईको प्रजननको लागि उन्नत नस्लको सिमेन वितरण सम्बन्धी कार्यविधि, २०८१- २०८१/११/१५
१३५. इलाम नगरपालिका, सुरक्षित आवास केन्द्र (संचालन तथा व्यवस्थापन) कार्यविधि, २०८१- २०८१/११/१५
१३६. इलाम नगरपालिका, अर्थ तथा लेखा समितिको कार्य संचालन कार्यविधि, २०८२- २०८२/०२/१२
१३७. इलाम नगरपालिका, विकास निर्माण मापदण्ड (सातौँ संशोधन), २०८२- २०८२/०३/१०
१३८. इलाम नगरपालिकाको संगठन तथा व्यवस्थापन समेक्षण प्रतिवेदन, २०७६ (पाचौँ संशोधन), २०८२- २०८२/०३/१०
१३९. इलाम नगरपालिका, पुवामभुवा क्षेत्र सामुदायिक रेडपाण्डा संरक्षण तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८२ - २०८२/०३/३२
१४०. इलाम नगरपालिका, नगर जेष्ठ नागरिक समन्वय समिति सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८२- २०८२/०३/३२
१४१. इलाम नगरपालिकाको एम्बुलेन्स सेवा संचालन कार्यविधि, २०८२- २०८२/०५/२३
१४२. इलाम नगरपालिका, बाँझो जग्गा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८२- २०८२/०५/२३
१४३. इलाम नगरपालिका, भाडुगा खेती प्रवर्द्धन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८२- २०८२/०८/०९
१४४. इलाम नगरपालिका, सहकारी संस्था विघटन तथा खारेजी कार्यविधि, २०८२- २०८२/०८/०९
१४५. इलाम नगरपालिका, घरेलु मदिरा उत्पादन तथा उपयोग कार्यविधि, २०८२- २०८२/०८/०९
१४६. इलाम नगरपालिकाद्वारा सञ्चालित इलाम सामुदायिक कृषि क्याम्पस सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८३- २०८३/०३/०७
१४७. इलाम नगरपालिका, विकास निर्माण मापदण्ड (आठौँ संशोधन), २०८३- २०८३/०३/०९
१४८. इलाम नगरपालिकाको संगठन तथा व्यवस्थापन समेक्षण प्रतिवेदन, २०७६ (छैटौँ संशोधन), २०८३- २०८३/०३/०९
- १४९.

इलाम नगरपालिका, नगर कार्यपालिका बैठकबाट पारित नीति/प्रतिवेदन- आचारसंहिताको विवरण

१. इलाम नगरपालिका, लगानी प्रोत्साहन नीति, २०७५- २०७५/७/२० (कार्यपालिका)
२. इलाम नगरपालिका, घरेलु उद्योग प्रवर्द्धन नीति, २०७५- २०७५/७/२० (कार्यपालिका)
३. इलाम नगरपालिकाको संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण प्रतिवेदन, २०७६ - २०७६/११/१८ (छैटौँ नगर सभा) / २०७९/०३/०९ को नवौँ नगरसभा सभाबाट थप दरबन्दी अनुमोदन (नगर सभा)
४. इलाम नगरपालिका, लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण मूलप्रवाहीकरण रणनीति, २०७९ (२०७९/४/६)
५. इलाम नगरपालिकाको दिगो विकास लक्ष्यहरु स्थानीयकरण सम्बन्धी नीति तथा कार्ययोजना, २०७९ (२०७९/५/१४)
६. इलाम नगरपालिका सार्वजनिक सेवाको मापदण्ड, २०७९ (२०७९/५/१४)
७. इलाम नगरपालिका क्षमता विकास योजना, २०७९ (२०७९/५/१४)
८. इलाम नगरपालिका विकास मापदण्ड (चौथो संशोधन) २०७९ (२०७९/१०/१६)
९. इलाम नगरपालिकाको संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण प्रतिवेदन, २०७६(संशोधन), २०७९ (२०७९/१०/१६)
१०. इलाम नगरपालिका सामाजिक विभेद निवारण सम्बन्धी कार्ययोजना, २०७९ (२०७९/१२/२९)
११. इलाम नगरपालिका कृषि तथा पशुपंक्षी सम्बन्धी सेवा मापदण्ड २०७९ (२०७९/१२/२९)
१२. इलाम नगरपालिकाको संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण प्रतिवेदन, २०७६ मा संशोधन, २०८० (२०८०/३/१९)
१३. कार्यस्थलमा हुने यौनजन्य दुर्व्यवहार (निवारण) आचारसंहिता, २०८०- २०८०/९/२९
१३. बालमैत्री आचार संहिता, २०८०- २०८०/१२/१९
१४. इलाम नगरपालिकाको वित्तिय साक्षरता रणनीति २०८०-२०८५- २०८१/०३/०७
१५. इलाम नगरपालिका, कृषि उपज बजारीकरण नीति तथा योजना, २०८१- २०८१/०५/०७
१६. कार्यपालिका बैठक संचालन तथा व्यवस्थापन आचार संहिता, २०८१- २०८१/०५/०७
१७. इलाम नगरपालिकाको शैक्षिक संस्थाका सवारी साधन सम्बन्धी मापदण्ड, २०८२- २०८२/०२/१२
१८. इलाम नगरपालिका सहकारी रणनीतिक योजना २०८२/०८/२३ देखि २०८६/०८/२३- २०८२/०८/२३
१९. इलाम नगरपालिका राजश्व सुधार कार्ययोजना २०८२/०८/२३ देखि २०८४/०८/२३- २०८२/०८/२३

आ.व. २०८२/८३ मा सम्पादित मुख्य मुख्य कार्यहरुको संक्षिप्त प्रगति विवरण :-

पूर्वाधार विकास तर्फ :-

- नगर गौरव कार्यक्रमअन्तर्गत १२ वटै वडामा सडक स्तरोन्नति, कालोपत्रे, ढलान, सोलिड, पक्की नाली, कल्भर्ट तथा फुटपाथ निर्माण कार्य प्रभावकारी रूपमा सम्पन्न भई अधिकांश आयोजना अन्तिम चरणमा पुगेका छन्।
- वडा नं. १ साखेजुङ बहुउद्देश्यीय कभर्डहल, वडा नं. ४ वडा कार्यालय भवन, इलाम अस्पताल इमर्जेन्सी भवन तथा साखेजुङ स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण कार्य सुदृढ रूपमा कार्यान्वयन गरिएको छ।
- प्रदेश तथा संघीय साझेदारीमा भन्ज्याङ स्वास्थ्य चौकी रिडरोड सटके सोयाक तथा रत्नचोक इन्टेक साङ्गरुम्बा जस्ता रणनीतिक महत्वका सडक आयोजना कार्यान्वयनमा ल्याई क्षेत्रीय कनेक्टिभिटी सुदृढ गरिएको छ।
- संघीय विशेष अनुदानअन्तर्गत आरिदह खानेपानी योजना अन्तिम चरणमा पुर्‍याई करिब १०० घरधुरीमा सुरक्षित खानेपानी पहुँच विस्तारको आधार तयार गरिएको छ।

- साना सिँचाई कार्यक्रममार्फत वडा नं. ३, ४, ५ र ११ मा ५ वटा आयोजना सञ्चालन गरी करिब ३,५२० रोपनी जमिनमा सिँचाई सुविधा विस्तार गर्दै २४७ घरधुरीका करिब १,१०० कृषक प्रत्यक्ष लाभान्वित भएका छन्।
- धार्मिक—पर्यटन तथा शहरी सौन्दर्यीकरण अन्तर्गत मन्दिर सौन्दर्यीकरण, चियाबारी पोखरी तथा रानी पोखरी निर्माण, सडक मर्मत—सम्भार र प्रशासकीय भवन पुनःस्थापना कार्यमार्फत नगरको समग्र पूर्वाधार, पर्यटन तथा सेवा प्रवाह सुदृढ गरिएको छ।
- वडा नं १० मा सोलार मर्मत, जडान तथा जोखिमयुक्त स्थानहरूमा सि.सि.क्यामेरा जडान गरिनुका साथै वडा कार्यालय रिड् रोड कालोपत्रे गरिएको गरिएको छ।

कृषि विकास तर्फ:

- प्राङ्गारिक क्षेत्र रूपान्तरण कार्यक्रमअन्तर्गत ५०% लागत साझेदारीमा प्राङ्गारिक मल उत्पादन प्रारम्भ गर्दै ५४७ कृषकलाई प्राङ्गारिक खेती प्रणालीसम्बन्धी अभिमुखिकरण, अन्तरक्रिया तथा सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ।
- उन्नत बीउ उत्पादन तथा वितरण कार्यक्रममार्फत १,२०० के.जी गहुँ, १,९१० के.जी मकै र ३६० के.जी धानको उन्नत बीउ कृषकस्तरमा विस्तार गरी कृषि उत्पादकत्व वृद्धि गरिएको छ।
- कृषि यान्त्रिकरण तथा आधुनिकीकरण अन्तर्गत मिलि टिलर, च्याफ कटर, थ्रेसर, सिँचाई पाइप तथा अन्य कृषि उपकरण वितरण गरी कृषि कार्य दक्षता र उत्पादन प्रणाली सुदृढ गरिएको छ।
- कृषि पकेट तथा व्यावसायिक बाली प्रवर्द्धन अन्तर्गत १३८ रोपनी क्षेत्रफलमा अकबरे खुर्सानी पकेट कार्यक्रम सञ्चालन गरी ८२ घरधुरी कृषकलाई प्रत्यक्ष लाभान्वित गरिएको छ।
- बाझो जमिन उपयोग, बहुविध बाली विविधीकरण तथा कफी, अलैंची, तरकारी र केराका बिरुवा वितरणमार्फत कृषि क्षेत्र विस्तार र उत्पादनशीलता वृद्धि गरिएको छ।
- विपद् प्रभावित कृषकहरूलाई १,०६७ भन्दा बढीलाई बाली तथा पशुपन्छी क्षतिको राहत प्रदान गर्नुका साथै एकीकृत कृषि सेवा (सूचिकरण, माटो परीक्षण, घुम्ती शिविर र प्राविधिक परामर्श) मार्फत सेवा प्रणाली सुदृढ गरिएको छ।
- विभिन्न वडाहरूमा च्यापकटर काउ म्याट प्लाष्टिक टनेल उन्नत विउ विजन सिँचाई पाइप खानेपानी पाइप पावर ट्रैलर वितरण गरिएको
- वडा नं १ मा इलाम नगरपालिकाको पहलमा चिया तथा अलैंची अनुसन्धान केन्द्रको लागि जग्गा व्यवस्थापन भइ आगामी आर्थिक वर्षदेखि अनुसन्धानको कार्य शुरू गर्ने चरणमा रहेको छ।

महिला, बालबालिका, अपांगता तथा जेष्ठ नागरिक :-

- उपप्रमुख महिला विकास कार्यक्रमअन्तर्गत वडा नं. २, ८, ९ र १० मा घरेलु हिंसा न्यूनीकरण, लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणसम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ।
- बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यक्रमअन्तर्गत वडा नं. १, २, ५ र ६ मा बालमैत्री घोषणा प्रक्रिया सम्पन्न गरिएको तथा वडा नं. ७—१२ मा कार्यक्रम विस्तार गरी बाल सञ्जाल गठनसहित बाल अधिकार, साइबर अपराध, लागूऔषध, मानव बेचबिखन र लैङ्गिक हिंसा सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ।
- संयुक्त राष्ट्रसंघीय सुरक्षा परिषद्का प्रस्ताव नं. १३२५ र १८२० को कार्यान्वयनमार्फत लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण प्रवर्द्धनका कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ।
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई शैक्षिक सामग्री, सहायक सामग्री, न्यानो कपडा वितरण, स्वास्थ्य बीमा तथा अपाङ्गता सहायता कक्ष र घुम्ती सेवामार्फत घरदैलोमै सेवा प्रदान गरी सामाजिक सुरक्षा र पहुँच सुनिश्चित गरिएको छ।

पशु विकास तर्फ :-

- खोरेत रोगमुक्त क्षेत्र घोषणा गर्ने उद्देश्यअनुसार २३,५५३ गाईभैसी र २२,४८९ भेडाबाखामा रोगविरुद्ध खोप कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ।
- पशु स्वास्थ्य सेवा विस्तारका लागि घुम्ती शिविर तथा विशेषज्ञ सेवा मार्फत विभिन्न वडाका किसानका पशुपन्छीमा उपचार, रोग निदान तथा प्राविधिक सेवा प्रदान गरिएको छ।
- पशुधन उत्पादन वृद्धि तथा नस्ल सुधारका लागि ६,१५२ गाईभैसीमा कृत्रिम गर्भाधान सेवा (१६० सेक्सड सिमेन सहित) प्रदान गरिएको छ।
- डेरी व्यवसाय प्रवर्द्धन, गोठ/खोर सुधार तथा उपकरण अनुदानमार्फत पशुपालन पूर्वाधार सुदृढीकरण एवं व्यवसायिकरणलाई प्रोत्साहन गरिएको छ।
- सामुदायिक कुकुर बन्ध्याकरण (१९६ वटा) तथा प्राकृतिक विपद् पश्चात् पशुधन क्षति राहत (रु. ९,९८,०००) वितरणमार्फत पशु स्वास्थ्य र किसान संरक्षणमा योगदान पुऱ्याइएको छ।

सुरक्षित आप्रवासन (सामी) कार्यक्रम तर्फ :-

- आप्रवासी स्रोत केन्द्रमार्फत वैदेशिक रोजगारमा जान तयार तथा रिटर्नी ४,९३८ कामदारलाई सूचना, परामर्श तथा सुरक्षित आप्रवासन सेवा प्रवाह गरी जोखिम न्यूनीकरण गरिएको छ।

- वैदेशिक रोजगारसम्बन्धी ७८ उजुरी दर्ता भई ३५ समाधान गरिएको तथा रु. १ करोड ८७ लाखभन्दा बढी आर्थिक सहायता उपलब्ध गराउन सहजीकरण गर्दै पीडित संरक्षण सुनिश्चित गरिएको छ।
- मनोसामाजिक परामर्श, वित्तीय साक्षरता तथा व्यवहारिक तालिममार्फत २४७ जना लाभान्वित भई ४४९ जनालाई सशक्तीकरण गर्दै १३ वटा समुदायस्तरीय कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ।
- रिटर्नी स्वयंसेवक परिचालन, घुम्ती शिविर तथा घरदैलो कार्यक्रममार्फत १,४५५ जनालाई सेवा प्रवाह गर्दै सुरक्षित आप्रवासन, सीप विकास र सचेतना विस्तार गरिएको छ।

शिक्षा क्षेत्र तर्फ :-

- शिक्षकको नियमितता तथा शिक्षण सिकाइ गुणस्तर अभिवृद्धिका लागि सबै सामुदायिक विद्यालयमा कक्षाकोठा डायरी वितरण गरी प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिएको छ।
- स्थानीय सन्दर्भमा आधारित "इलामको सेरोफेरो" पाठ्यक्रम कक्षा १—८ सम्म निर्माण भई लागू गरिएको, कक्षा १—५ को पाठ्यपुस्तक वितरण सम्पन्न गरिएको तथा कक्षा ६—८ को पाठ्यपुस्तक निर्माण प्रक्रिया अगाडि बढाइएको छ।
- विद्यालयीय सुशासन, पारदर्शिता तथा शैक्षिक सूचना प्रवाहका लागि शैक्षिक बुलेटिन निर्माण, नगर शिक्षा योजना तर्जुमा तथा एकीकृत शैक्षिक सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (EMIS) सम्बन्धी अभिमुखीकरण सम्पन्न गरिएको छ।
- प्रविधिमैत्री शैक्षिक व्यवस्थापन अन्तर्गत सबै सामुदायिक विद्यालयमा ई-हाजिरी प्रणाली जडान गरी सञ्चालनमा ल्याइएको तथा पाठ्यक्रम प्रबोधीकरणमार्फत शिक्षक क्षमता अभिवृद्धि गरिएको छ।
- शिक्षण सिकाइ सुधारका लागि Low Cost तथा No Cost शैक्षिक सामग्री निर्माण कार्यशाला सञ्चालन गरी ६ वटा वडाका प्राथमिक तहका शिक्षकहरूको सहभागितामा नवप्रवर्तनशील शिक्षण अभ्यास प्रवर्द्धन गरिएको छ।

रोजगार, सीप तथा उद्यमशीलता केन्द्र तर्फ :-

- २१७ जनाको श्रम स्वीकृति नवीकरण गर्दै वैदेशिक रोजगार सेवा व्यवस्थापनलाई नियमित, व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाइएको छ।
- बेरोजगार तथा लक्षित समूहका लागि १५ जना प्लम्बर, १५ जना महिला टेलरिड तथा १२ जना वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका युवालाई ड्राइभिङ तालिम प्रदान गरी सीप विकास र स्वरोजगार क्षमता अभिवृद्धि गरिएको छ।
- श्रमिक तथा समुदायस्तरमा राष्ट्रिय रोजगार प्रवर्द्धन कार्यक्रम तथा "श्रमको सम्मान" सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरी श्रम संस्कृति र रोजगार सचेतना सुदृढ गरिएको छ।

न्यायिक समिति तर्फ :-

- आ.व. २०८१/०८२ बाट सरेका १३ सहित कुल ९५ मुद्दा दर्ता भई न्यायिक प्रक्रिया प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरिएको छ।
- तीमध्ये ५६ मुद्दा मेलमिलापमार्फत सफलतापूर्वक समाधान गरिएको, ५ मुद्दा लगतकट्टा गरिएको, १ मुद्दा अदालत सिफारिस गरिएको तथा २३ मुद्दा वडा मेलमिलाप केन्द्रमा पठाइएको छ।
- बाँकी मुद्दाहरू न्यायिक समितिको सचिवालयमा प्रक्रियामा रही छलफल तथा सहमति प्रयासमार्फत समाधानको चरणमा रहेका छन्।
- मेलमिलापकर्ता पुनर्ताजगी तालिम, सम्मान कार्यक्रम, अन्तरपालिका अध्ययन अवलोकन तथा सुरक्षित आवास केन्द्र सञ्चालन गर्दै १९ जना हिसा पीडित महिलालाई संरक्षण तथा सेवा प्रदान गरिएको छ।

सुशासन तथा संस्थागत विकास तर्फ :-

- स्थानीय शासन कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन प्रणालीमा ७९.२ अंक दावी गरिएको तथा प्रारम्भिक गुणस्तर परीक्षण प्रक्रियामा रही अन्तिम नतिजा प्रतीक्षामा रहेको छ।
- Paperless Governance अवधारणा अनुरूप एकीकृत डिजिटल प्रणाली लागू गर्दै नगरपालिका तथा वडा कार्यालयबाट प्रदान गरिने सम्पूर्ण सेवा प्रवाहलाई पूर्ण रूपमा प्रविधिमैत्री बनाइएको छ।
- E-Governance सुदृढीकरण गर्दै SuTRA, RMIS, PAMS V2 र EBPS प्रणालीको प्रभावकारी प्रयोगमार्फत राजस्व, खर्च, जिन्सी व्यवस्थापन तथा घर नक्सा पास प्रक्रियालाई डिजिटल तथा पारदर्शी बनाइएको छ।
- योजना कार्यान्वयन तथा सेवा प्रवाहलाई सुदृढ गर्न वडा स्तरमा ५ लाखसम्मका योजना सम्झौता, सूचकमा आधारित अनुगमन तथा वडाको कार्यसम्पादन वर्गीकरण प्रणाली लागू गरिएको छ।
- सुशासन, पारदर्शिता र जवाफदेहिता प्रवर्द्धनका लागि सार्वजनिक सुनुवाइ, सूचनाको स्वतः प्रकाशन, कार्यसम्पादन करार, कर्मचारी प्रोत्साहन तथा सामूहिक दुर्घटना बीमा व्यवस्था प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिएको छ।

वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन तर्फ :-

- आ.व. २०८२/०८३ भित्र कम्तीमा ३ वटा वडालाई वातावरणमैत्री वडा घोषणा गर्ने र आ.व. २०८३/०८४ सम्म वातावरणमैत्री नगर घोषणा गर्ने लक्ष्यसहित कार्य अघि बढाइएको छ।
- सहयात्रा नेपाल र प्रकृति रिसोर्सेस सेन्टरसँगको सहकार्यमा स्थानीय जलवायु अनुकूलन कार्य योजना (LAPA) निर्माण भई सोको कार्यान्वयन सुरु गरिएको छ।
- NCDC सँगको सहकार्यमा "Green Ilam" अवधारणाको अध्ययन तथा कार्यान्वयन प्रक्रिया अघि बढाइएको छ।
- प्रकृति रिसोर्सेस सेन्टरसँगको सहकार्यमा स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील कार्यढाँचा (LDCRF) तर्जुमा कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ।
- राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण र विभिन्न संस्थासँगको सहकार्यमा मिति २०८२/०६/१८ र १९ को अविरल वर्षाबाट प्रभावित परिवारका लागि अस्थायी आवास निर्माण तथा निजी आवास पुनर्निर्माण प्रक्रिया अघि बढाइएको छ।
- विपद् प्रभावित घरधुरीका लागि नगरपालिकाको तर्फबाट ५० लाख बराबरको सिँचाइ मर्मत सामग्री ५० लाख बराबरको कृषि तथा पशुपंक्षी क्षति राहत रकम १५ लाख बराबरको खानेपानी पाइप मृतक परिवारको लागि २ लाखको दरले राहत रकम वितरण गरिनुका साथै ५० लाख बराबरको निजी आवास क्षति राहत रकम वितरणको चरणमा रहेको छ।
- रेडपाण्डा नेटवर्क तथा सरोकारवाला संस्थासँगको सहकार्यमा रेडपाण्डा संरक्षण कार्ययोजना, वृक्षारोपण अभियान, फोहोरमैला व्यवस्थापन तथा हरित इलाम प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ।
- वडा नं १ मा ७७ घर परिवारलाई र वडा नं ७ मा ९६ घरपरिवारलाई इन्डक्सन चुलो वितरण गरिएको।

पञ्जीकरण तथा सामाजिक सुरक्षा तर्फ :-

- व्यक्तिगत घटना दर्ता सेवा नियमित तथा प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्दै पञ्जीकरण सम्बन्धी सेवा प्रवाहलाई सहज, छरितो र पहुँचयोग्य बनाइएको साथै जनचेतनामूलक कार्यक्रममार्फत सेवा उपयोगिता अभिवृद्धि गरिएको।
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता कार्यक्रम अन्तर्गत ४,९०६ लाभग्राही सूचिकृत भई २२४ नयाँ लाभग्राही थप गरिएको, साथै Biometric Verification, नवीकरण तथा MIS प्रणालीमार्फत अभिलेख अद्यावधिक गरी प्रणालीलाई व्यवस्थित बनाइएको।
- EFT प्रणालीमार्फत सामाजिक सुरक्षा भत्ता लाभग्राहीको बैंक खातामा प्रत्यक्ष भुक्तानी व्यवस्था कार्यान्वयन गरिएको तथा वडा र बैंकसँग समन्वय गरी दुर्गम क्षेत्रका सेवाग्राहीसम्म सेवा विस्तार गरिएको।
- मृतक, दोहोरो तथा अयोग्य लाभग्राही पहिचान गरी लगतकट्टा तथा हिसाब मिलान (Reconciliation) गरिएको, अयोग्य लाभग्राहीबाट रु. ३,२३,५८७।— तथा अन्य फिर्ता रकम कोलेनिका मार्फत दाखिला गरी बेरुजु न्यूनीकरण गरिएको।
- सेवा प्रणाली सुदृढीकरणका लागि Iris Device प्रयोग विस्तार गर्ने तयारी गर्दै १२ वटै वडामा जडान कार्य प्रारम्भ गरिएको, साथै भत्ता वितरणमा पारदर्शिता, वित्तीय अनुशासन र लाभग्राही पहिचान प्रणालीलाई थप प्रभावकारी बनाइएको।

स्वास्थ्य तर्फ :-

- एकीकृत घुम्ती शिविरमार्फत ५२० जना सेवाग्राहीलाई स्वास्थ्य सेवा प्रदान गरिएको छ।
- वडा नं ५ मा घुम्ती शिविर संचालन गरि विशेषज्ञ स्वास्थ्य सुविधा प्रदान गरिएको।
- नियमित खोप कार्यक्रममार्फत ४६७ बालबालिकालाई पूर्ण खोप सेवा सुनिश्चित गरिएको छ।
- क्षयरोग मुक्त अभियान अन्तर्गत करिब १,१०० जनाको AI प्रविधिबाट परीक्षण गरी १३ जना नयाँ बिरामी पहिचान तथा उपचार गरिएको छ।
- ४८७ किशोरीलाई HPV खोप प्रदान गरी पाठेघरको मुखको क्यान्सर विरुद्ध संरक्षण गरिएको छ।
- गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाका लागि पोषण व्यवहार अभिमुखिकरण, ३९६ जनाको क्यान्सर स्क्रिनिङ तथा १४२ जनाको भिडियो एक्सरे सेवा प्रदान गरिएको छ।
- मानसिक स्वास्थ्य, जेष्ठ नागरिक तथा कडा रोगी सेवा, स्वास्थ्यकर्मीलाई MH-GAP तालिम र समुदायस्तरमा मानसिक स्वास्थ्य अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ।
- टेलिमेडिसिन सेवा (BPKHS साझेदारी), साखेजुङ्ग स्वास्थ्य चौकीमा ल्याब सेवा विस्तार, न्यूनतम सेवा मापदण्ड सुधार तथा विपद् प्रभावित क्षेत्रमा स्वास्थ्य हेलपडेस्क सञ्चालन गरी सेवा पहुँच विस्तार गरिएको छ।

गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम (MEDPA) अन्तर्गत :-

- सामाजिक परिचालन अन्तर्गत घरपरिवार सर्वेक्षण, सहभागितामूलक ग्रामीण लेखाजोखा तथा समूह गठनमार्फत ४२ जनालाई समेटी कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ।
- ८ दिने उद्यमशीलता विकास तालिम तथा ६ दिने व्यवसायिक चिया खेती सीप विकास तालिममार्फत ६४ जनालाई सीप विकास गरी

उद्यमकर्ता उन्मुख गरिएको छ।

- ३० जनालाई चिया काट्ने मेसिन वितरण गरी उत्पादन क्षमता तथा श्रम दक्षता वृद्धि गरिएको छ।
- २ दिने वित्तीय साक्षरता तथा बजारिकरण परामर्श तालिममार्फत ३१ जनालाई व्यवसाय व्यवस्थापन, वित्तीय ज्ञान तथा बजार पहुँच सम्बन्धी सीप प्रदान गरिएको छ।

उद्योग शाखाबाट सञ्चालित कार्यक्रम (स्तरोन्नति तर्फ) :-

- आ.व. २०८१/०८२ मा आधारभूत तालिम लिई व्यवसाय सञ्चालन गरिरहेका ७ जनालाई लक्षित गर्दै १५ दिने एडभान्स ढाका बुनाइ सीप विकास तालिम सञ्चालन गरिएको छ।
- ढाका बुनाइ तालिममार्फत सहभागीहरूको उत्पादन क्षमता, गुणस्तर सुधार तथा व्यवसायिक सीप स्तरोन्नति गरिएको छ।
- अपाङ्गता भएका घरपरिवारका १४ जनालाई लक्षित गरी ३ दिने साबुन बनाउने सीप विकास तालिमसञ्चालन गरिएको छ।
- उद्यमशीलता प्रवर्द्धनका लागि सीप विकासमार्फत स्वरोजगार र आयआर्जन क्षमता अभिवृद्धि गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइएको छ।

उप प्रमुख उद्यमी स्वरोजगारी कार्यक्रम तर्फ :-

मौरीपालन व्यवसाय संचालनका लागि ५ जना, शैलुन व्यवसाय २ जना, गुन्द्रुक प्रशोधन २ वटा समुह, नैमति बाजा १ समुह, पशुपान र कृषि उत्पादन तथा बजारीकरण ३ वटा समुह, वासिङगा मेसिन तथा फ्रिज मर्मत १ वटा, ढाका कपडा सिलाई बुनाई २ वटा, डिजिटल मार्केटिङ १ वटा, कुटानी पिसानी १ वटा, वैकल्पिक उर्जा १, सीलाई कटाइ १, ललिपप २ वटा, केराको दाम्चावाट कपडा बुनाई १ र चिया प्रशोधन तथा बजारीकरण ४ वटा गरि कूल २७ जना उद्यमीहरूलाई ५० प्रतिशत लागत सहभागितामा उपकरण प्रविधि तथा उद्यम स्थापनाका लागि सहयोग गरिएको ।

नक्सापास तर्फ :-

- प्रथम चरण निर्माण इजाजत ३९ वटा तथा स्थायी भवन निर्माण इजाजत २२ वटा जारी गरिएको छ।
- निर्माण सम्पन्न प्रमाणपत्र १२ वटा जारी गरिएको छ।
- कच्ची ५६ वटा र पक्की ५३ वटा गरी कुल १०९ भवनको अभिलेखिकरण गरिएको छ।
- ११ वटा भवनको नामसारी प्रक्रिया सम्पन्न गरिएको छ।

भूमि व्यवस्थापन तर्फ :-

- भूमिहीन सुकुम्बासी ७८, भूमिहीन दलित ५७ र अव्यवस्थित बसोबासी १,४२० गरी कुल १,५५५ वटा विवरणको अनलाइन प्रविष्टि गरी भूमि व्यवस्थापन अभिलेख अद्यावधिक गरिएको छ।
- भूमि सम्बन्धी तथ्याङ्क संकलन तथा डिजिटल अभिलेख व्यवस्थापनमार्फत सेवा प्रवाहलाई व्यवस्थित, पारदर्शी र प्रभावकारी बनाइएको छ।

आर्थिक वर्ष ०८३/०८४ को लागि नीति तथा कार्यक्रम:-

२. आर्थिक विकास क्षेत्र :-

१.१ कृषि विकास

- ❖ इलाम नगरपालिकालाई प्राङ्गारिक कृषिको नमूना क्षेत्रका रूपमा स्थापित गर्ने दीर्घकालिन सोच सहित तयार गरिएको विस्तृत कार्यक्रम प्रतिवेदन बमोजिमका कार्यहरूलाई आगामी आर्थिक वर्षमा निरन्तरता दिइने छ । सो अन्तर्गत माटोको जैविक गुणस्तर कायम गर्दै प्राङ्गारिक कृषि प्रणालीको अभ्यास र विस्तार गर्नका लागि कृषकहरूको ज्ञान सीप एवं क्षमता विकास, पूर्वाधार निर्माण, प्रविधि हस्तान्तरण, उत्पादन वृद्धि तथा चियाको अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड प्रमाणिकरण लगायतका कार्यक्रमहरू अघि बढाइने छ ।
- ❖ इलाम नगरपालिका क्षेत्र भित्र व्यवसायिक अर्गानिक तरकारी तथा फलफुल उत्पादनलाई विस्तार गर्न गह्रा सुधार टनेल भित्र थोपा सिंचाइ सहित अर्गानिक तरकारी तथा फलफुल उत्पादन तथा प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- ❖ नगर क्षेत्र भित्रका खेतीयोग्य बाँझो जमिनको उत्पादनमुखी उपयोगलाई प्रोत्साहित गर्न कफि खेती पकेट विकास कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- ❖ स्थानीय तथा रैथाने उत्पादनको संरक्षण तथा वृद्धिका लागि रैथाने बाली उत्पादन संरक्षण तथा प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- ❖ स्थानीय कृषि उपजको बजारीकरणलाई सुदृढ बनाउन उत्पादक, वितरक र उपभोक्ता बीच अन्तरआबद्धताका लागि कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

- ❖ इलाम नगरपालिकाको भाङ्गा खेती प्रवर्द्धन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०८२ बमोजिम भाङ्गा खेतीलाई कृषकहरूको आय आर्जनको नयाँ क्षेत्रका रूपमा विकास गर्न भाङ्गा खेती प्रोत्साहनका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । साथै कपास खेती विस्तार कार्यक्रम मार्फत कपासको व्यवसायिक उत्पादनलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- ❖ खाद्यान्न बालीको उन्नत बीउ उपयोगमा अनुदान तथा माटो स्वास्थ्य सुधार कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- ❖ इलाम नगरपालिका वडा नं.८ मा प्राङ्गारिक मल कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- ❖ इलाम नगरपालिका क्षेत्रमा चियाको प्रवर्द्धन गर्न चिया अनुसन्धान प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

१.२ पशु विकास

- पशुपंक्षी स्वास्थ्य सेवामा नगरका दुर्गम तथा ग्रामीण क्षेत्रका कृषकहरूको पहुँच विस्तार गर्न निशुल्क विशेषज्ञ सेवा घुम्ति शिविर संचालन गरिनेछ ।
- पशुपालक किसानको क्षमता तथा सिपमा बृद्धि गर्दै व्यवसायिक पशुपालनलाई प्रवर्द्धन गर्न साइलेज हे र मिनरल ब्लक बनाउने तालिम संचालन गरिनेछ ।
- उच्च उत्पादन क्षमता भएका पशु नश्वको विकास गरि उत्पादन क्षमतामा बृद्धि गर्न उन्नत जातको सिमेन प्रयोग गरि कृत्रिम गर्भाधान सेवालाई विस्तार गरिनेछ ।
- नगरपालिकालाई खोरेत रोग मुक्त क्षेत्र रूपमा घोषणा गराइ यस क्षेत्रमा उत्पादित दुग्धजन्य पदार्थ र मासु तथा मासु जन्य पदार्थ तेस्रो मुलुक निर्यात गर्ने आधार तयारीका लागि खोरेत रोग मुक्त अभियानलाई थप विस्तारित रूपमा संचालन गरिने छ ।

१.४ सिंचाइ

- गत असोज महिनामा आएको बाढि पहिरोका कारण क्षतिग्रस्त सिंचाइ आयोजनाहरूको मर्मत संभार गरि अवरुद्ध सिंचाइ सुबिधालाई सुचारु गरिनेछ ।
- नगर क्षेत्रमा मझौला सिंचाइ आयोजनाहरूको संभाव्यता अध्ययन, विस्तृत अध्ययन र सिंचाइ प्रणालीको निर्माणका लागि सम्बन्धित निकायहरूमा समन्वय तथा सहजीकरण गरिने छ ।

१.५ पर्यटन

- इलाम सदरमुकाम स्थित ऐतिहासिक चिया बगान क्षेत्र सौन्दर्यीकरण योजनाको DPR बमोजिमका थप निर्माण कार्यहरू अघि बढाइने छ ।
- पोर्टर ड्राइभर तथा गाइड क्लब सँगको सहकार्यमा पर्यटन प्रवर्द्धनका कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- इलाम नगरपालिका वडा नं. -३ मा फाल्गुनन्द पदमार्ग निर्माणका थप कार्यहरू अघि बढाइने छ ।
- इलाम नगरपालिका वडा नं ७ स्थित बहुतले पार्किङ भवनमा नगर पर्यटन प्रवर्द्धन समिति र निजी क्षेत्र संगको सहकार्यमा पर्यटन सूचना केन्द्र संचालनलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- इलाम नगरपालिका नगर पर्यटन प्रवर्द्धन समिति र पाटेनागी क्षेत्र संरक्षण तथा प्रवर्द्धन समिति मार्फत पर्यटन प्रवर्द्धनका कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
- होटल व्यवसायी संघ इलाम संगको सहकार्यमा पर्यटन प्रवर्द्धनका विविध कार्यक्रमहरू संचालन गरिने छ ।

१.६ उद्योग तथा बाणिज्य

- उत्पादन तथा सेवाका विभिन्न विषय क्षेत्रमा ज्ञान सीप हासिल गरेका व्यक्तिहरूलाई उद्यमी तथा स्वरोजगार व्यक्तिका रूपमा स्थापित गर्न उप प्रमुख उद्यमी तथा स्वरोजगारी सिर्जना कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- उद्योग बाणिज्य संघ इलामसंगको लागत साझेदारीमा स्थानीय व्यवसायीहरूको क्षमता विकास तथा व्यवसाय प्रवर्द्धनका कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
- नगर क्षेत्र भित्रका परम्परागत स्थानीय विशिष्ट उत्पादन (Niche product) को पहिचान गरि प्रवर्द्धन र प्रोत्साहनका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- नगर क्षेत्रका उत्कृष्ट उद्यमी, व्यवसायी तथा करदातालाई सम्मान गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- नव प्रवर्तन वा स्थानीय कच्चा पदार्थमा आधारित उद्यम संचालन गर्ने नयाँ उद्यमीहरूलाई उप प्रमुख महिला सीप विकास कार्यक्रम मार्फत सहूलियतपूर्ण ऋण उपलब्ध गराइनेछ ।
- मानव अधिकार राष्ट्रिय कार्ययोजना अन्तर्गत उपभोक्ता अधिकारको प्रवर्द्धन सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

- लघु उद्यम विकास कार्यक्रम अन्तरगत सम्भाव्य उत्पादनको उत्पादकत्व र बजार प्रतिस्पर्धा बृद्धि गर्नका लागि कम्तिमा ५ जनाको समूहमा प्रविधि हस्तान्तरणको कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- लघु उद्यम विकास कार्यक्रम अन्तरगत सम्भाव्य उत्पादनको उत्पादकत्व र बजार प्रतिस्पर्धा बृद्धि गर्नका लागि कम्तिमा ५ जनाको समूहमा प्रविधि हस्तान्तरणको कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- स्थानीय उद्यमीहरूको लागि डिजिटल उद्यमशीलता तालिम (AI Online Marketing) संचालन गरिनेछ ।
- उद्यमीहरूको आवश्यकता पहिचानका आधारमा पुनर्ताजगी र एडभान्स सीप विकास तालिम सञ्चालन गरिनेछ ।
- केराको रेशाबाट तयारी कपडा बनाउने मेसिन उपकरण अनुदानका कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- इलाम नगरपालिकाको कार्यविधि बमोजिम घरेलु मदिरा उत्पादन र ब्राण्डिङ कार्यमा सहयोग र प्रोत्साहन उपलब्ध गराइने छ ।

१.७ सहकारी

- योजनाबद्ध रूपमा नगर क्षेत्रका सहकारी संस्थाहरूको संस्थागत सुदृढीकरणका लागि इलाम नगरपालिकाको पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजना बमोजिमका कार्यक्रमहरूलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- नगरपालिका भित्र कार्यक्षेत्र कायम रहेका सहकारी संस्थाहरूमा प्रचलित कानूनको परिपालना, सहकारीका मूल्य तथा सिद्धान्तको अनुशरण तथा सदस्यहरूको हितलाई सुनिश्चित गर्दै सहकारी सुशासन प्रवर्द्धन गर्न अनुगमन, निरीक्षण नियमनलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- सहकारी संस्थाहरूका लागि एकिकृत सहकारी व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (COPOMIS) र सहकारी सफ्टवेयर संचालन सम्बन्धी प्रशिक्षण संचालन गरि COPOMIS मा आवद्ध गरिनेछ ।
- प्रचलित कानून बमोजिम सहकारी संस्थाहरूको खारेजी, लिक्विडेसन र एकीकरणको कार्य अघि बढाई सहकारी संस्थाहरूको प्रभावकारिता र व्यवसायिक दक्षता अभिवृद्धि गरिनेछ ।
- फरक क्षमता भएका व्यक्तिहरू द्वारा संचालित करुणा बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाका सदस्यहरूको क्षमता विकास सम्बन्धी तालिम संचालन गरिनेछ ।
- नगर आप्रवासी बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्थाको स्थापना र संचालनमा सहयोग उपलब्ध गराइनेछ ।

२. सामाजिक विकास क्षेत्र

२.१ शिक्षा युवा तथा खेलकुद

- नगर क्षेत्रका उत्कृष्ट विद्यालयहरूलाई पुरस्कृत गर्ने तथा शैक्षिक उन्नतीमा योगदान गर्ने व्यक्तित्वहरूलाई नगर शिक्षा पदकबाट सम्मान गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- नगर क्षेत्रको मौलिक विषयवस्तुमा केन्द्रीत रहि कक्षा ६ देखि ८ सम्मको स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण तथा पाठ्य पुस्तक वितरण कार्य सम्पन्न गर्नुका साथै तल्लो कक्षाका स्थानीय पाठ्यपुस्तक वितरणको कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- विद्यार्थीहरूको अगुवाईमा कक्षागत सिकाइ कृयाकलापहरूको अभिलेखिकरण गरि मूल्याङ्कनको आधार तयार गर्न कक्षा कोठा डायरी कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- कक्षा ५, ८ र १० का प्रश्न पत्र निर्माणलाई अझ गुणस्तरीय बनाउन प्रश्न पत्र निर्माण कार्यशालाको आयोजनालाई निरन्तरता दिइने छ ।
- नतिजा सूचकका आधारमा विद्यालयहरूको नियमित अनुगमन र सुधारका कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- रत्नकुमार वान्तवा पोलिटेक्निकल इन्स्टिट्युट, इलाम सामुदायिक कृषि क्याम्पस, प्राविधिक धार र विज्ञान विषयका गरिव तथा जेहेन्दार विद्यार्थीका लागि मेयर छात्रवृत्ति कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड अन्तर्गत जिल्ला स्तरीय प्रतियोगितामा इलाम नगरपालिकाको पहिलो स्थानलाई सुनिश्चित गर्दै प्रदेश स्तरीय प्रतियोगितामा समेत उच्चतम स्थान हासिल गर्नका लागि आवश्यक पूर्व तयारी, अभ्यास र प्रोत्साहनलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- विद्यालयहरूको नियमित मर्मत संभार कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

२.२ स्वास्थ्य

- वर्तमान समयमा बढ्दै गएको मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धि समस्या र त्यसले समाजमा पारेको प्रतिकूल प्रभावलाई न्यूनीकरण गर्न साझेदार पक्षहरु संगको सहकार्यमा मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धी प्रबर्द्धनात्मक, रोकथाममूलक तथा उपचारात्मक कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- विद्यालयमा योग तथा आध्यात्मिक शिक्षाको व्यवहारिक अभ्यासलाई विगतमा तयार गरिएका योग तथा आध्यात्मिक गुरुहरु मार्फत निरन्तरता दिइनेछ ।
- इलाम अस्पतालमा विशेषज्ञ डाक्टरहरुको सेवाको सुनिश्चितता, नियमितता र दीगोपनाका लागि उप-प्रमुख स्वास्थ्य सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत विशेषज्ञ चिकित्सकहरुको लागि परिमार्जन सहितको कार्य सम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन भत्ताको व्यवस्था गरिने छ ।
- सरकारी तथा निजी अस्पतालहरु संगको सहकार्यमा विशेषज्ञ घुम्ती स्वास्थ्य शिविर संचालन लाई निरन्तरता दिइने छ ।
- नेपाल प्रहरी संगको सहकार्यमा लागु औषध दुर्व्यसनी रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- मृगौला प्रत्यारोपण गरेका, डायलासिस गराइरहेका, क्यान्सर रोगी र मेरुदण्ड पक्षघातका विरामीहरुलाई औषधि उपचार खर्च वापतको सहयोग रकमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- पुवामझुवा, सुम्ब्रेक र सोयाक स्वास्थ्य चौकीमा डिजिटल स्वास्थ्य प्रणाली अन्तर्गत EHIMS स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- आमा सुरक्षा, गर्भवती उत्प्रेरणा सेवा, रक्तसंचार, न्यानो झोला वितरण, सुरक्षित तथा निशुल्क गर्भपतन सेवा र नवजात शिशुको निशुल्क उपचार कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- आगामी आर्थिक वर्षमा ४ वटा वडाहरुलाई पोषणमैत्री स्थानीय शासनयुक्त वडा घोषणा गरिनेछ । साथै अन्य वडाहरुमा घोषणाको आधार तयार गर्न आवश्यक कार्यक्रमहरु संचालन गरिने छ ।
- नगरपालिकाका स्वास्थ्य संस्थाहरुको न्यूनतम सेवा मापदण्ड बमोजिमका कमजोर सूचकहरुको स्तरोन्नतीका लागि आवश्यक कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- आयुर्वेदिक नागरिक क्लिनिकको संचालनलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- हाइपरटेन्सनका विरामीहरुको प्रभावकारी उपचार र जोखिम न्यूनीकरणका लागि Hypertension Care cascade कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- "म स्वास्थ्य मेरो समुदाय स्वास्थ्य" स्वास्थ्य प्रवर्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- रेविज बिरुद्धको खोप निशुल्क रुपमा उपलब्ध गराइने व्यवस्था मिलाइने छ ।

२.३ खानेपानी तथा सरसफाइ

- स्वीकृत कार्यविधि बमोजिम नगरपालिकाको Geo- referenced Water Supply sanitation and hygiene (WASH) Plan तर्जुमा कार्य सम्पन्न गरिनेछ ।
- नगर भित्रमा मागका आधारमा थप क्षेत्रमा खानेपानी आपूर्तिका लागि धारा बिस्तार गरिने छ ।
- हरित शान्ति अभियानसंगको सहकार्यमा सरसफाइ तथा प्राङ्गारिक मल उत्पादन कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- अत्याधुनिक सक्सन मेसिन मार्फत सेफ्टि ट्याङ्की सफाइ र दिशाजन्य फोहोरको वातावरण मैत्री व्यवस्थापन सेवालाई प्रभावकारी रुपमा संचालन गरिनेछ ।

२.४ साहित्य, कला तथा संस्कृति प्रबर्द्धन

- स्थानीय भाषा, संस्कृति र परम्पराहरुको संरक्षण, सम्बर्द्धन तथा प्रबर्द्धनका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- नगर साहित्य कला तथा संगीत प्रतिष्ठान लगायतका सरोकारवाला संस्थाहरु संगको सहकार्यमा पर्यटनका लागि साहित्य भन्ने मुल नारा सहित इलाम साहित्य सम्मेलनको आयोजनालाई निरन्तरता दिइने छ ।
- नगर साहित्य कला तथा संगीत प्रतिष्ठानको अगुवाइमा भाषा साहित्य कला संगीतको प्रबर्द्धन सम्बन्धी कार्यक्रमहरु लाई निरन्तरता दिइनेछ ।

२.५ लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण

- इलाम नगरपालिकाको लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण मूल प्रवाहीकरण रणनीति कार्यान्वयन कार्ययोजना २०८२ को कार्यान्वयनका लागि कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।

- महिला, किशोरी, बालिकाहरु तथा लक्षित वर्ग लगायतमा हुने सबै प्रकारका विभेदजन्य कार्यहरु अन्त्य गरिने छ ।
- रोजगारीका सबै क्षेत्रमा महिला, पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक उपर हुने श्रमको ज्यालामा विभेद पूर्ण रूपमा अन्त्य गरिने छ ।
- नगर क्षेत्रमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेदलाई रोक्न सबै निकायहरु विच समन्वय र सहकार्य गरिने छ ।
- नगर क्षेत्रमा गठन हुने उपभोक्ता समितिहरुमा लक्षित वर्ग सहित कम्तिमा ४० प्रतिशत महिलाहरुको सहभागिताको व्यवस्था मिलाइने छ
- महिला, बालबालिका तथा सबै लक्षित समूहको अवस्था विश्लेषण समेतका आधारमा सो समूहलाई प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने गरी कूल पूँजीगत बजेटको कम्तिमा ५ प्रतिशत बजेट विनियोजन गरिने छ ।
- कार्यालयमा हुन सक्ने सबै प्रकारको दुर्व्यवहार, भेदभाव र महिला हिंसा नियन्त्रणका लागि इलाम नगरपालिकाको कार्यस्थलमा हुने यौनजन्य दुर्व्यवहार (निवारण) आचार संहिता २०८० को प्रभावकारीरूपमा कार्यान्वयन गरिने छ
- लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणसंग सम्बन्धित कार्यहरुलाई प्रभावकारी रूपमा सम्पादन गर्न महिला बालबालिका शाखामा लैङ्गिक डेस्कको स्थापना गरिने छ ।
- वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डकृत तथ्याङ्क तयार गरिने छ ।
- लैङ्गिक तथा समावेशी विकासका लागि क्षमता विकास कार्ययोजना र बजेट सहित कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- इलाम नगरपालिकामा लैङ्गिक हिंसा र महिला हिंसा विरुद्ध शुन्य सहनशीलताको नीति लिइने छ ।
- नगर क्षेत्रमा निर्माण हुने सबै सार्वजनिक संरचनाहरु महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिले निर्बाध प्रयोग गर्न सकिने गरी लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, बालबालिका र अपाङ्ग संवेदनशील हुने गरि निर्माण गरिने छ ।
- गर्भवती महिलालाई जोखिमयुक्त तथा खतरायुक्त काममा लगाउन नदिन निरोधात्मक र प्रवर्द्धनात्मक प्रयास गरिने छ ।
- ग्रामीण महिला प्राविधिकहरु र सामाजिक परिचालक तयारीका लागि आवश्यक कार्यक्रमिक पहल गरिने छ ।
- लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासका लागि नगर क्षेत्र भित्रका सरोकारवाला निकायहरुबीच सञ्जाल निर्माण गरिने छ ।

२.६ सामाजिक सुरक्षा र संरक्षण

- गर्भवतीको साथमा उप- प्रमुख कार्यक्रम मार्फत दुर्गम वडाका गर्भवती महिलाहरुका लागि घुम्ती भिडियो एक्सरे सेवालाई निरन्तरता दिइने छ ।
- दलित जेष्ठ नागरिक र विपन्न जेष्ठ नागरिकहरुका लागि निःशुल्क स्वास्थ्य बीमाको कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- सुत्केरीहरुका लागि निःशुल्क एम्बुलेन्स सेवा र प्रसुती पोषण भत्तालाई निरन्तरता दिइने छ ।
- कडा रोगका बिरामीहरुलाई उपलब्ध गराउँदै आएको आर्थिक सहायतालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- हिंसापीडित महिलाहरुका लागि स्थापना भएको आश्रय केन्द्र, माइ भगवती बृद्धाश्रम वडा नं १० र राहसल बाल अनाथलय वडा नं ९ लाई दिइदै आएको संचालन अनुदानलाई आगामी आर्थिक वर्षमा समेत निरन्तरता दिइने छ ।
- घटना दर्ता सम्बन्धमा सरोकारवालाहरुमा सचेतना विस्तार गर्दै सेवा प्रवाहको गुणस्तर अभिवृद्धिका लागि अभिमूखीकरण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- पञ्जिकरण सम्बन्धी सेवा प्रवाहको नियमित अनुगमन, Data validation र प्रविधीमा आधारित तथ्याङ्क अद्यावधिक मार्फत सेवा प्रवाहको गुणस्तर अभिवृद्धि गरिनेछ ।
- बायोमेट्रिक्स डिभाइस, स्क्यानर लगायतका आवश्यक उपकरणहरु जडान गरि सामाजिक सुरक्षा भत्ता सम्बन्धी सेवा प्रवाहलाई प्रविधिमैत्री तथा थप सरल र सहज बनाइने छ ।
- इलाम नगरपालिका क्षेत्रमा सडक मानव रहित अवस्था सिर्जना गर्न सडक आश्रित मानव र सडक बालबालिका मुक्त जिल्ला घोषणा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- आश्रय विहिन तथा बेवारिसे व्यक्तिको सुरक्षा तथा संरक्षणका लागि अल्पकालिन आश्रयस्थल(Safe house) सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- बहिरा तथा स्वर बोलाइ सम्बन्धी अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुका लागि सांकेतिक भाषा संचार व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

२.७ महिला, बालबालिका, जेष्ठ नागरिक र अपाङ्गता

- चालु आ.व. मा संचालन भएको सेयर कारोबार सम्बन्धी आधारभूत प्रशिक्षणमा सहभागी महिलाहरूका लागि सेयर कारोबार सम्बन्धी एडभान्स तालिम संचालन गरिनेछ ।
- लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण लेखापरीक्षणलाई निरन्तरता दिइ लेखापरीक्षण प्रतिवेदन बमोजिमका सुधारात्मक कार्यहरू अघि बढाइने छ ।
- इलाम नगरपालिकालाई वाल मैत्री शासनयुक्त नगर घोषणा गर्ने कार्य सम्पन्न गरिनेछ ।
- नगर वाल सञ्जालको क्रियाशील उपयोगका लागि विभिन्न कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
- बालबालिकाहरूको हक हित र सुरक्षाका लागि बालकल्याण गृह सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- नगर भित्रका जेष्ठ नागरिकका लागि स्वास्थ्य क्लिनिक तथा खुशी साटासट कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- नगर स्तरीय जेष्ठ नागरिक समिति मार्फत जेष्ठ नागरिकहरूका लागि जिवन उपयोगी कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
- जेष्ठ नागरिकहरूलाई घर दैलोमा नै आयुर्वेदिक उपचार सेवा उपलब्ध गराउन उप- प्रमुख जेष्ठ नागरिक आयुर्वेदिक शिविरलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- फरक क्षमता भएका व्यक्तिहरूको हक हित, सुविधा तथा क्षमता विकासका लागि प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रमहरू संचालन गरिने छ ।
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई घुम्ती अपाङ्गता शिविर मार्फत परिचय पत्र वितरण गरिने छ । पूर्णरूपमा हिडडुल गर्न नसक्ने अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई घरमा नै गएर परिचय पत्र वितरणको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइने छ ।
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको लागि सहयोगि सामाग्री सहयोग कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

२.८ युवा तथा खेलकुद

- नेपाल रेडक्रस सोसाइटीसँगको सहकार्यमा विपद् व्यवस्थापनका लागि युवा स्वयंसेवा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- सिमान्तकृत समुदाय र क्षेत्रका युवाहरूका लागि कम्प्युटर प्रशिक्षण प्रदान गरि स्थानीय रोजगारीमा पहुँच विस्तार गरिनेछ ।
- युवाका लागि खेलकुद कार्यक्रम अन्तर्गत सबै विधाका खेलाडीहरूलाई प्रोत्साहन गर्न खेलकुद प्रतियोगिता संचालनमा सहयोगलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- नगरपालिका अन्तर्गत गठन हुने उपभोक्ता समिति र अन्य समितिहरूका मुख्य पदहरू मध्ये कुनै एकमा अनिवार्य रूपमा २५ वर्ष भन्दा कम उमेरको युवालाई सहभागी गराउने नीति लाई निरन्तरता दिइनेछ ।

४. पूर्वाधार विकास

- इ.न.पा- वडा नं. १२ रत्नचोक इन्टेक साङ्गरुम्बा सडक स्तरोन्नती आयोजनालाई आगामी आर्थिक वर्षमा निरन्तरता दिइनेछ ।
- बिब्ल्याँटे रुलक सडक खण्डको स्तरोन्नती गरि सदरमुकाम सँगको कनेक्टिभिटीलाई सहज बनाइने छ ।
- वडा नं १ स्थित स्वास्थ्य चौकीको भवन निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिइ पुरा गरिनेछ ।
- वडा नं. ३ स्थित फाल्गुनन्द पदमार्ग परिधि संरचना निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- इलाम सदरमुकाम बजार क्षेत्रमा प्रभावकारी ट्रयाफिक व्यवस्थापन र सौन्दर्यीकरण कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- वडा नं. ५ मा निर्माणाधिन रहेको नेवा: सामुदायिक भवनको थप निर्माण कार्यका लागि वजेट ब्यावस्थापन गरिनेछ ।
- इ.न.पा-१० दोर्जेलिङ्ग साङछोलिङ्ग झोडतेर गुम्बा पूर्वाधार निर्माणको कार्य गरिनेछ ।
- इ.न.पा-९ सुकिलुम्बा धार्मिक पर्यटकिय क्षेत्रको सौन्दर्यीकरण कार्य अघि बढाइनेछ ।
- इ.न.पा-१० मुर्तिडाडामा पर्यटकिय पूर्वाधार निर्माण गरिनेछ ।
- वडा नं ७ स्थित वि.पि. पार्कमा पूर्वाधार निर्माणको कार्य गरिनेछ ।
- इ.न.पा-८ खर्क पोखरी सौन्दर्यीकरण तथा रिचार्ज पोखरी निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- जलकन्या सिंहदेवि मन्दिर इ.न.पा-६को घेराबारको कार्य अघि बढाइनेछ ।
- इ.न.पा- ४ सिद्धेश्वरी खेलमैदानको मर्मत कार्य गरिनेछ ।

४. वन वातावरण र विपद् व्यवस्थापन

- इलाम नगरपालिकाको जलवायु उत्थानशील कार्ययोजना अन्तर्गत विभिन्न वडाहरूमा Recharge पोखरी निर्माण गरि जलवायु परिवर्तन उत्थानशीलता बृद्धि गरिनेछ ।

- इलाम नगरपालिकाको पहिचानको रूपमा रहेको Green City अवधारणालाई नगरपालिकाको शासन विकास र सेवा प्रवाहमा आन्तरिकीकरण गरिनेछ ।
- रेड पाण्डा नेटवर्क नेपाल लगायतका सरोकारवालाहरूसंगको सहकार्यमा इलाम नगरपालिका वडा नं ३ मा घोषणा गरिएको रेडपाण्डा संरक्षण क्षेत्रको पाँच वर्षे कार्ययोजना बमोजिमका कार्यक्रमहरूलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- वातावरण सम्बेदनशील विकासको अवधारणा बमोजिम पाँचलाख भन्दा बढि बजेट विनियोजन भएका पूर्वाधार विकास आयोजनाहरूको कुल लागत अनुमानको कम्तिमा २ प्रतिशत बजेट अनिवार्य रूपमा वातावरण संरक्षण सम्बन्धी कार्यहरूका लागि छुट्याउनु पर्ने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- प्राकृतिक स्रोत साधनहरूको उत्खनन, विक्री तथा सो संग सम्बन्धित सेवा शुल्क बापत उठाइएको राजस्वको १० प्रतिशतले हुन आउने रकम प्रत्येक वर्ष अनिवार्य रूपमा जम्मा हुने गरि स्थापना भएको जलवायु अनुकुलन स्थानीय कोषलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- आगामी आ.व. मा इलाम नगरपालिकालाई वातावरण मैत्री स्थानीय शासनयुक्त नगरपालिका घोषणा गरिनेछ ।
- नाम्सालिङ सामुदायिक विकास संस्था (NCDC) संगको लागत साझेदारीमा जलवायु अनुकुलन गाउँ तथा हरित गाउँ पहल कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- इलाम ग्रीन संगको सहकार्यमा पोलिथिन झोला मुक्त नगर तथा धुम्रपान र मध्यपान निषेधित सार्वजनिक क्षेत्रका लागि निगरानी र सचेतना कार्यक्रम लाई निरन्तरता दिइने छ ।
- प्रकृति रिसोर्सेस सेन्टरसंगको सहकार्यमा स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील कार्यढाँचा तर्जुमाको कार्य सम्पन्न गरिनेछ ।
- सहयात्रा नेपालसंगको सहकार्यमा विद्यालयमा गठन भएका वातावरण क्लबहरूलाई परिचालनका कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
- इलाम नगरपालिकाको फोहोरमैला व्यवस्थापनमा कार्यरत कर्मचारीहरूको नियमित स्वास्थ्य परीक्षणको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- जोखिम पूर्ण कार्यजिम्मेवारी भएका कर्मचारीहरूको वार्षिक ७ लाख बराबरको दुर्घटना बीमा गरिनेछ
- सहयात्रा नेपाल संगको सहकार्यमा पानीको स्रोत तथा मुहान संरक्षणको कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

५. सुशासन तथा संस्थागत विकास

- घर घरमा नगर कार्यक्रम अन्तर्गत कृषि पशु सेवा स्वास्थ्य अपाङ्गता लगायतका सेवाहरू घरदैलोमा प्रदान गर्न एकीकृत घुम्ति शिविरलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- जन प्रतिनिधी एवं कर्मचारीहरूको क्षमता विकासका लागि तालिम कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- नगरपालिकाबाट प्रवाह हुँदै आएका प्रमुख सेवाहरूलाई प्रकृयागत सरलीकरण र सूचना प्रविधिसँग आबद्ध गरि सेवा प्रवाहलाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।
- कार्य सम्पादनमा उत्कृष्ट कर्मचारीलाई पुरस्कृत र सम्मान गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- पत्रकारिता क्षेत्र संगको सहकार्यमा प्रस्तावमा आधारित कार्यक्रमहरू लाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- पत्रकारिता क्षेत्रमा कृयाशील भइ योगदान दिने पत्रकारहरूलाई पुरस्कृत गर्न नगर प्रमुख पत्रकारिता पुरस्कार कोषको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- सुशासन प्रवर्द्धनका लागि नागरिक सन्तुष्टि सर्वेक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, सार्वजनिक परीक्षण तथा गुनासो सुनुवाइलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयनको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- आगामी आर्थिक वर्षमा मालपोत तथा भूमि कर, एकीकृत सम्पत्ति कर र व्यवसाय कर प्रथम चौमासिक भित्र भुक्तानी गर्ने करदातालाई १० प्रतिशत छुट दिइनेछ ।
- एकल महिलाको नाममा दर्ता भइ संचालन हुने व्यवसायमा १० प्रतिशत कर छुटको व्यवस्था गरिनेछ ।
- अधिल्लो आर्थिक वर्ष र चालु आर्थिक वर्षको राजस्वको तुलनात्मक प्रगति बमोजिम वडालाई दिइदै आएको राजस्व प्रोत्साहनलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- नगरसँग सिमाना जोडिएका तथा अन्य स्थानीय तहहरूसँग प्रभावकारी समन्वय र सहकार्य कायम गरि साझा हितका योजना तथा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

इलाम नगरपालिकाको १८ औं नगर सभामा प्रस्तुत विशेष प्रस्तावहरू :-

१. इलाम नगरपालिका वडा नं. १ साँखेजुङ्गमा कृषि अनुसन्धान केन्द्रको भवन निर्माण लगायतका कार्यहरू सम्पन्न भइसकेको हुनाले सो केन्द्रमा चिया, अलैंचीको अनुसन्धान र प्राङ्गारिक कृषि प्रणालीको विकासको लागि आवश्यक कार्यक्रमहरू शुरु गर्ने गराउने व्यवस्था मिलाउन नेपाल सरकार, कोशी प्रदेश सरकार र कृषि अनुसन्धान परिषद (NARC) मा अनुरोध गर्ने ।
२. इलाम अस्पतालमा विशेषज्ञ डाक्टरसहित विशेषज्ञ सेवा सञ्चालन, आवश्यक उपकरणको व्यवस्थापन र डाइलोसिस सेवा थप व्यवस्थित गर्न गराउन नेपाल सरकार र कोशी प्रदेश सरकारमा अनुरोध गर्ने ।
३. नेपाल सरकार र स्विस सरकारको सहयोगमा निर्माणाधीन फाल्गुनन्द पदमार्गको पूर्वाधार निर्माण र प्रवर्द्धन साथै सो पदमार्गसँग जोडिएको पाटेनागीस्थित रेडपाण्डा संरक्षण क्षेत्रको विकास तथा रेडपाण्डा संरक्षण कार्यमा सहयोगको लागि नेपाल सरकार, कोशी प्रदेश सरकार, नेपाल पर्यटन बोर्ड र सम्बद्ध निकायहरूमा अनुरोध गर्ने ।
५. नेपालको पहिलो ऐतिहासिक इलाम चिया बगानमा वि.सं. २०५७ मा सम्पन्न लिजसम्बन्धी संझौता अनुसार नेपाल चिया विकास निगमबाट चियाका विरुवाहरूको संरक्षण तथा बगानको खाली जग्गामा नयाँ विरुवा रोप्ने कार्य नभएकोले उक्त कार्य नियमित गर्न गराउने व्यवस्थाका लागि निगमलाई निर्देशन दिन नेपाल सरकारमा अनुरोध गर्ने ।
५. इलाम नगरपालिकाअन्तर्गत ११ औं देखि १७ औं नगरसभासम्म पारित भएका विशेष प्रस्तावहरू मध्ये कार्यान्वयन हुन बाँकी प्रस्तावहरू कार्यान्वयनका लागि नेपाल सरकार, कोशी प्रदेश सरकार र सम्बद्ध निकायहरूमा पुनः अनुरोध गरी कार्यान्वयन प्रक्रियामा अगाडि लैजाने ।

इलाम नगरपालिकाको १८ औं नगर सभाबाट स्वीकृत आ.ब. ०८३/०८४ को आय व्यय विवरण

आय			
विवरण	अनुमानित आय	प्रतिशत	कैफियत
आन्तरिक राजस्व जम्मा	११,००,००,०००।-	११.१२	सामाजिक सुरक्षा भत्ता बाहेक
उपभोक्ता/ संस्था लागत सहभागिता/ अ.ल्या.समेत	९,००,००,०००।-	९.१०	
संघीय सरकार	६०,९६,००,०००।-	६१.६१	
प्रदेश सरकार	३,७५,५८,०००।-	३.७९	
राजस्व बाँडफाँड	१४,२२,७५,२५१।-	१४.३८	
कूल आय	९८,९४,३३,२५१।-	१००%	

व्यय			
विवरण	अनुमानित आय	प्रतिशत	कैफियत
कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	१६,३०,००,०००।-	१६.५	सामाजिक सुरक्षा भत्ता बाहेक
नगरपालिका तर्फका योजना तथा कार्यक्रम	३४,३८,५२,२५१।-	३४.८	
संघीय सशर्त अनुदान तर्फका योजना तथा कार्यक्रम	४५,९१,००,०००।-	४६.४	
प्रदेश सशर्त अनुदान तर्फका योजना तथा कार्यक्रम	२,३४,८१,०००।-	२.३	
कूल व्यय	९८,९४,३३,२५१।-	१००%	

आ.ब.०८२/०८३ को चालु तथा पूँजिगत खर्चको बार्षिक प्रगति विवरण

शिर्षक	विनियोजन	खर्च	खर्च प्रतिशत	कैफियत
चालु	६९,३५,५१,६१८।-	६३,२३,०९,५१२।-	९१.१७	सामाजिक सुरक्षा भत्ता बाहेक
पूँजिगत	२९,८१,४३,०४९।-	१८,७६,८१,०१६।-	६२.९५	
जम्मा	९९,१६,९४,६६७।-	८१,९९,९०,५२८।-	८२.६८	

मिति २०८२ बैशाख महिना देखि २०८३ असार मसान्तसम्मको चालु तथा पूँजिगत खर्चको प्रगति विवरण

शिरषक	विनियोजन	खर्च	खर्च प्रतिशत	कैफियत
चालु	६९,३५,५१,६१८।-	२४,२८,१६,२२८।-	३५.०१	सामाजिक सुरक्षा भत्ता बाहेक
पूँजिगत	२९,८१,४३,०४९।-	११,७६,७३,८०१।-	३९.५०	
जम्मा	९९,१६,९४,६६७।-	३६,०४,९०,०२९।-	३६.३५	